Kritika tal-Kostituzzjoni

ta`

L-Istat Federali

ta`

l-Unjoni Ewropea

jew

L-Istati Uniti ta' l-Ewropa

minn

CNI

KAMPANJA ĦELSIEN NAZZJONALI

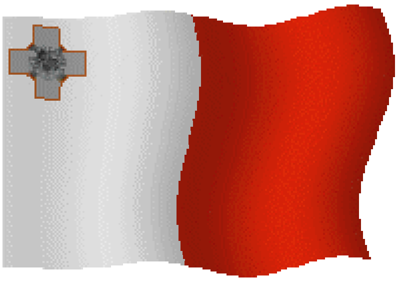

Ottubru
2004

Kap	**Paġna**
Titolu	1
Indiċi	2
Daħla u tifsir fil-Qosor	51
Dikjarazzjoni Solenni	52
Tifsir	56
Jeddijietu Dmirijiet	56
Xi Jrid ikollu Pajjiż biex jissejjaħ Stat	56
Stat Federali	57
Sovranita’	57
Personalita’ Ġuridika	58
Il-Kostituzzjoni	58
Kostituzzjoni Federali	58
Jeddijiet u Dmirijiet Federali	59
Effetti u Supremazija ta’ Kostituzzjoni Federali	59
Jeddijiet u Konsegwenzi taħt Kostituzzjoni Federali	60
Ftit Storja	63
Prefazju	64
Prefazju	64
L-Ewwel Materja	65
It-Tieni Materja	65
It-Tielet Materja	66
Diviżjoni tal-Kompetenzi	66
Inkorporazzjoni tat-Trattati	67
Effett tal-Personalita’ Ġuridika	67
Simplifikazzjoni ta’ l-Istrumenti	68
Demokrazija, Trasparenza u Effiċjenza	68
Parlamenti Nazzjonali	68
Titjib fl-Istruttura u Konsegwenzi tat-Tkabbir	69
Nuqqas ta’ Qbil	70
Tuċidide	71
Preambolu	71
Konferenza tar-Rappreżentanti tal-Gvernijiet ta’ l-Istati Membri	72
Trattat li Jistabbilixxi Kostituzzjoni għall-Ewropa	76
L-ewwel Insult lill-Malta	77
Iċ-Ċivilizzazzjoni Ewropea	77
Ispirazzjoni	78
Esperjenzi Koroħ	78
Identita’ Nazzjonali	79

Diversita’	80
Il-Kontinwita’ ta’ l-Acquis	81
Arroganza	81
Nomina ta’ Plenipotenzjarji	82
Insult Ieħor lil Malta	83
Kostituzzjoni għall-Ewropa	83
Tifsir u Għanijiet ta’ l-Unjoni	85
Artikolu I-1 (ex Artikoli 1 u 49 TUE)	85
Stabbiliment ta’ l-Unjoni	85
Iċ-Ċittadini mhux Ikkonsultati	85
Twaqqif u Konferiment	85
Kordinament u Kompetenzi	86
Artikolu I-2 (ex Artikolu 6(1) TUE)	86
Valuri ta’ l-Unjoni	86
Rispetti	86
Ħaddiema jfarrku lil-Xulxin	86
Valur tad-Demokrazija	87
L-Istat tad-Dritt	87
Rispett tad-Drittijiet tal-Bniedem	88
Artikolu I-3 (ex Artikoli 2 TUE u 2 TKE)	88
Għanijiet ta’ l-Unjoni	88
Il-Valuri Tagħha	88
Il-Popli Tagħha	88
Iċ-Ċittadini Tagħha mingħajr Għażla	89
Żoni	89
Mingħajr Fruntieri	89
Suq Intern	90
Stabbilita’ tal-Prezzijiet	90
Żvilupp Sostenibbli ta’ l-Ewropa	91
Mhux Monopolju ta’ l-Unjoni Ewropea	92
Diskriminazzjoni	92
Koeżjoni	93
Diversita’ Kulturali	93
Relazzjonijiet mad-Dinja	94
Kummerċ Liberu u Qerda tal-Faqar	95
Ħarsien u Żvilupp tad-Drittijiet Internazzjonali	96
Kompetenzi mogħtija mill-Kostituzzjoni	96
Artikolu I-4 (ex Artikoli 14(2) u 12 TKE)	96
Libertajiet fundamentali u n-non-diskriminazzjoni	96
L-Erbgħa Libertajiet	97
L-Ebda Ħarsien minħabba Nazzjonalita’	97
Artikolu I-5 (ex Artikoli 6(3), 33 TUE, 10 TKE)	98
Relazzjonijiet bejn l-Unjoni u l-Istati Membri	98
Artikolu ta’ Qerq	98
Problemi Kbar bil-Barranin	99

Integrita' Territorjali 99
Koperazzjoni Leali 100
Jgħinu lil Xulxin 100
Iwettqu l-Obbligi u Jgħinu l-Unjoni 101
In-Newtralita' ta' Malta fil-Periklu 101

Artikolu I-6 (ġdid) 102
Dritt ta' l-Unjoni 102
Artikolu mill-Aktar Importanti 102

Artikolu I-7 (ġdid, ex Artikolu 281 TKE) 103
Personalita' Ġuridika 103
Unjoni Separata u Distinta mill-Istati Membri 103
Il-Ġurament tal-Membri Parlamentari 104

Il-Ġurament tal-Ministri u Segretarji Parlamentari 105
Ksur tal-Ġurament 105
Il-President tar-Repubblika 106

Il-Parir tal-President 106
Il-Membri Parlamentari Ewropej Maltin 107
L-Approvazzjoni Tgħodd? 107
Eżampju Pubbliku Ħażin 108

Artikolu I-8 (ġdid) 109
Simboli ta' l-Unjoni 109
Konferma ta' Stat Federali 109

Titolu II 110
Drittijiet Fundamentali u Ċittadinanza ta' l-Unjoni 110

Artikolu I-9 (ġdid, ex Artikolu 6(2) TUE) 110
Drittijiet Fundamentali 110
L-Unjoni m'Hijiex xi Kampjun 110
Innutaw Sewwa 110
Komplu Innutaw 111
Prinċipji u Drittijiet 111
Makakki u Qarrieqa 112

Artikolu I-10 (Ex Artikolu 17 – 21 TKE) 112
Ċittadinanza ta' l-Unjoni 112
Ċittadinanza Imposta 112
Ċittadinanza Doppja u Piżijiet Moħbija 113
Il-Gvern Malti Idejgħ Marbuta 113
Voti u Kandidati 114
Barranin Minflok Maltin 114
Protezzjoni 114
Petizzjoni fl-Ilsien Nazzjonali 115
Limitazzjonijiet 115

Titolu III 116
Il-Kompetenzi ta' l-Unjoni 116

Artikoli I-11 (ex Artikoli 5 TKE, 2 l-aħħar sentenza TUE) 116
Prinċipji fondamentali 116
Għotja, Sussidjarjeta' u Proporzjonalita' 116
Kompetenzi Mogħtija 116
Kompetenzi ta' l-Unjoni 117
Il-Prinċipju tas-Sussidjarjeta' 117
Protokoll 118
Proporzjonalita' 119

Artikolu I-12 (ġdid) 119
Kategoriji ta' Kompetenza 119
Kompetenza Esklussiva 119
L-Ewwel l-Unjoni 120
Politika Ekonomika u ta' l-Imjiegi 121
Politika Barranija u ta' Difiża Komuni 121
L-Unjoni Ewropea tieħu Azzjonijiet 123
Armonizzazzjoni? 125
Kompetenzi u Ezerċizzju 125

Artikolu I-13 (ġdid) 126
Oqsma ta' kompetenza esklużiva 126
Kompetenza Esklussiva 126
Unjoni Doganali 126
Regoli tal-Kompetizzjoni 127
Politika Monetarja 127
Xi Tfisser Politika Monetarja 128
Riżorsi Bijoloġiċi tal-Baħar 129
Politika Kummerċjali Komuni 129
Ftehim Internazzjonali 129

Artikolu I-14 (ġdid) 130
Oqsma ta' kompetenzi kondiviżi 130
Oqsma Maqsuma ma' l-Istati Membri 130
Liema Huma l-Oqsma 130
Regolamenti f'Kull Qasam 131
Politika Soċjali 132
Koeżjoni Ekonomika, Soċjali u Territorjali 132
Agrikoltura u Sajd 133
Ambjent 133
Protezzjoni tal-Konsumatur 133
Trasport 134
Rettikolat Trans-Ewropew 134
Enerġija 134
Oqsma ta' Liberta', Sigurta' u Ġustizzja 135
Saħħa Pubblika 135
Riċerka Teknoloġika u Spazjali 136
Operazzjonijiet Umanitarji 137

Artikolu I-15 (ex Artikoli 4(1), 99(1), 3(1)(i), 125, 128, 140 TKE) 138
Kordinazzjoni tal-politika ekonomika u ta' l-impieg 138
Miżuri Għall-Istati Membri 138
Stati Membri fl-Ewro 138
Linji Gwida 139
Inizjattivi mill-Unjoni 140

Artikolu I-16 (ex Artikolu 17, 11(2) TUE) 140
Politika estera u ta' sigurtà komuni 140
Politika li torbot lil-Istati Membri 141
L-Istati Membri Marbuta 142

Artikolu I-17 (ġdid) 142
Oqsma ta' azzjoni ta' sostenn, ta' kordinazzjoni jew kumplimentari 142
Azzjonijiet mill-Unjoni 142
Oqsma ta' Azzjoni 143

Artikolu I-18 (ex Artikoli 308 TKE, 235 Tratat ta' Ruma) 144
Klawżola ta' Flessibilità 144
Setgħat Aktar milli tagħti l-Kostituzzjoni 144
Tinġibed l-Attenzjoni tal-Parlamenti Nazzjonali 145
Armonizzazzjoni Eskluża Għalxejn 146

Titolu IV 147
Istituzzjonijiet u Korpi ta' l-Unjoni 147

Kapitolu I 147
Il-Qafas Istituzzjonali 147

Artikolu I-19 (ex Artikoli 3(1) TUE, 7(1) TKE, 5 TUE) 147
L-istituzzjonijiet ta' l-Unjoni 147
Il-Valuri Tagħha 147
L-Istituzzjonijiet ta' l-Unjoni Ewropea 148
Jaħdmu fl-Interess ta' l-Unjoni Ewropea 148
Koperazzjoni Leali 150

Artikolu I-20 (ex Artikoli 189, 190, 192 u 197 TKE) 151
Il-Parlament Ewropew 151
Il-Parlament u l-Estimi 151
In-Numru tal-Membri Parlamentari 151
Kemm Idumu l-Membri Parlamentari 152
Il-Ħatra tal-President u l-Uffiċjali 153

Artikolu I-21 (ex Artikolu 4 TUE) 153
Il-Kunsill Ewropew 153
X'Jagħmel il-Kunsill Ewropew 153
Kif inhu magħmul il-Kunsill Ewropew 153
Laqgħa kull Tliet Xhur 154
Bil-Konsensus 154

Artikolu I-22 (ġdid) 154
Il-Presidenza tal-Kunsill Ewropew 154
Il-Ħatra tal-President 155
Ix-Xogħol tal-President 155
Politika Barranija u ta' Sigurta' Komuni 155
Il-President bla Kariga Nazzjonali 156

Artikolu I-23 (ex Artikoli 202, 203, 205(1) TKE) 157
Il-Kunsill tal-Ministri 157
Is-Setgħat tal-Kunsill tal-Ministri 157
Kif inhu magħmul il-Kunsill tal-Ministri 157
Spiċċa l-Jedd tal-VETO 157

Artikolu I-24 (ex Artikoli 203, 207(1) TKE) 158
Il-formazzjonijiet tal-Kunsill tal-Ministri 158
Formazzjonijiet Differenti 158
Xogħol il-Kunsill ta' l-Affarijiet Barranin 158
M'hemmx Veto 159
Kumitat Ieħor 159
Ksur tal-Kostituzzjoni ta' Malta 159
Il-Presidenza tal-Kunsill 160

Artikolu I-25 (ex Artikolu 205(2) TKE) 161
Definizjoni ta' maġġoranza kwalifikata fi
ħdan il-Kunsill Ewropew u l-Kunsill 161
Bil-Maġġoranza Kwalifikata 161
Deroga għall-Maġġoranza Kwalifikata 163
Il-Kunsill Ewropew b'Maġġoranza Kwalifikata 163
Il-President Mingħajr Vot 164

Artikolu I-26 (ex Artikoli 211, 274, 214(1), 213(2) 201 TKE) 164
Il-Kummissjoni Ewropea 164
Għassiesa fuq l-Istati Membri 165
Tipproponi l-Liġijiet 165
Tinħatar għal-Ħames Snin 166
Impenn Ewropew tal-Kummissarji 166
Kummissjoni Temporanja 166
Tnaqqis fin-Numru tal-Kummissarji 166
Tidwir bl-Istati Membri 168
L-Ebda Struzzjonijiet mill-Istati Membri 168
Responsabbilta' Kolleġġjali 169
Tħassib mill-Istati Membri 169

Artikolu I-27 (ex Artikoli 214(2), 217 TKE) 170
Il-President tal-Kummissjoni Ewropea 170
Proposti għall-Ħatra tal-Kummissarji 171
Impenn Ewropew 171
Approvazzjoni Kolleġġjalment 172
Xogħol il-President 173

Artikolu I-28 (ġdid) 174
Il-Ministru għall-Affarijiet Barranin ta' l-Unjoni 174
Ministru ta' Stat Federali 174
Xogħol il-Ministru 174
Jippresjedi l-Kunsill ta' l-Affarijiet Barranin 175
Min Jista' Jkun Ministru 175

Artikolu I-29 (ġdid, ex Artikoli 220 – 224 TKE) 175
Il-Qorti tal-Gustizzja ta' l-Unjoni Ewropea 175
Arroganza Manja 176
L-Imħallfin u l-Avukati Ġenerali 177
Il-Kompetenza tal-Qorti 178
Qafas Istituzzjonali 179

Kapitolu II 180
L-Istituzzjonijiet l-oħra u
l-Korpi Konsultattivi ta' l-Unjoni 180

Artikolu I-30 (ex Artikoli 8, 107, 105(1), 106, 108, 105(4), 212 TKE) 180
Il-Bank Ċentrali Ewropew 180
L-Arroganza tal-Mexxejja 180
Kollox Deċiż Mill-Bank Ċentrali Ewropew 180
Istituzzjoni u Personalita' Ġuridika 181
Min mhux fl-Ewro Eżentat 182
Jindaħal fil-Livell Nazzjonali 182

Artikolu I-31 (ex Artikoli 7, 246, 248, 247 TKE) 184
Il-Qorti ta' l-Awdituri 184
Istituzzjoni Oħra 184
Kontijiet Mhux Approvati 184

Artikolu I-32 (ex Artikoli 7(2), 263, 257, 258 TKE) 185
Il-Korpi konsultattivi ta' l-Unjoni 185
Żewġ Kumitati Oħra 185
Il-Kumitat tar-Reġjuni 185
Il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali 186
Fl-Interess ta' l-Unjoni 186
Ir-Regoli ta' dawn il-Kumitati 187

Titolu V 188
Eżerċizzju tal-Kompetenzi ta' l-Unjoni 188

Kapitolu I 188
Dispożizzjonijiet Komuni 188

Artikolu I-33 (ex Artikoli 249 TKE, 13, 34 TUE) 188
Atti ġuridiċi ta' l-Unjoni 188
Liġijiet Mill-Unjoni Ewropea 188
Att Leġislattiv 189
Direttament Applikabbli 189

Liġi Kwadru Ewropea 190
Regolament Ewropew 191
Deċiżjoni Ewropea, Rakkomandazzjonijiet u Opinjoni 191
Astensjoni 192

Artikolu I-34 (ġdid) 192
Atti leġislattivi 192
Kif Isiru l-Liġijiet 193

Artikolu I-35 (ġdid) 194
Atti mhux leġislattivi 194
L-Istituzzjonijiet Jikkmandaw 194

Artikolu I-36 (ġdid) 195
Regolamenti Ewropej delegati 195
Aktar Jeddijiet lill-Kummissjoni 195
Aktar Liġijiet 195
Regolamenti f'Malta 196

Artikolu I-37 (ex Artikoli 10, 202 TKE) 196
L-Istati Membri Jridu Jobdu Bilfors 196
Aktar Setgħat lill-Kummissjoni u l-Kunsill 197
Daħq fil-Wiċċ 197
Regolamenti ta' Implimentazzjoni u Deċiżjonijiet 198

Artikolu I-38 (ex Artikolu 253 TKE) 199
Prinċipji komuni għall-atti ġuridiċi ta' l-Unjoni 199
L-Istituzzjonijiet Jiddeċiedu Huma 199

Artikolu I-39 (ex Artikolu 254 TKE) 199
Pubblikazzjoni u bidu fis-seħħ 199
Artikolu ta' Proċedura 200

Kapitolu II 201
Disposizzjonijiet Speċifiċi 201

Artikolu I-40 (ex Artikoli 13, 16, 23, ġdid, 21 TUE) 201
Disposizzjonijiet speċifiċi li jirrelataw
għall-politika estera u ta' sigurta' komuni 201
Artikolu ta' Importanza Kbira 201
Kwistjoni Delikata Ħafna 201
Konverġenza Dejjem Akbar 202
Fl-Azzjonijiet ta' l-Istati Membri 202
Azzjonijiet Militari 202
Periklu Għalina 202
L-Interessi Strateġiċi ta' l-Unjoni 203
Deċiżjonijiet Ewropej 203
Riżorsi Nazzjonali 204
Konsultazzjoni Bilfors 204
Mhux Dejjem bl-Unanimita' 205

Aktar Qerq mill-Mexxejja ta' l-Unjoni Ewropea 206
Konsultazzjoni u Informazzjoni 206

Artikolu I-41 (ex Artikoli 17, 21 TUE) 206
Disposizzjonijiet speċifiċi li jirrelataw
għall-politika ta' sigurta' u ta' difiża komuni 206
Daħlet id-Difiża Komuni 207
Aktar Periklu Għalina 207
Riżorsi Ċivili u Militari 208
Jintużaw madwar id-Dinja 208
Territorju ta' l-Unjoni 208
Għalfejn Jintużaw 209
Importanti li Tinnutaw id-Differenzi 209
Stati Membri Esposti għall-Periklu 210
Kapaċitajiet Ipprovduti mill-Istati Membri 210
Tfassil ta' Politika ta' Difiża Komuni 211
Gvern Malti Lagħaqi u Spjun tal-Barrani 212
Ordni lill-Istati Membri 212
Il-Primat tal-Kostituzzjoni ta' l-Unjoni 213
L-Unjoni Ewropea Ħaġa Waħda man-NATO 213
Nasba fil-Kostituzzjoni ta' l-Unjoni Ewropea 214
Tan-NATO Iżebilħu l-Kostituzzjoni ta' Malta 215
Kapaċitajiet Ipprovduti mill-Istati Membri 216
Titjib fil-Kapaċitajiet Militari 216
Aġenzija tad-Difiża Ewropea 217
L-Għanijiet ta' l-Aġenzija 217
Żvilupp, Riċerka u Akkwist 218
Ħtiġiet Operattivi 218
Bażi Industrijali u Teknoloġika 218
Politika, Kapaċitajiet u Armamenti 219
Deċiżjonijiet Unanimu jew b'Maġġoranza? 220
Il-Qerq tal-Mexxejja ta' l-Unjoni Ewropea 221
Proposti għal Azzjonijiet 221
Riżorsi Naturali 222
Ir-Riżorsi Nazzjonali ta' Malta 222
L-Esekuzzjoni tal-Missjoni 223
Kapaċitajiet Militari 223
Aggressjoni Armata 224
Id f'Id man-NATO 224
Parlament Ewropew Ikkonsultat, Parlamenti Nazzjonali Le 224

Artikolu I-42 (ex Artikoli 29 TUE, 61 TKE) 225
Disposizzjonijiet speċifiċi dwar
iż-żona ta' liberta' ta' sigurta' u ta' ġustizzja 225
Territorju ta' l-Unjoni Ewropea 225
Ewropol 226

Artikolu I-43 (ġdid) 227
Klawżola ta' solidarjetà 227
L-Istati Membri Marbuta 227

L-Użu tar-Riżorsi Militari u Okkupazzjoni 228
Indħil u Okkupazzjoni Militari mill-Unjoni 229
Għajnuna f'Diżastri 230

Kapitolu III 231
Koperazzjoni Msaħħa 231

Artikolu I-44 (ex Artikolu 27, 43 TUE, 11 TKE) 231
Koperazzjoni msaħħa 231
L-Unjoni Ewropea Tikkontrolla Kollox 231
Għall-Għanijiet u fl-Interess ta' l-Unjoni 231
Terz mill-Membri Jiddeċiedu 231
Mhux Kulħadd Jivvota 232
Il-Maġġoranza Kwalifikata 232
Maġġoranza Kwalifikata fil-Kunsill 233
Jorbtu Stati Membri li Jieħdu sehem 233

Titolu VI 235
Ħajja Demokratika ta' l-Unjoni 235

Artikolu I-45 (ġdid) 235
Il-prinċipju ta' l-ugwaljanza demokratika 235
Ċittadini Ugwali 235

Artikolu I-46 (ex Artikoli 6(1), 1(1) TUE, 191 TKE) 235
Il-prinċipju ta' demokrazija rappreżentattiva 235
Demokrazija Falza 235
Rappreżentanza 235
Sehem iċ-Ċittadini 236
Il-Partiti Politiċi 236

Artikolu I-47 (ġdid) 237
Il-prinċipju ta' demokrazija parteċipattiva 237
Mezzi u Opinjonijiet 237
Jgħaddu ż-Żmien bin-Nies 238
Kummissjoni Mhux Marbuta 238
Miljun Ċittadin 238

Artikolu I-48 (ex Artikoli 138, 211, 212 TKE) 239
Sħab soċjali u djalogu soċjali awtonomu 239
Xejn ta' Sustanza 239

Artikolu I-49 (ex Artikolu 195 TKE) 240
Ombudsman Ewropew 240
Oqbra Mbajjda 240

Artikolu I-50 (ex Artikoli 1 TUE, 255 TKE) 240
Trasparenza fix-xogħol ta' l-istituzzjonijiet,
il-korpi u l-aġenziji ta' l-Unjoni 240
Makakkerija 240

Aċċess għad-Dokumenti 241
Jirregolaw Huma Stess 241

Artikolu I-51 (ex Artikolu 286 TKE) 242
Protezzjoni ta' data personali 242
Ipokrezija ta' l-Unjoni Ewropea 242

Artikolu I-52 (ġdid) 243
Stat ta' knejjes u ta' organizzazzjonijiet mhux konfessjonali 243
Knejjes u Setet 243

Titolu VII 244
Finanzi ta' l-Unjoni 244

Artikolu I-53 (ex Artikoli 268, 270, 271, 280 TKE) 244
Prinċipji finanzjari u ta' budget 244
Flejjes Jisparixxu 244
Fejn Qed Imorru? 245

Artikolu I-54 (ex Artikolu 269 TKE) 245
Rizorsi proprji ta' l-Unjoni 245
Il-Mezzi Finanzjarji Tagħha 245
Liġi Ewropea biex Jinġabru il-Flus 246

Artikolu I-55 (ġdid) 246
Qafas finanzjarju pluriennali 246
Liġi, Budget u Maġġoranza Kwalifikata 247

Artikolu I-56 (ġdid) 247
Budget ta' l-Unjoni 247
Liġi kull Sena 248

Titolu VIII 249
L-Unjoni u l-Ġirien Tagħha 249

Artikolu I-57 (ġdid) 249
L-Unjoni u l-Ġirien tagħha 249
Ftehim ma' dawn il-Pajjiżi mill-Unjoni 249
Ipokrezija Ewropea 250

Titolu IX 251
Sħubija fl-Unjoni 251

Artikolu I-58 (ex Artikolu 49 TUE) 251
Kriterji ta' eliġibilita' u proċedura
għall-adeżjoni ma' l-Unjoni 251
Kif Stat isir Membru 251

Artikolu I-59 (ex Artikoli 7 TUE, 309 TKE) 252
Sospensjoni ta' ċerti drittijiet li

jirriżultaw mis-sħubija fl-Unjoni	252
Kastigi għall-Istati Membri	253
Artikolu I-60 (ġdid)	254
Ħruġ volontarju mill-Unjoni	254
Artikolu Importantissmu	254
Kif Stat Membru Jitlaq	255
Jitlaq Awtomatikament	256
Aktar Arroganza ta' l-Unjoni Ewropea	256
Wiċċhom Agħar mill-Għatba tal-Klistanija	257
Jista' Jerġa' Japplika	257
Parti II	258
Karta tad-drittijiet Fundamentali ta' l-Unjoni	258
Preambolu	258
Valuri Komuni	258
Karta	259
Iridu Jqarrqu	259
Responsabbiltajiet u Dmirijiet	261
Titolu I	262
Dinjita'	262
Artikolu II-61	262
Dinjita' umana	262
Aħna Nistaqsu	262
Artikolu II-62	262
Dritt għall-ħajja	262
Ipokrezija ta' l-Unjoni	262
Artikolu II-63	263
Dritt ghall-integrita' tal-persuna	263
Tifsir u Kummenti	263
Artikolu II-64	264
Projbizzjoni ta' tortura jew pieni jew trattamenti inumani jew degradanti	264
Aktar Ipokrezija	264
Artikolu II-65	265
Projbizzjoni ta' skjavitu' u ta' xogħol forzat	265
Tortura u Jasar	265
Titolu II	266
Libertajiet	266
Artikolu II-66	266
Dritt għal-liberta' u għas-sigurtà	266
Mandat ta' Arrest Ewropew	266

Artikolu II-67 266
Rispett għall-ħajja privata u tal-familja 266
Spjunaġġ fuq iċ-Ċittadini 266

Artikolu II-68 267
Protezzjoni ta' data personali 267
Il-Qerq ta' l-Unjoni Ewropea 267

Artikolu II-69 268
Dritt għaż-żwieġ u dritt għat-twaqqif ta' familja 268
Mistoqsijiet Kbar 268

Artikolu II-70 269
Liberta' tal-ħsieb, kuxjenza u reliġjon 269
Aktar Mistoqsijiet Kbar 269

Artikolu II-71 270
Liberta' ta' l-espressjoni u ta' informazzjoni 270
L-Eżempju ta' l-Awstrija 270

Artikolu II-72 270
Liberta' ta' assemblea u ta' assoċjazzjoni 270
Għaqdiet 270

Artikolu II-73 271
Liberta' ta' l-arti u x-xjenzi 271
Kummenti 271

Artikolu II-74 272
Dritt għall-edukazzjoni 272
Aktar Piżijiet fuq il-Poplu Malti 272

Artikolu II-75 272
Liberta' ta' l-għażla tal-mestjier u d-dritt għax-xogħol 272
L-Ewwel irid ikun hemm ix-Xogħol 273

Artikolu II-76 273
Liberta' ta' intrapriża 273
Skond id-Dritt ta' l-Unjoni 273

Artikolu II-77 274
Dritt għall-proprjetà 274
Il-Gvern Jieħu l-Akbar Sehem 274

Artikolu II-78 275
Dritt għall-asil 275
Se Nintradmu mill-Immigranti Illegali 275

Artikolu II-79 276
Protezzjoni f'każ ta' tneħħija, tkeċċija jew estradizzjoni 276

Problemi	276
Titolu III	277
Ugwaljanza	277
Artikolu II-80	277
Ugwaljanza f'għajnejn il-liġi	277
Prinċipju Bażiku	277
Artikolu II-81	277
Non-diskriminazzjoni	277
Il-Karita' Tibda d-Dar ma Tgħoddx	277
Kulħadd l-Istess	278
Artikolu II-82	279
Diversita' kulturali, reliġjuża u lingwistika	279
Kummenti	279
Artikolu II-83	279
Ugwaljanza bejn in-nisa u l-irgiel	279
Malta Ilna bl-Ugwaljanza	280
Artikolu II-84	280
Drittijiet tat-tfal	280
F'Malta Tajnihom il-Jeddijiet Qabel l-Unjoni Ewropea	280
Artikolu II-85	280
Drittijiet ta' l-anzjani	280
Ir-Rispett għax-Xjuħ Tagħna	281
Artikolu II-86	281
Integrazzjoni ta' persuni b'diżabilità	281
Aħjar Fatti milli Paroli	282
Titolu IV	283
Solidarjeta'	283
Artikolu II-87	283
Dritt tal-ħaddiema għal informazzjoni u konsultazzjoni fi ħdan l-impriża	283
Gvern tal-Ħaddiema f'Malta Għamel Aħjar	283
Artikolu II-88	283
Dritt ta' negozjar u azzjoni kollettiva	283
L-Għaqdiet tal-Ħaddiema Ilhom f'Malta	283
Artikolu II-89	284
Dritt ta' aċċess għal servizzi ta' impjieg	284
Informazzjoni għall-Ħaddiema Barranin	284

Artikolu II-90	285
Protezzjoni fil-kaz ta' tkeċċija nġusta	285
Il-Liġijiet Maltin Qabel l-Unjoni Ewropea	285
Artikolu II-91	285
Kondizzjonijiet tax-xogħol gusti u xierqa	285
Il-Qerq tal-Mexxejja ta' l-Unjoni Ewropea	285
Artikolu II-92	287
Projbizzjoni ta' impjieg ta' tfal u protezzjoni ta' żgħażagħ fuq ix-xogħol.	287
Iridu Jgħaddu ż-Żmien bin-Nies	287
Hawn Malta	287
Artikolu II-93	288
Ħajja tal-familja u professjonali	288
Aħna Qabel l-Unjoni Ewropea	288
Artikolu II-94	289
Sigurta' soċjali u assistenza soċjali	289
L-Unjoni Ewropea Tfarrak is-Servizzi Soċjali	289
Artikolu II-95	290
Protezzjoni tas-saħħa	290
Kummenti	290
Artikolu II-96	291
Aċċess għal servizzi ta' interess ekonomiku ġenerali	291
L-Interessi ta' l-Unjoni Ewropea	291
Artikolu II-97	292
Protezzjoni ta' l-ambjent	292
Ipokriti	292
Artikolu II-98	292
Protezzjoni tal-konsumatur	292
Qarrieqa	292
Titolu V	294
Ċittadinanza	294
Artikolu II-99	294
Dritt tal-vot u dritt tal-kandidatura fl-elezzjonijiet għall-Parlament Ewropew	294
Barranin Jirrappreżentaw lil Malta?	
Artikolu II-100	294
Dritt tal-vot u dritt tal-kandidatura fl-elezzjonijiet muniċipali	294
L-Istess Kummenti	295

Artikolu II-101 295
Dritt ghal amministrazzjoni tajba 295
Għalfejn ma Tagħmilx Tajjeb il-Persuna Stess? 295
Culpa in Eligendo 296

Artikolu III-102 296
Dritt ta' aċċess għal dokumenti 296
Aċċess Limitat 297

Artikolu II-103 297
Ombudsman Ewropew 297
Eċċezzjoni tal-Qrati 297

Artikolu II-104 298
Dritt ta' petizzjoni 298
Kummenti 298

Artikolu II-105 298
Liberta' ta' moviment u ta' residenza 298
Periklu Għalina 298

Artikolu II-106 300
Protezzjoni diplomatika u konsulari 300
Naqblu b'Riserva 300

Titolu VI 301
Ġustizzja 301

Artikolu II-107 301
Dritt għal rimedju effettiv u għal proċess imparzjali 301
Fil-Liġijiet u l-Kostituzzjoni ta' Malta 301

Artikolu II-108 301
Preżunzjoni ta' innoċenza u dritt għal difiża 301
Jeddijiet fil-Liġijiet Maltin 302

Artikolu II-109 302
Prinċipji ta' legalita' u proporzjonalita' ta' reati u ta' pieni 302
Tifsir 303
Kodiċi Kriminali ta' Malta 303
Differenza bejn Att u Ommissjoni 304

Artikolu II-110 305
Dritt li wieħed ma jiġix ġudikat jew jingħata piena
darbtejn fi proċeduri kriminali għall-istess reat 305
Il-Prinċipju *Ne Bis In Idem* 305

Titolu VII 306
Disposizzjonijiet Ġenerali li Jirregolaw l-Interpretazzjoni
u l-Applikazzjoni tal-Karta 306

Artikolu II-111 306
Kamp ta' l-applikazzjoni 306
Kompetenza ta' l-Unjoni 306

Artikolu II-112 306
Kamp ta' l-applikazzjoni u l-interpretazzjoni
ta' drittijiet u ta' prinċipji 306
Jeddijiet u Libertajiet Skond il-Karta 307
Kundizzjonijiet u Limiti 307
Tifsir u Applikazzjoni 307
Tradizzjonijiet Kostituzzjonali Komuni 308
Differenzi 309
Corpus Juris bil-Ħabi 310
Interpretazzjoni u Legalita' Biss 310
Kunsiderazzjonijiet Farsa 311
Linji Gwida 311

Artikolu II-113 312
Livell ta' protezzjoni 312
Aktar Qerq 312

Artikolu II-114 313
Projbizzjoni ta' abbuż tad-dritt 313
Jeddijiet Limitati 313

Parti III 314
Politika u Funzjonament ta' l-Unjoni 314

Titolu I 314
Disposizzjonijiet ta' Applikazzjoni Ġenerali 314

Artikolu III-115 (ex Artikolu 3 TUE) 314
Kummenti 314

Artikolu III-116 (ex Artikolu 3(2) TKE) 314
Xejn Ġdid 314

Artikolu III-117 (Klawsola orizzontali ġdida) 314
Impjiegi 315

Artikolu III-118 (Klawsola orizzontali ġdida) 315
Diskriminazzjoni 315

Artikolu III-119 (ex Artikolu 6 TKE) 316
Bejn il-Kliem u l-Fatti 316

Artikolu III-120 (ex Artikolu 153(2) TKE) 317
Aktar Qerq mill-Mexxejja ta' l-Unjoni Ewropea 317

Artikolu III-121 (ex Protokoll u dikjarazzjoni fuq il-ħarsien
u l-ħarsien ta' l-annimali) 318
Ħarsien ta' l-Annimali 318

Artikolu III-122 (ex Artikolu 16 TKE) 319
Territorju Wieħed 319
Suq Ħieles 319
Finanzjati mill-Istati Membri 320

Titolu II 321
Non-Diskriminazzjoni u Ċittadinanza 321

Artikolu III-123 (ex Artikolu 12 TKE) 321
Ma Jistax Jiffavorixxi liċ-Ċittadini Maltin 321

Artikolu III-124 (ex Artikolu 13 TKE) 321
Liġi Ewropea kontra d-Diskriminazzjoni 322
Anki Prinċipji b'Liġi Ewropea 322

Artikolu II-125 (ex Artikolu 18(2-3) TKE) 323
Iżżid l-Indħil bil-Mod il-Mod 323
Kollox Regolat mill-Kunsill 323
Il-Passaporti. Aħna Meqjusa Kriminali 323
Karta ta' Identita' 324
Is-Sigurta' Soċjali 324

Artikolu III-126 (ex Artikolu 19 TKE) 325
Barranin Jirrappreżentaw lil Malta 325
Qumu Kontra l-Barrani 325

Artikolu III-127 (ex Artikolu 20 TKE) 326
Aktar Setgħat Għall-Unjoni Ewropea 326

Artikolu III-128 (ex Artikolu 21 TKE) 326
Ilsna ta' Korrespondenza 326

Artikolu III-129 (ex Artikolu 22 TKE) 327
Rapport u Aktar Setgħat għall-Kunsill 327

Titolu III 328
Politika u Azzjonijiet Interni 328

Kapitolu I 328
Suq Intern 328

Sezzjoni I 328
Stabbiliment u Funzjonament tas-Suq Intern 328

Artikolu III-130 (ex Artikoli 14, 15 TKE) 328
Setgħat Kbar Għas-Suq Intern 328

Żona Mingħajr Fruntieri 328
Regolamenti u Deċiżjonijiet 329
Miżuri u Derogi Temporanji Biss 329

Artikolu III-131 (ex Artikolu 297 TKE) 329
Disturbi fl-Ordni Pubbliku u Gwerra 330

Artikolu III-132 (ex Artikolu 298 TKE) 331
Is-Suq Ħieles Suprem, Anki fi Gwerra 331

Sezzjoni 2 332
Moviment Liberu ta' Persuni u ta' Servizzi 332

Artikolu III-133 (ex Artikolu 39 TKE) 332
Moviment Liberu tal-Ħaddiema 332

Artikolu III-134 (ex Artikolu 40 TKE) 333
Theddid Kbir għall-Ħaddiema u l-Familji Maltin 334
Tneħħija ta' Ostakli u Theddid Serju 334
Perjodi ta' Kwalifika 335

Artikolu III-135 (ex Artikolu 41 TKE) 335
Iridu Jinqdew biż-Żgħażagħ 335

Artikolu III-136 (ex Artikolu 42 TKE) 336
Barranin bil-Benefiċċji Soċjali 336
L-Istati Membri Jittallbu l-Ħniena 337

Subsezzjoni 2 338
Liberta' ta' Stabbiliment 338

Artikolu III-137 (ex Artikolu 43 TKE) 338
Theddida għal min Jaħdem għal Rasu 338

Artikolu III-138 (ex Artikolu 44 TKE) 338
Kollox bil-Liġi Ewropea 339
Setgħat Kbar 339
Innutaw Kollox 340

Artikolu III-139 (ex Artikolu 45 TKE) 341
Eżerċizzju ta' Awtorita' Pubblika 341

Artikolu III-140 (ex Artikolu 46 TKE) 342
Disposizzjonijiet Nazzjonali skond Liġi Ewropea 342
L-Eżempju tal-Greċja 342

Artikolu III-141 (ex Artikolu 47 TKE) 343
Professjonisti Gradwati Milquta Wkoll 343

Artikolu III-142 (ex Artikolu 48 TKE)	343
Soċjetajiet u Ditti Barranin Trattati l-Istess	344
Arikolu III-143 (ex Artikolu 294 TKE)	344
Ċittadini Barranin Jixtru l-Isħma	344
Subsezzjoni 3	345
Liberta' ta' Provvista ta' Servizzi	345
Artikolu III-144 (ex Artikolu 49 TKE)	345
L-Ebda Xkiel għas-Servizzi Minn Kull Stat Membru	345
Artikolu III-145 (ex Artikolu 50 TKE)	345
X'Inhuma Servizzi	346
Artikolu II-146 (ex Artikolu 51 TKE)	346
Trasport, Servizzi Bankarji u Assigurazzjoni	346
Artikolu III-147 (ex Artikolu 52 TKE)	347
Liġi Kwadru Oħra	347
Artikolu III-148 (ex Artikolu 53 TKE)	347
Liberalizzazzjoni Sħiħa	347
Artikolu III-149 (ex Artikolu 54 TKE)	348
Barranin Daqs iċ-Ċittadini	348
Artikolu III-150 (ex Artikolu 55 TKE)	348
Sezzjoni 3	349
Moviment Liberu ta' Merkanzija	349
Subsezzjoni 1	349
Unjoni Doganali	349
Artikolu III-151 (ex Artikoli 23 – 27 TKE)	349
Kummenti fuq l-Għaqda Doganali	349
La Daħlu Jiċċirkolaw Kullimkien	350
M'hemmx Dazji bejn l-Istati Membri	350
Id-Dazji Iffissati mill-Kunsill	350
Gwidi għall-Kummissjoni	351
Subsezzjoni 2	352
Koperazzjoni Doganali	352
Artikolu III-152 (ex Artikolu 135 TKE)	352
Id-Dwana bil-Liġi Ewropea	352
Subsezzjoni 3	353
Projbizzjoni ta' restrizzjonijiet kwantitattivi	353

Artikolu III-153 (ex Artikoli 28, 29 TKE) 353
Ma Jista' Jinżamm Xejn bejn l-Istati Membri 353

Artikolu III-154 (ex Artikolu 30 TKE) 353
Eċċezzjonijiet 353

Artikolu III-155 (ex Artikolu 31 TKE) 354
Ta' l-Istat Bilfors bħal tal-Privat 354
Xejn Miżuri mill-Istati Membri 355
Salvagwardji Agrikoli 355

Sezzjoni 4 356
Kapital u Pagamenti 356

Artikolu III-156 (ex Artikolu 56 TKE)
L-Ebda Restrizzjoni fuq il-Moviment ta' Kapital 356

Artikolu III-157 (ex Artikolu 57 TKE) 356
L-Unjoni Tista' Tadotta Restrizzjonijiet 356
Moviment ta' Kapital b'Liġi Ewropea 357
Kollox Deċiż mill-Unjoni 358

Artikolu III-158 (ex Artikolu 58 TKE) 358
Xi Eċċezzjonijiet 359
Restrizzjonijet Skond il-Kostituzzjoni 359
L-Ebda Diskriminazzjoni jew Restrizzjoni Moħbija 359
Restrizzjonijiet bil-Permess tal-Kunsill 359

Artikolu III-159 (ex Artikolu 59 TKE) 360
L-Unjoni Tista' Tieħu Miżuri 361

Artikolu III-160 (ġdid, ex Artikolu 60 TKE) 361
Iffriżar ta' Kapital bl-Iskuża tat-Terroriżmu 361

Sezzjoni 5 363
Regoli dwar il-Kompetizzjoni 363

Subsezzjoni 1 363
Regoli li japplikaw għal impriżi 363

Artikolu III-161 (ex Artikolu 81 TKE) 363
Att dwar il-Kompetizzjoni 364

Artikolu III-162 (ex Artikolu 82 TKE) 364
Abbuż minn Pożizzjoni Dominanti 364

Artikolu III-163 (ex Artikolu 83 TKE) 365
Regolamenti mill-Kunsill 365

Artikolu III-164 (ex Artikolu 84 TKE) 366
Aktar Regolamenti Ewropej 366

Artikolu III-165 (ex Artikolu 85 TKE) 366
Il-Kummissjoni Seqer fuq l-Istati Membri 366
Deċiżjoni Ewropea mill-Kummissjoni 367
Regolamenti mill-Kummissjoni 367

Artikolu III-166 (ex Artikolu 86 TKE) 368
L-Ebda Kumpanija tal-Gvern kontra l-Kostituzzjoni 368
Servizzi ta' Interess Ekonomiku Ġenerali 369
Il-Kummissjoni Argużin 369

Subsezzjoni 2 370
Għajnuniet mill-Istati Membri 370

Artikolu III-167 (ex Artikolu 87 TKE) 370
Għajnuna mill-Istat Regolata mill-Unjoni 370
Għajnuna Kompatibbli 370
Dizastri Naturali u Ġrajjiet Eċċezzjonali 371
Għajnuna Speċjali għall-Ġermanja 371
Għajnuna li tista' Tingħata 372

Artikolu III-168 (ex Artikolu 88 TKE) 372
Il-Kummissjoni Għassa fuq l-Għajnuna 373
Il-Kummissjoni Tieħu Kull Deċiżjoni 373
L-Istati Membri Jittellgħu l-Qorti 373
L-Istati Membri Jittallbu 374
L-Ebda Għajnuna Qabel il-Permess mill-Kummissjoni 375
Għajnuna bir-Regolamenti tal-Kummissjoni 376

Artikolu III-169 (ex Artikolu 89 TKE) 376
Regolamenti Ewropej mill-Kunsill 376

Sezzjoni 6 377
Disposizzjonijiet Fiskali 377

Artikolu III-170 (ex Artikolu 90 – 92 TKE) 377
Ebda Taxxa fuq Prodotti minn Stati Membri Oħra 377
Differenza fit-Taxxi 378
Bil-Permess tal-Kunsill fuq Proposta tal-Kummissjoni 378

Artikolu III-171 (ex Artikolu 93 TKE) 379
Armonizzazzjoni tat-Taxxi 379

Sezzjoni 7 380
Disposizzjonijiet Komuni 380

Artikolu III-172 (ex Artikolu 95 TKE) 380
Liġijiet Ewropej għas-Suq Intern 380

Kriterji 380
Erġajna bl-Armonizzazzjoni 381
L-Istati Membri Sottomessi għall-Kummissjoni 382
Deċiżjoni mill-Kummissjoni 382
Il-Kummissjonii Tista' Tordna Bdil 383
Saħħa Pubblika bil-Permess tal-Kummissjoni 384
Jittella Quddiem il-Qorti ta' l-Unjoni Ewropea 385
Miżuri Mhux Ekonomiċi Proviżorji Biss 385

Artikolu III-173 (ex Artikolu 94 TKE) 386
Ir-Regolament tas-Suq Intern f'Idejn l-Unjoni Ewropea 386

Artikolu III-174 (ex Artikolu 96 TKE) 386
Aktar Ordnijiet mill-Kummissjoni 386

Artikolu III-175 (ex Artikolu 97 TKE) 387
Il-Kummissjoni Iġġelled lill-Istati Membri 387
Stramberija 387

Artikolu III-176 (ġdid) 388
Proprjeta' Intellettwali Regolata b'Liġijiet Ewropej 388
Ilsna Nazzjonali Diskriminati 388

Kapitolu II 390
Politika Ekonomika u Monetarja 390

Artikolu III-177 (ex Artikolu 4 TKE) 390
Politika Ekonomika Komuni 390
Ewro u Politika Monetarja Komuni Bilfors 390
Għanijiet 391
Malta 391

Sezzjoni I 392
Politika Ekonomika 392

Artikolu III-178 (ex Artikolu 98 TKE) 392
Il-Politika Ekonomija ta' l-Istati Membri għall-Unjoni 392
L-Alla Falz tas-Suq Ħieles Mingħajr Ebda Rażan 392

Artikolu III-179 (ex Artikolu 99 TKE) 392
Ma Jistgħux Jieħdu Deċiżjoni Għalihom 393
Linji Gwida mill-Kunsill 393
L-Iżvilupp Ekonomiku ta' l-Istati Membri Kontrollat 393
Diversi Affarijiet Imposti mill-Kunsill fuq l-Istati Membri 394
L-Istati Membri Irrapurtati u Umiljati 395
Sorveljanza b'Liġi Ewropea 395

Artikolu III-180 (ex Artikolu 100 TKE) 396
Deċiżjoni Ewropea mill-Kunsill 396
L-Istati Membri Jittallbu 396

Artikoli III-181 (ex Artikolu 101 TKE) 397
Indħil fis-Setur Bankarju 397
Eżempju 398
Kollox tal-Privat 398

Artikolu III-182 (ex Artikolu 102 TKE) 398
l-Ebda Privileġġ Għall-Istituzzjonijet tal-Gvern 399

Artikolu III-183 (ex Artikolu 103 TKE) 399
L-Istati Membri ma Jistgħux Jagħtu Garanzija 399
Il-Projbizzjonijiet b'Regolamenti u Deċiżjonijiet Ewropej 400

Artikolu III-184 (ex Artikolu 104 TKE) 400
L-Ebda Budget b'Defiċit Eċċessiv mill-Istati Membri 401
Stati Membri Irrapurtati mill-Kummissjoni 401
Rakkomandazzjoni (Ordni) bl-Istat Membru Konċernat Injorat 402
Deċiżjonijiet mill-Kunsill 403
Iħammru Wiċċ l-Istat Membru 404
Theddid lill-Istat Membru mill-Kunsill 404
Ordnijiet Arroganti u Multi lill-Istat Membru 405
Kollox f'Idejn il-Kunsill 406
Liġi Ewropea tibdel il-Protokoll 407
Aktar Tibdil fil-Protokoll 407

Sezzjoni 2 408
Politika Monetarja 408

Artikolu III-185 (ex Artikolu 105 TKE) 408
Kollox f'Idejn l-Istituzzjonijiet Ewropej 409

Artikolu III-186 (ex Artikolu 106 TKE) 409
Il-Bank Ċentrali Ewropew Jiddeċiedi Kollox 410

Artikolu III-187 (ex Artikolu 107 TKE) 410
Kollox Regolat mill-Bank Ċentrali Ewropew 411
Protokoll tal-Bank Ċentrali 411
Emendi għall-Istatut b'Liġi Ewropea 412
Regolamenti u Deċiżjonijiet mill-Kunsill 412

Artikolu III-188 (ex Artikolu 108 TKE) 413
Il-Bank Ċentrali Ewropew Indipendenti 413

Artikolu III-189 (ex Artikolu 109 TKE) 413
Liġijiet Nazzjonali bilfors skond il-Kostituzzjoni 414

Artikolu III-190 (ex Artikolu 110 TKE) 414
Regolamenti u Deċiżjonijiet mill-Bank Ċentrali Ewropew 415

Artikolu III-191 (ex Artikolu 123(4) TKE) 415
L-Użu ta' l-Ewro Regolat b'Liġijiet Ewropej 415

Sezzjoni 3	416
Disposizzjonijiet Istituzzjonali	416
Artikolu III-192 (ex Artikolu 114(2-4) TKE)	416
Għassa minn Kumitat Ekonomiku u Finanzjarju	416
Deċiżjoni Ewropea mill-Kunsill	418
Il-Kumitat Għassa fuq l-Istati Membri	418
Artikolu III-193 (ex Artikolu 115 TKE)	419
Talba lill-Kummissjoni	419
Sezzjoni 4	420
Disposizzjonijiet Speċifiċi għall-Istati Membri li l-Munita Tagħhom hija l-Ewro	420
Artikolu III-194 (ġdid)	420
Miżuri mill-Kunsill għall-Istati Membru fl-Ewro	420
Artikolu III-195 (ġdid)	421
Referenza Oħra għall-Protokoll	421
Artikolu III-196 (ġdid)	421
Pożizzjoni Komuni	422
Rappreżentazzjoni Unifikata	422
Jivvutaw Biss l-Istati Membri fl-Ewro	422
Sezzjoni 5	424
Disposizzjonijiet Transitorji	424
Artikolu III-197 (ex Artikolu 122(1, 3-5 TKE)	424
Stati Membri mhux fl-Ewro b'Deroga	424
L-Ebda Drittijiet u Obbligi	425
L-Istati Membri b'Deroga ma Jivvutawx	426
Artikolu III-198 (ex Artikolu 121(1-2), 122(2), 123(5) TKE)	426
Rapport fuq il-Progress ta' l-Istati Membri	427
Kif Jintlaħqu l-Miri	428
Deċiżjoni mill-Kunsill	428
Il-Kunsill Jiddeċiedi r-Rata tal-Kambju	429
Artikolu III-199 (ex Artikolu 123(3), 117(2) TKE)	430
Korp Deċiżjonali tal-Bank Ċentrali Ewropew	430
Artikolu III-200 (ex Artikolu 124(1) TKE)	431
Interess Komuni fir-Rata tal-Kambju	431
Artikolu III-201 (ex Artikolu 119 TKE)	431
Mhux fl-Ewro u l-Kummissjoni Xorta Tordna	432
Jibgħatuk Tissellef	433
L-Ebda Devjazzjoni tal-Kummerċ	433

Krediti Limitati	434
Il-Kummissjoni Tiddetermina Kollox	434
Artikolu III-202 (ex Artikolu 120 TKE)	435
Każi Urġenti	435
L-Istati Membri Jridu Jinfurmaw lill-Kummissjoni	436
Il-Kunsill Jordna lill-Istat Membru	436
Kapitolu III	438
Politika f'Oqsma Oħra	438
Sezzjoni 1	438
Impjieg	438
Artikolu III-203 (ex Artikolu 125 TKE)	438
L-Impjiegi Ikkontrollati mill-Unjoni Ewropea	438
Artikolu III-204 (ex Artikolu 126 TKE)	439
L-Impjiegi għall-Għanijiet ta' l-Unjoni	439
L-Impjiegi Interess Komuni	439
Artikolu III-205 (ex Artikolu 127 TKE)	439
Ħafna Kliem fil-Vojt	440
Artikolu III-206 (ex Artikolu 128 TKE)	440
Kollox bil-Linji Gwida	440
Rapporti Bilfors mill-Istati Membri	441
Artikolu III-207 (ex Artikolu 129 TKE)	441
Anki l-Impjiegi Regolati bil-Liġijiet Ewropej	442
Koperazzjoni bil-Liġijiet Ewropej	442
Armonizzazzjoni jew Le?	442
It-Tradutturi	443
Artikolu III-208 (ex Artikolu 130 TKE)	443
Kumitat Ieħor b'Maġġoranza Sempliċi	444
Kumitat Jikkontrolla l-Istati Membri	444
Sezzjoni 2	445
Politika Soċjali	445
Artikolu III-209 (ex Artikolu 136 TKE)	445
Il-Politika Soċjali Regolata mill-Unjoni Ewropea	445
Il-Kompetittivita' ta' l-Unjoni	446
Il-kundizzjonijiet tax-Xogħol Suġġetti għall-Kompetittivita' ta' l-Unjoni	447
Artikolu III-210 (ex Artikolu 137 TKE)	448
Għanijiet Sbieħ, Imma…	448
Is-Sistemi ta' Protezzjoni Soċjali	449

Protezzjoni Soċjali Regolata bil-Liġi Ewropea	450
Regoli u Deċiżjonijiet mill-Kunsill	450
Il-Makakkerija tal-Mexxejja ta' l-Unjoni	452
B'Mod Sinjifikattiv	453
L-Unjoni ma Jimpurtahiex mill-Ħaddiema	454
Artikolu III-211 (ex Artikolu 138 TKE)	455
Aktar Indħil mill-Unjoni	455
Artikolu III-212 (ex Artikolu 139 TKE)	456
Aktar Setgħat għall-Unjoni	456
Artikolu III-213 (ex Artikolu 140 TKE)	457
Aktar Indħil mill-Unjoni	458
Periklu għall-Ħaddiema Maltin u Għawdxin	458
Artikolu III-214 (ex Artikolu 141 TKE)	459
Theddida Kbira għall-Pagi	459
Aktar Liġijiet ta' l-Unjoni	460
Vantaġġi għan-Nisa	460
Artikolu III-215 (ex Artikolu 142 TKE)	461
Attakk fuq il-Btajjel Imħallsa	461
Artikolu III-216 (ex Artikolu 143 TKE)	461
Rapport Ieħor Kull Sena fuq l-Istati Membri	461
Artikolu III-217 (ex Artikolu 144 TKE)	462
Jinħoloq Kumitat Ieħor b'Maġġoranza Sempliċi	462
Il-Kumitat Jgħasses u Jikkontrolla l-Istati Membri	462
Artikolu III-218 (ex Artikolu 145 TKE)	463
Artikolu III-219 (ex Artikoli 146 – 148 TKE)	464
Fond Soċjali Ewropew	464
Fond Amministrat mill-Kummissjoni	464
Aktar Ħlasijiet mill-Ħaddiema	465
Sezzjoni 3	466
Koeżjoni Ekonomika, Soċjali u Territorjali	466
Artikolu III-220 (ex Artikolu 158 TKE)	466
Kollox ta' l-Unjoni	466
Aħna Nkomplu Nistaqsu	466
Artikolu III-211 (ex Artikolu 159 TKE)	468
L-Istati Membri Marbuta bil-Politika Ekonomika	468
Rapport Ieħor	468
L-Unjoni Ewropea ma Tagħtina Xejn minn Tagħha	469

Artikolu III-222 (ex Artikolu 160 TKE) 469
Reġjuni Lura 470

Artikolu III-223 (ex Artikolu 161 TKE) 470
Liġijiet u Aktar Setgħa lill-Unjoni 470
Spiċċat l-Unanimita' 471

Artikolu III-224 (ex Artikolu 162 TKE) 472
Liġi Ewropea Oħra 472

Sezzjoni 4 474
Agrikoltura u Sajd 474

Artikolu III-225 (ex Artikolu 32/1 (it-tieni sentenza) TKE) 474
Agrikoltura u Sajd Regolati mill-Unjoni 474

Artikolu III-226 (ex Artikolu 32 TKE) 475
Ir-Regoli tas-Suq Japplikaw fl-Agrikoltura 475

Artikolu III-227 (ex Artikolu 33 TKE) 475
Fantasiji u Qerq 476
Konsiderazzjonijiet fl-Agrikoltura 476

Artikolu III-228 (ex Artikolu 34 TKE) 477
Organizzazzjoni Komuni tas-Swieq Agrikoli 477
Kordinazzjoni Obbligatorja 478
Aktar Miżuri u Kontrolli 479
Prezzijiet bil-Kriterji Komuni, il-Pagi Le 479
Fond AgrikoluWieħed 480

Artikolu III-229 (ex Artikolu 35 TKE) 480
Kordinament u Miżuri 481

Artikolu III-230 (ex Artikolu 36 TKE) 481
Ir-Regoli tal-Kompetizzjoni fl-Agrikoltura 481

Artikolu III-231 (ex Artikolu 37 TKE) 482
Politika Agrikola Komuni 483
Politika tas-Sajd Komuni 483
Il-Kunsill Jiffissa l-Prezzijiet, Taxxi, Kwoti Eċċ 483
Organizzazzjoni Komuni 484
Materja Prima 485

Artikolu III-232 (ex Artikolu 38 TKE) 486
Piżijiet Minħabba l-Għajnuna 486

Sezzjoni 5 488
Ambjent 488

Artikolu III-233 (ex Artikolu 174 TKE) 488

Kollox Għal Għajn in-Nies 488
Kimiċi bl-Addoċċ 488
Riżorsi Naturali 489
Problemi Ambjentali 489
Qerq u Taxxi 489
L-Ambjent f'Idejn l-Unjoni Ewropea 490
Kompetenzi 491

Artikolu III-234 (ex Artikoli 175, 176 TKE) 492
L-Unjoni Ewropea ma Tagħti Xejn minn Tagħha 492
Deroga 492
Hija Taxxa u Mhux Kontribuzzjoni Ambjentali 493
L-Ippjanar ta' l-Ibliet u tal-Kampanja 494
L-Immaniġġjar ta' l-Ilma mill-Kunsill Ukoll 495
L-Użu ta' l-Art Regolat Ukoll mill-Kunsill 496
Miżuri Dwar l-Enerġija mill-Kunsill 496
Programm ta' Azzjoni b'Liġi Ewropea 497
L-Unjoni Tiddeċiedu u l-Istati Membri Jiffinanzjaw 497
Spejjeż Disproporzjonati u Derogi Temporanji 498
Miżuri minn Stati Membri Jridu Jkunu
Kompatibbli mal-Kostituzzjoni Bilfors 498

Sezzjoni 6 500
Protezzjoni tal-Konsumatur 500

Artikolu III-235 (ex Artikolu 153(1, 3-5) TKE) 500
Id-Drittijiet tal-Konsumatur Sottomessi għas-Suq 500
Spjunaġġ u Kontroll fuq l-Istati Membri 500
L-Ispjunaġġ u Kontroll b'Liġi Ewropea 501
Miżuri Notifikati Bilfors lill-Kummissjoni 501

Sezzjoni 7 502
Trasport 502

Artikolu III-236 (ex Artikoli 70, 71 TKE) 502
Politika Komuni tat-Trasport b'Liġi Ewropea 502
Trasportaturi Mhux Residenti 503
Kull Miżura Oħra Xierqa 503
Jintlaqat Serjament il-Livell ta' l-Għixien u l-Impjiegi 503

Artikolu III-237 (ex Artikolu 72 TKE) 504
Stati Membri ma Jistgħu Jagħmlu Xejn Kontra 504

Artikolu III-238 (ex Artikolu 73 TKE) 505
Għajnuna Marbuta 505

Artikolu III-239 (ex Artikolu 74 TKE) 505
Eluf ta' Liri fi Spejjes Żejda mit-Trasportaturi 505

Artikolu III-240 (ex Artikolu 75 TKE) 505
Trasportaturi Jridu Jiġu Trattati l-Istess 505
Aktar Liġijiet Ewropej 506
Regolamenti u Deċiżjonijiet mill-Kunsill 506
Kif Taġixxi l-Kummissjoni 506

Artikolu III-241 (ex Artikolu 76 TKE) 507
L-Ebda Għajnuna mill-Istati Membri 507
Il-Kummissjoni Tieħu Deċiżjoni 508

Artikolu III-242 (ex Artikolu 77 TKE) 509
Qsim ta' Fruntieri 509
Hemm Fruntieri jew Le? 509

Artikolu III-243 (ex Artikolu 78 TKE) 509
Il-Ġermanja Speċjali 510

Artikolu III-244 (ex Artikolu 79 TKE) 510
Kumitat Konsultattiv Ieħor 511

Artikolu III-245 (ex Artikolu 80 TKE) 511
Trasport Differenti 511

Sezzjoni 8 513
Rettikolati Trans-Ewropej 513

Artikolu III-246 (ex Artikolu 154 TKE) 513
Żona Mingħajr Fruntieri 513
Swieq Miftuħa u Kompetittivi 514
Ir-Reġjuni tat-Truf 515

Artikolu III-247 (ex Artikoli 155, 156 TKE) 515
Linji Gwida u Miżuri 516
Il-Linji Gwida b'Liġi Oħra Ewropea 516
Kordinazzjoni Bilfors mill-Istati Membri 516
Proġetti ma Pajjiżi Terzi 517

Sezzjoni 9 518
Riċerka u Żvilupp Teknoloġiku u l-Ispazju 518

Artikolu III-248 (ex Artikolu 163 TKE) 518
Żona ta' Riċerka Ewropea 518
Tneħħija ta' Xkiel Legali u Fiskali 518
Riċerka u Żvilupp Regolati 519

Artikolu III-249 (ex Artikolu 164 TKE) 519
Programmi Mwettqa mill-Unjoni 519

Artikolu III-250 (ex Artikolu 165 TKE) 520
Iridu Jikkordinaw Kollox Bilfors 520

Il-Kummissjoni Tista' Tieħu Kull Inizjattiva 520

Artikolu III-251 (ex Artikolu 166 TKE) 520
Liġi Ewropea Għall-Attivitajiet Kollha 521
Il-Programm Jista' Jinbidel 521
Programmi Speċifiċi f'Kull Attivita' b'Liġi Ewropea 521
Miżuri ta' Implimentazzjoni b'Liġi Ewropea 522

Artikolu III-252 (ex Artikoli 167, 172 (it-tieni sentenza), 168, 169, 170 TKE) 522
X'Tistabbilixxi l-Liġi Ewropea 522
Programmi Supplimentari Iffinanzjati mill-Istati Membri 523
Sehem minn Diversi Stati Membri 523
Koperazzjoni ma' Pajjiżi Terzi 524

Artikolu III-253 (ex Artikoli 171, 172 l-ewwel sentenza TKE) 525
Regolamenti u Deċiżjonijiet Ewropej 525

Artikolu III-254 (ġdid) 525
Politika Ewropew Dwar l-Ispazju 525

Artikolu III-255 (ex Artikolu 173 TKE) 526
Rapport Ieħor mill-Kummissjoni 526

Sezzjoni 10 528
Enerġija 528

Artikolu III-256 (ġdid) 528
Politika ta' l-Unjoni Dwar l-Enerġija 528
Liġi Ewropea Dwar l-Enerġija 528
Bla Preġudizzju għall-Artikolu III-234(2)(ċ) 529
Liġi Ewropea Tistabbilixxi Miżuri 530

Kapitolu IV 531
Żona ta' Liberta', Sigurta' u Ġustzzja 531

Sezzjoni 1 531
Disposizzjonijiet Ġenerali 531

Artikolu III-257 (ex Artikoli 29 TUE, 61 TKE) 531
Żona Waħda għall-Unjoni 531
L-Ebda Kontrolli ta' Fruntieri Interni 531
Liema Sigurta'? 532
Rikonoxximent Reċiproku 533

Artikolu III-258 (ġdid) 534
Linji Gwida mill-Kunsill Ewropew 534

Artikolu III-259 (ġdid) 534
Il-Parlamenti Nazzjonali 534

Artikolu III-260 (ġdid) 535
Aktar Regolamenti u Deċiżjonijiet 535

Artikolu III-261 (ex Artikolu 36 TUE) 535
Kumitat Ieħor 535

Artikolu III-262 (ex Artikoli 33 TUE, 64(1) TKE) 536
L-Istati Membri Risponsabbli
għall-Ordni Pubbliku u s-Sigurta' Interna 536

Artikolu III-263 (ex Artikolu 66 TKE) 537
Regolamenti Ewropej għall-Koperazzjoni Bilfors 537

Artikolu III-264 (ġdid) 537
Atti u Regolamenti Ewropej għall-Koperazzjoni 538

Sezzjoni 2 539
Politika Dwar Kontroll fuq il-Fruntieri,
l-Asil u l-Immigrazzjoni 539

Artikolu III-265 (ex Artikolu 62 TKE) 539
L-Ebda Kontrolli fuq il-Fruntieri Interni 539
Kontrolli fuq Fruntieri Esterni 540
Sistema Integrata ta' Amministrazzjoni 540
Aktar Liġijiet Ewropej 541
Kriterji għall-Visi u Permessi ta' Residenza 541
Kontrolli fuq il-Fruntieri Esterni 541
Sistema Integrata 542
Fruntieri Interni Mingħajr Kontroll 542
Id-Demarkazzjoni tal-Fruntieri 542

Artikolu III-266 (ex Artikoli 63 (punti 1-2), 64(2) TKE) 543
Politika Komuni dwar Refuġju 543
Klawsola Federali 544
Liġi Ewropea dwar Miżuri Komuni għar-Refuġju 545
L-Għoti tal-Kenn jew Refuġju 546
Min Jiddeċiedi Dwar Emerġenza? 547

Artikolu III-267 (ex Artikolu 63 (punti 3-4) TKE) 549
Politika Komuni ta' Immigrazzjoni 549
L-Immigrazzjoni b'Liġi Ewropea 549
Ftehim ma' Pajjiżi Terzi 551
Iridu Jħarbtulna s-Soċjeta' Maltija bl-Integrazzjoni 552
Ħaddiema Barranin Jieħdu Xogħol il-Ħaddiema Maltin 553

Artikolu III-268 (ġdid) 554
Qsim ta' Risponsabbilta' u Finanzi 554

Sezzjoni 3 555
Koperazzjoni Ġudizzjarja f'Materji Ċivili 555

Artikolu III-269 (ex Artikolu 65 TKE) 555
Għarfien Reċiproku ta' Sentenzi 555
Liġi Ewropea Oħra 555
Problemi Kbar b'Liġi Ewropea Dwar il-Liġi tal-Familja 556

Sezzjoni 4 558
Koperazzjoni Ġudizzjarja f'Materji Kriminali 558

Artikolu III-270 (ex Artikolu 31 (1a-d) TUE) 558
Għarfien Reċiproku tas-Sentenzi fil-Kamp Kriminali 558
Indħil fil-Kamp Kriminali 558
Liġi Ewropea Dwar Rikonoxximent tas-Sentenzi Kriminali 559
Proċedura u Aspetti Fundamentali Milquta 560
Koperazzjoni Msaħħa 561

Artikolu III-271 (ġdid, ex Artikolu 31 (1e) TUE) 562
Indħil Perikoluż fil-Qasam Kriminali 562
L-Oqsma Msemmija 563
It-Terroriżmu 564
It-Traffikar ta' Bnedmin 564
L-Isfruttament Sesswali ta' Nisa u Tfal 564
It-Traffikar Illeċitu ta' Droga 565
It-Traffiku Illeċitu ta' Armi 566
Il-Money Laundering 566
Il-Korruzzjoni 567
Il-Falsifikazzjoni ta' Mezzi ta' Ħlas 567
Il-Kriminalita' fl-Informatika 568
Kriminalità Organizzata 568
Armonizzazzjoni 568
Jekk Jintlaqat xi Aspett Fundamentali ta' Stat Membru 569
Koperazzjoni Msaħħa 570

Artikolu III-272 (ġdid) 570
Miżuri ta' Appoġġ 570

Artikolu III-273 (ex Artikolu 31(2) TUE) 571
L-Ewrojust jew il-Prosekutur Pubbliku Ewropew 571
Liġi Ewropea Dwar l-Ewrojust 572
L-Uffiċċjali Nazzjonali Jobdu 573

Artikolu III-274 (ġdid) 573
L-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew b'Liġi Ewropea 573
Kompetenzi 573
Is-Sistema Akkużatorja u s-Sistema Inkwiżitorja 574
Aktar Setgħat Jingħataw Mill-Kunsill Ewropew 575

Sezzjoni 5 577
Koperazzjoni tal-Pulizija 577

Artikolu III-275 (ex Artikolu 30(1) TUE) 577

Servizzi Ripressivi 577
Spjunaġġ fuq iċ-Ċittadini 577
Koperazzjoni b'Liġi Ewropea 578

Artikolu III-276 (ex Artikolu 30(2) TUE) 579
L-Ewropol hija l-FBI ta' l-Unjoni Ewropea 579
L-Ewropol bil-Liġi Ewropea 579
L-Ewropol Tordna u l-Forza Jużawha l-Istati Membri 580

Artikolu III-277 (ex Artikolu 32 TUE) 581
Awtoritajiet ta' Stat Membru Joperaw fi Stat Membru Ieħor 581

Kapitolu V 583
Oqsma fejn l-Unjoni Tista' Tiddeċiedi li Tieħu
Azzjoni ta' Sostenn, ta' Kordinazzjoni jew Kumplimentari 583

Sezzjoni 1 583
Saħħa Pubblika 583

Artikolu III-278 (ex Artikolu 152 TKE) 583
Indħil fil-Qasam tas-Saħħa 583
Aktar Indħil mill-Unjoni Ewropea 584
Koperazzjoni Ordnata ma' Pajjiżi Terzi 585
Liġi Ewropea u Miżuri fil-Qasam tas-Saħħa 585
Aktar Indħil u Liġijiet 586
Rakkomandazzjonijiet mill-Kunsill 587
Azzjoni ta' l-Unjoni 587

Sezzjoni 2 589
Industrija 589

Artikolu III-279 (ex Artikolu 157 TKE) 589
L-Alla Falz ta' l-Unjoni Ewropea 589
Konsultazzjoni u Kordinament ta' l-Azzjoni 589
Liġijiet Oħra Ewropej 590

Kultura 592

Artikolu III-280 (ex Artikolu 151 TKE) 592
Fl-Unjoni Ewropea Jikbru Fjuri? 592
Il-Mira ta' l-Azzjoni 592
Għanijiet 593
Anki l-Kultura bil-Liġi Ewropea u l-Armonizzazzjoni 593

Sezzjoni 4 (ġdida) 595
Turiżmu 595

Artikolu III-281 (ġdid) 595
Lanqas it-Turiżmu ma Jeħlisha 595
Liġijiet Ewropej fil-Qasam tat-Turiżmu 595

Sezzjoni 5 597
Edukazzjoni, Żgħażagħ, Sport u
Formazzjoni Professjonali 597

Artikolu III-282 (ex Artikolu 149 TKE) 597
L-Unjoni Tindaħal fl-Edukazzjoni, Żgħażagħ u Sport 597
L-Unjoni Timmira u Tindaħal 597
Koperazzjoni bil-Liġi Ewropea 599

Artikolu III-283 (ex Artikolu 150 TKE) 599
Il-Formazzjoni Professjonali bil-Liġi Ewropea 600

Sezzjoni 6 601
Protezzjoni Ċivili 601

Artikolu III-284 (ġdid) 601
X'Inhuwa Diżastru Ikkaġunat mill-Bniedem? 601
Anki l-Protezzjoni Ċivili b'Liġi Ewropea 601

Sezzjoni 7 603
Koperazzjoni Amministrattiva 603

Artikolu III-285 (ġdid) 603
Liġi biex l-Istati Membri Jinfurzaw il-Liġi ta' l-Unjoni 603
L-Istati Membri Obbligati 603

Titoli IV 605
Assoċjazzjoni tal-Pajjiżi u t-Territorji Extra-Ewropej 605

Artikolu III-286 (ex Artikoli 182, 188 TKE) 605
It-Territorji Extra-Ewropej 605

Artikolu III-287 (ex Artikolu 183 TKE) 606
Trattament l-Istess u Trattament Speċjali 606

Artikolu III-288 (ex Artikolu 184 TKE) 606
Diskriminazzjoni fid-Dazji 607

Artikolu III-289 (ex Artikolu 185 TKE) 607
L-Istati Membri Jkollhom Jittallbu 607

Artikolu III-290 (ex Artikolu 186 TKE) 608
Liberta' tal-Moviment b'Liġi Ewropea 608

Artikolu III-291 (ex Artikolu 187 TKE) 609
Anki Hawnhekk bil-Liġijiet Ewropej 609

Titolu V 610
Azzjoni Esterna ta' l-Unjoni 610

Kapitolu I 610
Disposizzjonijiet ta' Applikazzjoni Ġenerali 610

Artikolu III-292 (ex Artikoli 3 (it-tieni sentenza), 11 TUE) 610
L-Unjoni fix-Xena Internazzjonali 610
Politika u Azzjonijiet Komuni 610
Il-Valuri Tagħha 611
Triq Tqarraq 611
Trid Tippriserva l-Paċi u Tagħmel l-Armata 611
Esplojtazzjoni 612
Trid Kummerċ Ħieles u Tagħmel Dazji u Levies 613
L-Ambjent Tippriservah bit-Taxxi? 613
Għajnuna għal Diżastri 613
Sistema Internazzjonali bi Gvernijiet Pupi 614
Tmexxija Globali 614
It-Tmexxija Kollha f'Idejn l-Unjoni 614

Artikolu III-293 (ex Artikolu 13(2) TUE) 615
L-Interessi u l-Miri Strateġiċi ta' l-Unjoni 615
Proposti Konġunti lill-Kunsill 616

Kapitolu II 617
Politika Estera u ta' Sigurta' Komuni 617

Sezzjoni I 617
Disposizzjonijiet Komuni 617

Artikolu III-294 (ex Artikoli 11, 12 TUE) 617
Politika Barranija u ta' Sigurta' Komuni mill-Unjoni 617
L-Istati Membri Marbuta Għal Kollox 617
L-Unjoni Tmexxi l-Politika Barranija u ta' Sigurta' Komuni 619

Artikolu III-295 (ex Artikolu 13 TUE) 619
L-Unjoni Tiddeċiedi u l-Istati Membri Jobdu 620

Artikolu III-296 (ex Artikoli 18 (1-2), 26 TUE) 620
Żewġ Affarijiet Importanti 621

Artikolu III-297 (ex Artikolu 14 TUE) 622
Azzjoni Operattiva mill-Unjoni 622
Deċiżjonijiet Ewropej Jorbtu lill-Istati Membri 623
Miżuri b'Urġenza 623
Diffikultajiet Maġġuri 623

Artikolu III-298 (ex Artikolu 15 TUE) 624
Deċiżjonijiet Ewropej Jorbtu l-Istati Membri 624

Artikolu III-299 (ex Artikolu 22 TUE) 624
Laqgħa Straordinarja tal-Kunsill 625

Artikolu III-300 (ex Artikolu 23 TUE) 625
Jistgħu Jastjenu 625
Maġġoranza Kwalifikata 626
Jibdlu l-Maġġoranza 627
Eċċezzjonijiet 627

Artikolu III-301 (ġdid) 628
Posizzjoni Komuni 628

Artikolu III-302 (ex Artikolu 18(5) TUE) 629
Rappreżentant Speċjali 629

Artikolu III-303 (ex Artikolu 24 TUE) 629
Ftehim mill-Unjoni 629

Artikolu III-304 (ex Artikolu 21 TUE) 630
Konsultazzjoni mal-Parlament Ewropew 631

Artikolu III-305 (ex Artikolu 19 TUE) 631
Kordinazzjoni ta' l-Azzjoni ta' l-Istati Membri 631
L-Istati Membri Jridu Jinfurmaw 632
Jiddefendu l-Posizzjoni u l-Interessi ta' l-Unjoni 633
Jistiednu l-Ministru ta' l-Affarijiet Barranin 633

Artikolu III-306 (ex Artikolu 20 TUE) 634
Iridu Jiddefendu lill-Unjoni 634

Artikolu III-307 (ex Artikolu 25 TUE) 634
Kumitat ta' Politika u ta' Sigurta' 635
Kontroll Politiku mill-Kumitat 635

Artikolu III-308 (ex Artikolu 47 TUE) 636
Implimentazzjoni 636

Sezzjoni 2 637
Politika ta' Sigurta' u ta' Difiża Komuni 637

Artikolu III-309 (ex Artikolu 17(2) TUE) 637
Użu ta' Mezzi Ċivili u Militari 637
Kordinazzjoni ta' l-Aspetti Ċivili u Militari 638

Artikolu III-310 (ġdid) 639
Grupp ta' Stati Membri 639
Iżommu lill-Kunsill Regolarment Infurmat 639

Artikolu III-311 (ġdid) 640
Aġenzija Għall-Armamenti 640
Xogħol l-Aġenzija 640
Kapaċitajiet Militari 641
Riċerka 641

L-Effettivita' ta' l-Infieq Militari	641
Jiġu Stabbiliti Gruppi Speċifiċi	642
Artikolu III-312 (ġdid)	643
Maġġoranza u Minoranza	644
Għodda ta' Jasar lill-Istati Uniti ta' l-Amerika	645
Sezzjoni 3	647
Disposizzjonijiet Finanzjarji	647
Artikolu III-313 (ex Artikolu 28 (2, 5) TUE)	647
L-Ispiża Jħallasha Kulħadd	647
Deċiżjoni Ewropea għall-Iffinanzjar Urġenti	648
Kapitolu III	651
Politika Kummerċjali Komuni	651
Artikolu III-314 (ex Artikolu 131 TKE)	651
Unjoni Doganali	651
Artikolu III-315 (ex Artikolu 133 TKE)	651
Politika Kummerċjali Komuni	651
Miżuri b'Liġi Ewropea	652
Ftehim ma' Pajjiżi Terzi	653
Id-Diversita' Kuturali u lingwistika Preġudikata	654
Disturb Serju fil-Kummerċ tas-Servizzi	
Soċjali, Edukazzjoni u Saħħa	655
Ftehim Internazzjonali fil-Qasam tat-Trasport	656
L-Armonizzazzjoni M'hijiex Eskluża	656
Kapitolu IV	658
Koperazzjoni ma' Pajjiżi Terzi u Għajnuna Umanitarja	658
Sezzjoni 1	658
Koperazzjoni Għall-Iżvilupp	658
Artikolu III-316 (ex Artikolu 177 TKE)	658
Kollox fil-Miri ta' l-Unjoni	658
Artikolu III-317 (ex Artikoli 179, 181 TKE)	658
Pajjiżi li Qed Jiżviluppaw	659
Ftehim ma' Pajjiżi Terzi mill-Unjoni f'Kull Qasam	659
Il-Bank Ewropew ta' l-Investiment	659
Artikolu III-318 (ex Artikoli 180, 181 TKE)	660
Kordinazzjoni tal-Politika	660
Kull Inizjattiva mill-Kummissjoni	660
Koperazzjoni	661

Sezzjoni 2 662
Koperazzjoni Ekonomika, Finanzjarja u Teknika
ma' Pajjiżi Terzi 662

Artikolu III-319 (ex Artikolu 181a TKE) 662
Għajnuna lil Terzi Pajjiżi 662
Il-Qasam Militari 662
Paragrafu 1 B'Liġi Ewropea 662
L-Istati Membri Jridu Jikkoperaw Bilfors 663

Artikolu III-320 (ġdid) 664
Għajnuna bi Proposta mill-Kummissjoni 664

Sezzjoni 3 665
Għajnuna Umanitarja 665

Artikolu III-321 (ġdid) 665
Diżastri 665
Azzjonijiet ta' Għajnuna Umanitarja 665
Il-Miżuri b'Liġi Ewropea 666
Ftehim Ieħor mill-Unjoni 666
Żgħażagħ Volontarji 667
Kull Inizjattiva mill-Kummissjoni 667

Kapitolu V 669
Miżuri Restrittivi 669

Artikolu III-322 (ex Artikolu 301 TKE, ġdid) 669
Miżuri Kontra Pajjiżi Terzi b'Maġġoranza 669

Kapitolu VI 670
Ftehim Internazzjonali 670

Artikolu III-323 (ex Artikoli 24 TUE, 300(7) TKE) 670
Ftehim mill-Unjoni Jorbot lill-Istati Membri 670

Artikolu III-324 (ex Artikolu 310 TKE) 671
Ftehim b'Obbligi u Azzjonijiet Komuni u Proċeduri Speċjali 671

Artikolu III-325 (ġdid, ex Artikoli 300 TKE, 24 TUE) 672
M'Hemmx Jedd tal-Veto 672
Awtorita' u Arroganza tal-Kunsill 672
Direttivi u Deċiżjonijiet mill-Kunsill 673
Deċiżjoni mill-Kunsill biex Jikkonkludi Ftehim 673
Il-Kunsill Jista' Jaqbeż lill-Parlament 675
Il-Kunsill Jiddeċiedi b'Maġġoranza Kwalifikata 675
Il-Kunsill u l-Posizzjoni Komuni 676
Il-Parlament Sempliċiment Infurmat 676
Opinjoni tal-Qorti ta' l-Unjoni Ewropea 676

Artikolu III-326 (ex Artikolu 111 (1-3, 5) TKE) 677
Il-Kunsill Jiddeċiedi Kollox Dwar l-Ewro 677
Posizzjoni Waħda Dwar l-Ewro mill-Unjoni 678
Xi Ftehim Jistgħu Jagħmlu? 679

Kapitolu VII 680
Relazzjonijiet ta' l-Unjoni ma' Organizzazzjonijiet Internazzjonali u ma' Pajjiżi Terzi u Delegazzjonijiet ta' l-Unjoni 680

Artikolu III-327 (ex Artikoli 302 – 304 TKE) 680
Relazzjonijiet ta' l-Unjoni 680

Artikolu III-328 (ġdid) 681
Rappreżentanza Diplomatika 681

Kapitolu VIII 682
Implimentazzjoni tal-Klawżola ta' Solidarjeta' 682

Artikolu III-329 (ġdid) 682
Attakki Terroristiċi u Għajnuna 682
Deċiżjoni mill-Kunsill u Effetti 684
It-Theddid Kontra l-Unjoni 685

Titolu VI 686
Il-Funzjonament ta' l-Unjoni 686

Kapitolu I 686
Disposizzjonijiet Istituzzjonali 686

Sezzjoni 1 686
L-Istituzzjonijiet 686

Subsezzjoni 1 686
Il-Parlament Ewropew 686

Artikolu III-330 (ex Artikolu 190(4-5) TKE) 686
Liġi għall-Elezzjoni tal-Parlament Ewropew 686

Artikolu III-331 (ex Artikolu 191 (it-tieni punt) TKE) 687
Liġi Ewropea Tirregola l-Partiti Politiċi 687

Artikolu III-332 (ex Artikolu 192 TKE) 688
Il-Parlament Jittallab lill-Kummissjoni 688

Artikolu III-333 (ex Artikolu 193 TKE) 688
Kumitat Investigattiv 688

Artikolu III-334 (ex Artikolu 194 TKE) 689
Petizzjoni 690

Artikolu III-335 (ex Artikolu 195 TKE) 690
Ombudsman ta' l-Unjoni Ewropea 691

Artikolu III-336 (ex Artikolu 196 TKE) 691
Il-Parlament Suġġett għall-Kunsill u l-Kummissjoni 691

Artikolu III-337 (ex Artikoli 197, 200 TKE) 691
Il-Parlament Sottomess 692

Artikolu III-338 (ex Artikolu 198 TKE) 692
Il-Parlament b'Maġġoranza 692

Artikolu III-339 (ex Artikolu 199 TKE) 692
Artikolu ta' Proċedura 693

Artikolu III-340 (ex Artikolu 201 TKE) 693
Mozzjoni ta' Ċensura 693
Riżenja tal-Kummissjoni 693

Subsezzjoni 2 694
Il-Kunsill Ewropew 694

Artikolu III-341 (ġdid) 694
Astensjoni u Vot bil-Prokura 694

Subsezzjoni 3 695
Il-Kunsill tal-Ministri 695

Artikolu III-342 (ex Artikolu 204 TKE) 695
Kif Jiltaqa' il-Kunsill 695

Artikolu III-343 (ex Artikoli 205 (1, 3), 206 TKE) 695
Vot bil-Prokura u Proċedura 695

Artikolu III-344 (ex Artikolu 207 TKE) 696
Kumitat Jipprepara x-Xogħol 696
Maġġoranza Sempliċi 696

Artikolu III-345 (ex Artikolu 208 TKE) 697
Iħokku Dahar Xulxin 697

Artikolu III-346 (ex Artikolu 209 TKE) 697
Deċiżjonijiet tal-Kunsill Jirregolaw il-Kumitati 698

Subsezzjoni 4 699
Il-Kummissjoni Ewropea 699

Artikolu III-347 (ex Artikolu 213(2) TKE) 699
L-Obbligi tal-Kummissarji 699

ArtikoluIII-348 (ex Artikolu 215 TKE) 699
Mewt, Riżenja jew Irtirar ta' Kummissarju 700
Il-President Jiġi Sostitwit 700
Sostituzzjoni Għall-Bqija tal-Mandat 701
Kummissarji Bidilli 701

Artikolu III-349 (ex Artikolu 216 TKE) 702
Tkeċċija ta' Kummissarju 702

Artikolu III-350 (ex Artikolu 217 TKE) 702
Il-President Jalloka r-Risponsabbiltajiet 702

Artikolu III-351 (ex Artikolu 219 TKE) 702
Il-Kummissjoni bil-Maġġoranza 703

Artikolu 352 (ex Artikoli 218(2), 212 TKE) 703
Artikolu dwar il-ħidma tal-Kummissjoni 703

Subsezzjoni 5 704
Il-Qorti tal-Ġustizzja ta' l-Unjoni Ewropea 704

Artikolu III-353 (ex Artikolu 221 TKE) 704
Kif Tiltaqa l-Qorti ta' l-Unjoni Ewropea 704
Il-Qrati Maltin Sottomessi għall-Qorti ta' l-Unjoni Ewropea 704

Artikolu III-354 (ex Artikolu 222 TKE) 705
L-Avukati Ġenerali tal-Qorti ta' l-Unjoni Ewropea 705

Artikolu III-355 (ex Artikolu 223 TKE) 705
Kwalifiki, Ħatriet u Bdil 706

Artikolu III-356 (ex Artikolu 224 TKE) 706
In-Numru u l-Kwalifika ta' l-Imħallfin 706

Artikolu III-357 (ġdid) 707
Pannew Biex Jagħti Parir lill-Istati Membri 707

Artikolu III-358 (ex Artikolu 225 TKE) 708
Tqassim tal-Kompetenzi tal-Qorti ta' l-Unjoni Ewropea 708

Artikolu III-359 (ex Artikoli 220 (it-tieni sentenza), 225a TKE) 709
Tħassib Kbir Dwar Qrati Speċjalizzati 710
Dritt ta' Appell Limitat 710
Liema Oqsma? 710

Artikolu III-360 (ex Artikolu 226 TKE) 711
Il-Kummissjoni Argużin fuq l-Istati Membri 712

Artikolu III-361 (ex Artikolu 227 TKE) 712
L-Unjoni Ewropea Iġġelled lill-Istati Membri 713

Artikolu III-362 (ex Artikolu 228 TKE) 713
L-Istati Membri Jitwaħħlu l-Multi 714

Artikolu III-363 (ex Artikolu 229 TKE) 714
Kompetenza Mingħajr Limitu Għall-Qorti 714

Artikolu III-364 (ex Artikolu 229a TKE) 715
Indħil fil-Qasam Intellettwali 715

Artikolu III-365 (ex Artikolu 230 TKE) 716
Aktar Ġurisdizzjoni tal-Qorti ta' l-Unjoni Ewropea 717

Artikolu III-366 (ex Artikolu 231 TKE) 717
Tista' Tannulla Atti 717

Artikolu III-367 (ex Artikolu 232 TKE) 717
Proċeduri Kontra l-Istituzzjonijiet 718

Artikolu III-368 (ex Artikolu 233 TKE) 718
L-Istituzzjonijiet Privileġġjati 718

Artikolu III-369 (ex Artikolu 234 TKE) 718
Il-Qrati ta' l-Istati Membri Sottomessi 719

Artikolu III-370 (ex Artikolu 235 TKE) 721
Kompetenza Oħra 721

Artikolu III-371 (ex Artikolu 46(e) TUE) 721
Taparsi Rimedju 721

Artikolu III-372 (ex Artikolu 236 TKE) 722
Kompetenza fil-Kundizzjonijiet ta' l-Impjieg 722

Artikolu III-373 (ex Artikolu 237 TKE) 722
Kompetenza Oħra għall-Qorti ta' l-Unjoni Ewropea 723

Artikolu III-374 (ex Artikolu 238 TKE) 724
Il-Qorti Kompetenti Anki fl-Arbitraġġ 724

Artikolu III-375 (ex Artikolu 240, 292, 239 TKE) 724
Il-Qrati Nazzjonali fil-Kawżi ta' l-Unjoni Ewropea 725

Artikolu III-376 (ex Artikolu 46 TUE) 725
Il-Qorti u l-Politika Barranija u ta' Sigurta' Komuni 726

Artikolu III-377 (ex Artikolu 35(5) TUE) 726
L-Istati Membri ma Jafdawx lill-Qorti ta' l-Unjoni Ewropea 727

Artikolu III-378 (ex Artikolu 241 TKE) 727
Jeddijiet Limitati 727

Artikolu III-379 (ex Artikoli 242, 243 TKE) 728
Sospensjoni fid-Deskrizzjoni tal-Qorti 728

Artikolu III-380 (ex Artikolu 244 TKE) 728
Infurzar tas-Sentenza 728

Artikolu III-381 (ex Artikolu 245 TKE) 729
L-Istatut Jinbidel b'Liġi Ewropea 729

Subsezzjoni 6 730
Il-Bank Ċentrali Ewropew 730

Artikolu III-382 (ex Artikolu 112 TKE) 730
Stat Biss Ikollu Bank Ċentrali 730

Artikolu III-383 (ex Artikolu 113 TKE) 730
Il-Bank Ċentrali Ewropew bl-Indħil 731
Il-President Mistieden 731
Rapport Annwali 731

Il-Qorti ta' l-Awdituri 733

Artikolu III-384 (ex Artikolu 248 TKE) 733
Il-Qorti Ilha Snin ma Tapprova l-Kontijiet tal-Kummissjoni 733
Xogħol il-Qorti ta' l-Awdituri 733
L-Informazzjoni Bilfors 735
L-Ebda Raġuni Għalfejn Intefqu 735
Rapport Annwali 736
Artikolu ta' Nformazzjoni

Artikolu III-385 (ex Artikolu 247 (2-7) TKE) 736
Artikolu ta' Nformazzjoni 737

Sezzjoni 2 738
Korpi Konsulatttivi ta' l-Unjoni 738

Subsezzjoni 1 738
Il-Kumitat tar-Regjuni 738

Artikolu III-386 (ex Artikolu 263 TKE) 738
Kumitat Ieħor u Aktar Spejjeż 738

Artikolu III-387 (ex Artikolu 264 TKE) 739
Il-Ħatra tal-President u l-Uffiċjali 739

Artikolu III-388 (ex Artikolu 265 TKE) 739
Kumitat Konsultattiv 739
Ħidma u Proċedura 739

Subsezzjoni 2 741

Il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali 741

Artikolu III-389 (ex Artikolu 258 (1-2) TKE) 741
Kumitat Ieħor u Aktar Burokrazija 741

Artikolu III-390 (ex Artikolu 259 TKE) 741
Artikolu III-391 (ex Artikolu 260 TKE) 741
Artikolu III-392 (ex Artikolu 262 TKE) 741

Sezzjoni 3 743
Il-Bank ta' l-Investiment Ewropew 743

Artikolu III-393 (ex Artikolu 266 TKE) 743
Personalita' Ġuridika 743

Artikolu III-394 (ex Artikolu 267 TKE) 743
Fl-Interess ta' l-Unjoni 744
Mingħajr Profitt 744

Sezzjoni 4 744
Disposizzjonijiet Komuni għall-Istituzzjonijiet,
il-Korpi u l-Aġenziji ta' l-Unjoni 744

Artikolu III-395 (ex Artikolu 250 TKE) 744
Kummissjoni Setgħana 744

Artikolu III-396 (ex Artikolu 251 TKE) 744
Wara l-Ewwel Qari 746
Jekk il-Kunsill ma Japprovax 746
Jħaddu għat-Tieni Qari 746
Wara l-Emendi tal-Parlament 747
Il-Kumitat ta' Konċiljazzjoni 747
Jaslu għat-Tielet qari 748
Għandhom Ukoll Disposizzjonijiet Speċjali 749

Artikolu III-397 (ex Artikolu 218(1) TKE, ġdid) 750
Konsultazzjoni u Ftehim 750

Artikolu III-398 (ġdid) 750
Amministrazzjon b'Diskriminazzjoni 750

Artikolu III-399 (ex Artikolu 255 TKE) 751
L-Istituzzjonijiet Jiddeċiedu l-Aċċess għad-Dokumenti 751

Artikolu III-400 (ex Artikoli 210, 247(8), 258 (ir-raba sentenza) TKE) 752
Ix-Xejn b'Xejn 752

Artikolu III-401 (ex Artikolu 256 TKE) 753
Multi fuq Kulħadd 753

Kapitolu II 755
Disposizzjonijiet Finanzjarji 755

Sezzjoni 1 755
Il-Qafas Finanzjarju Pluriennali 755

Artikolu III-402 (ġdid) 755
Pjani Finanzjarji 755

Sezzjoni 2 756
Il-Budget Annwali ta' l-Unjoni 756

Artikolu III-403 (ex Artikolu 272(1) TKE) 756

Artikolu III-404 (ex Artikolu 272 TKE) 756
Kif Jitressaq u Jiġi Approvat il-Budget 758

Artikolu III-405 (ex Artikolu 273 TKE) 758
Xahar b'Xahar 759

Artikolu III-406 (ex Artikolu 271 TKE) 759
Kif Jitqassmu l-Estimi 759

Sezzjoni 3 760
Implimentazzjoni tal-Budget u Kwittanza 760

Artikolu III-407 (ex Artikolu 274 TKE) 760
Kontroll u Verifika 760

Artikolu III-408 (ex Artikolu 275 TKE) 760
Obbligi Dwar l-Estimi Finanzjarji 761

Artikolu III-409 (ex Artikolu 276 TKE) 761
Artikolu ta' Proċedura 762

Sezzjoni 4 763
Disposizzjonijiet Komuni 763

Artikolu III-410 (ex Artikolu 277 TKE) 763
Jitfasslu bl-Ewro 763

Artikolu III-411 (ex Artikolu 278 TKE) 763
Aktar Qerq 763

Artikolu III-412 (ex Artikolu 279 TKE) 764
Arikolu Dwar Kontrolli 765

Artikolu III-413 (ġdid) 765
Ikunu Ċerti li l-Istati Membri Joħorġu Sehemhom 765

Artikolu III-414 (ġdid) 765
Il-Presidenti Medjaturi 766

Sezzjoni 5 767
Ġlieda Kontra l-Frodi 767

Artikolu III-415 (ex Artikolu 280 TKE) 767
L-Istati Membri Jridu Jħarsu l-Interessi ta' l-Unjoni 767
Tħaris ta' l-Interessi b'Liġi Ewropea 768

Kapitolu III 769
Koperazzjoni Msaħħa 769

Artikolu III-416 (ex Artikoli 43 (b, c, e, f) TUE, 11(3) TKE) 769
Tħares il-Kostituzzjoni u d-Dritt ta' l-Unjoni 769

Artikolu III-417 (ex Artikoli 43(h), 44(2 l-aħħar sentenza) TUE) 769
Unjoni Ewropea ta' Żewġ Klassijiet 769

Artikolu III-418 (ex Artikolu 43(b) TEU, ġdid) 769
Iridu l-Awtorizzazzjoni ta' l-Unjoni 770

Artikolu III-419 (ex Artikoli 40(a), 27(ċ) TUE, 11(1-2) TKE) 770
Applikazzjoni Għand il-Kummissjoni 770
Applikazzjoni Għand il-Kunsill 771

Artikolu III-420 (ex Artikoli 40(b), 27(e) TUE, 11a TKE) 772
Il-Kummissjoni Tiddeċiedi Kollox 772
Fuq Tlieta Toqgħod il-Borma 773

Artikolu III-421 (ex Artikolu 44a TUE) 773
Xorta Waħda Noħorġu Sehemna 773

Artikolu III-422 (ġdid) 774
Aktar Qerq mill-Unjoni 774

Artikolu III-423 (ex Artikolu 45 TUE) 775
Koerenza fl-Attivitajiet 775

Titolu VII 776
Disposizzjonijiet Komuni 776

Artikolu III-424 (ex Artikolu 299 (2, it-tieni sentenza, 3 TKE) 776
Territorji Speċjali 776

Artikolu III-425 (ex Artikolu 295 TKE) 777
Qerq Sfaċċat mill-Unjoni 777

Artikolu III-426 (ex Artikolu 282 TKE) 777
L-Unjoni Takkwista u Tiddisponi Artijiet u Proprjeta' 778

Artikolu III-427 (ex Artikolu 283 TKE) 778
L-Unions Imħollija Barra 778

Artikolu III-428 (ex Artikolu 284 TKE) 778
Spjunaġġ b'Liġi Ewropea 779

Artikolu III-429 (ex Artikolu 285 TKE) 779
Piż Suppost Mhux Żejjed 779

Artikolu III-430 (ex Artikolu 287 TKE) 780
Sigriet Professjonali 780

Artikolu III-431 (ex Artikolu 288 TKE) 780
Danni Kawżati 781

Artikolu III-432 (ex Artikolu 289 TKE) 781
Is-Sede ta' l-Istituzzjonijiet 781

Artikolu III-433 (ex Artikolu 290 TKE) 781
L-Ilsna Mhux Stmati Kollha l-Istess 781

Artikolu III-434 (ex Artikolu 291 TKE) 782
Privileġġi u Immunitajiet 782

Artikolu III-435 (ex Artikolu 307 TKE) 782
Ftehim Irid Jaqbel Bilfors mal-Kostituzzjoni 783

Artikolu III-436 (ex Artikolu 296 TKE) 783
Manifattura u Kummerċ fl-Armanenti 783

Parti IV 785
Disposizzjonijiet Ġenerali u Finali 785

Artikolu IV-437 (ġdid) 785
It-Trattati Mħassra u Salvati 785

Artikolu IV-438 (ġdid) 786
L-Unjoni Werrieta 787

Artikolu IV-439 (ġdid) 787
Disposizzjonijiet Transitorji 787

Artikolu IV-440 (ex Artikolu 299 (1, 3-6) TKU) 787
Stati Membri Speċjali 788

Artikolu IV-441 (ex Artikolu 306 TKE) 789
Stati Membri Oħra Speċjali 789

Artikolu IV-442 (ex Artikolu 311 TKE) 789
Protokolli u Annessi 789

Artikolu IV-443 (ex Artikolu 48 TUE) 790
Kif Tiġi Emendata l-Kostituzzjoni 791

Artikolu IV-444 (ġdid) 791
Prova Oħra ta' Arroganza 791
Arroganza Anki fil-Proċedura 792
Ftit Zokkor Għall-Imrar 792

Artikolu IV-445 (ġdid) 792
Proposti għal-Reviżjoni 793

Artikolu III-446 (ex Artikoli 51 TUE, 312 TKE) 793
Tul ta' Żmien 793

Artikolu IV-447 (ex Artikoli 52 TUE, 313 TKE) 793
Dħul fis-Seħħ 793

Artikolu IV-448 (ex Artikoli 53 TUE, 314 TKE) 794
Testi u Traduzzjonijiet 794

Lista' ta' Artikoli 795

Kummenti 803

KONKLUŻJONI 805

Il-Konvenzjoni Ewropea 808
Lista ta' Membri 808
Presidenza 808
Membri Oħra tal-Praesidium 808
Membri tal-Konvenzjoni 808
Rappreżentanti tal-Kummissjoni 809
Rappreżentanti ta' l-Istati Membri 809
Rappreżentanti tal-Pajjiżi Kandidati 811
Sostituti 813
Rappreżentanti tal-Parlament Ewropew 813
Rappreżentanti tal-Kummissjoni 814
Rappreżentanti ta' l-Istati Membri 814
Rappreżentanti tal-Pajjiżi Kandidati 816
Osservaturi 818
Segretarjat 819

Daħla u Tifsir fil-Qosor

Qabel ma nibdew biex naraw u neżaminaw dak li tgħid il-Kostituzzjoni proposta ta' l-Unjoni Ewropea, irridu nfakkru li l-Kampanja Ħelsien Nazzjonali KĦN, magħrufa wkoll bħala CNI, fil-31 ta' Marzu 2004, jiġifieri fil-25 anniversarju tal-31 ta' Marzu 1979, Jum il-Ħelsien, kienet ħarġet Dikjarazzjoni Solenni iffirmata quddiem Nutar li fiha ċaħdet it-Trattat tas-Sħubija ta' Malta ma' l-Unjoni Ewropea, iddikjarat li tqis li l-poplu Malti għadu ħieles u m'huwiex marbut bit-Trattat, u tat ir-raġunijiet għalhekk.

Mhux biss, imma l-fatt li qiegħda tiġi proposta Kostituzzjoni għall-Unjoni Ewropea li tkun meqjusa bħala l-aqwa liġi u tkun ukoll fuq il-Kostituzzjoni ta' Malta jikser l-istess Kostituzzjoni ta' Malta għaliex il-Kostituzzjoni tagħna stess tgħid li hija l-aqwa liġi ta' Malta u li l-liġijiet l-oħra jridu jkunu jaqblu magħha.

Għaldaqstant, il-Kampanja Ħelsien Nazzjonali nħossu li jkun xieraq li din id-Dikjarazzjoni Solenni tkun ippubblikata wkoll f'dan il-ktieb biex tkun magħrufa minn kulħadd.

Qegħdin nagħmluh ukoll biex kulħadd ikun jaf li kif jingħad fid-Dikjarazzjoni Solenni, l-Unjoni Ewropea ħatfet lil Malta taħt idejha illegalment u li l-poplu Malti m'huwiex marbut bit-Trattat tas-Sħubija.

Qed nagħmluh ukoll biex nuru li l-adozzjoni tal-Kostituzzjoni għall-Unjoni Ewropea tfisser mhux biss il-ksur tal-Kostituzzjoni ta' Malta, imma tradiment, flimkien mal-ksur tal-ġurament ta' lealta' lejn il-poplu u r-Repubblika ta' Malta u l-Kostituzzjoni tagħha, tal-Membri Parlamentari li jivvutaw favur il-Kostituzzjoni ta' l-Unjoni Ewropea u tal-President tar-Repubblika jekk jaqbel mar-ratifika.

Dikjarazzjoni Solenni tal-Kampanja Ħelsien Nazzjonali (CNI):
Tiċħad it-Trattat ta’ Sħubija ta’ Malta fl-UE

Lejlet il-25 anniversarju tal-kisba tal-ħelsien sħiħ minn Malta fil-31 ta’ Marzu, 1979 u xahar qabel ma l-Unjoni Ewropea taħtaf lil Malta fl-1 ta’ Mejju, 2004, aħna, il-Kampanja Ħelsien Nazzjonali (CNI) qegħdin nagħmlu din id-dikjarazzjoni formali u solenni lil ħutna Maltin u Għawdxin u lill-popli kollha ta’ l-Għaqda tal-Ġnus Magħquda u tal-pajjiżi kollha tad-dinja.

Meta l-Unjoni Ewropea formalment taħtaf magħha lil Malta fl-1 ta’ Mejju, 2004, il-poplu tagħna jkun tilef il-ħelsien, l-indipendenza, is-sovranità u n-newtralità u dan kollu jseħħ mingħajr il-kunsens xieraq, validu, popolari u demokratiku.

Malta terġa’ tkun ħielsa. Ikun x‘ikun il-prezz li nħallsu, ikunu x’ikunu s-sagrifiċċji li nagħmlu, aħna tal-Kampanja Ħelsien Nazzjonali, naħilfu li nagħmlu minn kollox biex niksbu mill-ġdid il-ħelsien sħiħ għal art twelidna.

Ħalli dawn il-fatti jkunu magħrufa minn kulħadd.

a) L-Unjoni Ewropea sejra formalment taħtaf magħha lir-Repubblika ta’ Malta fl-1 ta’ Mejju, 2004, bis-saħħa tat-Trattat ta’ Sħubija ta’ Malta ma’ l-Unjoni Ewropea li kien iffirmat fis-16 ta’ April, 2003, f’Ateni.

b) Ir-Repubblika ta’ Malta, li d-daqs tagħha huwa biss ta’ 316 kilometri kwadri u ghandha popolazzjoni ta’ 400,000 biss, tistqarr fl-ewwel Artikli tal-Kostituzzjoni tagħha li Malta hija stat newtrali li attivament jaħdem għall-paċi, sigurtà u progress soċjali fost il-ġnus kollha billi tħaddan politika ta’ non-allinjament u tirrifjuta li tieħu sehem f’xi alleanza militari, qiegħda tiġi mġiegħla bit-Trattat ta‘ Sħubija ta’ l-Unjoni Ewropea ta’ l-2003, timxi skond il-politika, il-liġijiet, direttivi u deċiżjonijiet li l-istituzzjonijiet kollha ta’ l-Unjoni Ewropea jieħdu u qiegħda tiġi mġiegħla tobdi t-trattati kollha li l-Unjoni Ewropea tagħmel u b’hekk Malta qiegħda titlef il-ħelsien, l-indipendenza, is-sovranità u l-istatus tan-newtralità.

ċ) Fir-Referendum tas-sħubija ta’ Malta fl-Unjoni Ewropea li sar fit-8 ta’ Marzu, 2003, ’il fuq minn 53 fil-mija ta’ dawk li kellhom d-dritt għall-vot, ma vvutawx favur is-sħubija.

d) F’dak ir-Referendum tħallew jivvotaw persuni li skond il-liġijiet elettorali ta’ Malta ma kellhomx dritt li jivvotaw.

e) Il-kunsens tal-poplu Malti għas-sħubija fl-Unjoni Ewropea kien ivvizzjat u ma ngħatax validament u l-poplu Malti għandu dritt jinsisti li ma jkunx marbut bit-Trattat ta’ Sħubija bejn Malta u l-Unjoni Ewropea ta’ l-2003.

Huwa prinċipju bażiku fil-liġi li meta l-kunsens jingħata b’rizultat ta‘ qerq, gideb, wegħdiet foloz li jammontaw għal frodi, vjolenza morali u theddid, dak il-kunsens ikun ivvizzjat u wieħed ikollu dritt jinsisti li ma jkunx marbut b’dak il-kunsens li ta.

Aħna nsostnu u nistħqu bil-qawwa kollha li l-kunsens tal-poplu Malti għas-sħubija fl-Unjoni Ewropea, kemm dak mogħti fir-Referendum tat-8 ta’ Marzu, 2003, kif ukoll dak mogħti fl-Elezzjoni Generali tat-12 ta’ April, 2003, kienu vvizjati għax il-kunsens

inkiseb b'qerq, gideb, wegħdiet foloz li jammontaw għal frodi, vjolenza morali u theddid, kemm dawk lokali kif ukoll dawk li ġew minn barra l-pajjiż.

f) Il-konsegwenzi ħżiena ħafna tas-sħubija ta' Malta fl-Unjoni Ewropea nħbew lill-votanti ta' Malta bi sħaba kbira ta' propaganda massiċċa u billi ma ngħatatx l-informazzjoni sħiħa dwar is-sħubija.

g) Spiss intqal li Malta tkun ibbojkottjata u iżolata kemm politikament kif ukoll ekonomikament u li Malta jkollha diżastru u ssib ruħha fid-dlamijiet u t-theżżiż tas-snien kemm-il darba hija ma tisseħibx fl-Unjoni Ewropea.

h) Il-Kummissarju nkarigat mit-Tkabbir ta' l-Unjoni Ewropea saħansitra hedded lill-Partit ta' l-Oppożizzjoni li l-Unjoni Ewropea tassigura li l-Partit jitlef kemm ir-Referendum kif ukoll l-Elezzjoni Ġenerali li kellha ssir wara.

i) L-Unjoni Ewropea ħadet sehem xejn xieraq fil-kampanja favur is-sħubija fl-Unjoni u nefqet flejjes kbar fiha u għadd kbir ta' persuni għoljin mill-Unjoni, fosthom il-President tal-Kummissjoni, il-President tal-Parlament Ewropew u ħafna kummissarji Ewropej, żaru Malta biex jippressaw lill-poplu jivvota favur is-sħubija.

j) Id-delegazzjoni ta' l-Unjoni Ewropea f'Malta għamlet xi ħaġa li qatt m'għandha ssir billi ħadet sehem attiv fil-kampanja tar-Referendum u bagħtet bil-posta f'kull dar f'Malta u f'Għawdex karti ta' propaganda favur is-sħubija fl-Unjoni Ewropea.

k) Kellna ħafna ndħil barrani llegali kemm matul il-kampanja tar-Referendum kif ukoll dik ta' l-Elezzjoni Ġenerali u dan kien bi ksur tal-liġi dwar l-indħil barrani (Kapitlu 300 tal-Liġijiet ta' Malta), meta għadd ta' Kapijiet ta' stati u ta' gvernijiet u ministri żaru Malta u għamlu stqarrijiet pubbliċi biex jinfluwenzaw lill-poplu jivvota favur sħubija fl-Unjoni Ewropea.

l) Ammonti ta' flus, kbar ħafna skond iċ-ċirkostanzi lokali, ingħataw mill-Gvern għall-kampanja favur is-sħubija fl-Unjoni Ewropea u ftit wisq ingħataw lin-naħa kontra s-sħubija fl-Unjoni.

m) Bi ksur tal-liġi li tgħid li għandu jinżamm bilanċ bejn l-opinjonijiet opposti f'kwistjonijiet ta' interess pubbliku, ir-radju u t-televizjoni ta' l-Istat allokaw ħin u facilitajiet tax-xandir fuq medda twila ta' zmien qabel ir-Referendum dwar l-Unjoni Ewropea, lill-Gvern u lin-naħa ta' l-'Iva', ħafna aktar milli allokaw lill-Opozizzjoni u lin-naħa tal-'Le'.

n) Il-poplu Malti kien imċaħħad milli jkun jaf x'jghid it-Trattat tas-Sħubija kemm qabel ir-referendum kif ukoll qabel l-Elezzjoni Ġenerali. It-Trattat ma ppubblikawħx fl-ilsien Malti la mill-Gvern Malti u lanqas mill-Unjoni Ewropea. Il-test bl-Ingliż kien ippubblikat mill-Polonja fuq l-Internet ftit qabel id-data tar-Referendum f'Malta fit-8 ta' Marzu, 2003. Dawk kollha li m'għandhomx l-Internet jew li ma jaqrawx bl-Ingliż ma setgħux ikunu jafu x'fih it-Trattat. Billi t-Trattat għandu ħafna tul u billi kien fuq l-Internet ftit ta' żmien qabel ma sar ir-Referendum, ma kienx prattikament u umanament possibbli għal dawk li jafu bl-Ingliż u li kellhom l-Internet li jaqraw it-Trattat u jiflu sewwa x'ifisser.

o) Il-kunsens tal-poplu Malti għat-trattat tas-Sħubija ma kienx biss ivvizzjat, iżda wkoll inkiseb b'mezzi li ma kinux xierqa, validi, demokratiċi u popolari.

p) Minħabba n-nuqqas tal-kunsens xieraq tal-poplu Malti, aħna nemmnu u nkomplu nsostnu bil-qawwa kollha li l-Gvern ta' Malta ma kellux mandat legali biex jiffirma t-Trattat ta' Sħubija ta' Malta fl-Unjoni Ewropea fis-16 ta' April, 2003 u għalhekk il-kunsens għandu jitqies null u bla effett u l-iffirmar tat-trattat kontra l-Kostituzzjoni.

q) Fuq kollox aħna nemmnu u nsostnu bil-qawwa kollha li t-Trattat ta' Sħubija ta' Malta fl-Unjoni Ewropea jikser l-Artikli tal-Kostituzzjoni ta' Malta li jistgħu jinbidlu biss bil-vot ta' tnejn minn tlieta tad-Deputati kollha tal-Parlament u għalhekk ir-ratifika mill-Parlament Malti fl-14 ta' Lulju, 2003, tat-trattat kienet kontra il-Kostituzzjoni u għandha titqies nulla u bla effett.

Ħalli anki dawn il-fatti li ġejjin ikunu magħrufa minn kulħadd.

i) Inkisru l-Artikli li jridu vot ta' tnejn minn tlieta tad-Deputati kollha tal-Parlament li hemm fil-Kostituzzjoni ta' Malta li jgħidu li Malta tirrifjuta li tieħu sehem f'xi alleanza militari u li ebda faċilitajiet f'Malta ma jitħallew jintużaw b'xi mod li jitqiesu li jkunu hawn f'Malta konċentrazzjoni ta' forzi militari barranin u li ma jitħallewx fuq it-territorju Malti nies militari barranin ħlief dawk li jkunu jaqdu xogħol ċivili u li t-Tarzni ta' Malta ma jitħallewx jintużaw minn vapuri tal-gwerra taż-żewġ superpotenzi.

ii) Bi ksur ta' l-Artiklu msemmi tal-Kostituzzjoni ta' Malta, sar ftehim ħalli l-Forzi Armati ta' Malta jieħdu sehem kemm fil-Partnership for Peace kif ukoll fir-Rapid Reaction Force ta' l-Unjoni Ewropea, flimkien mal-kontinġent tas-suldati Taljani.

iii) F'ħafna drabi, anki fi żmien ta' gwerra, bastimenti tal-gwerra tal-pajjiżi membri ta' l-Unjoni Ewropea kif ukoll dawk ta' l-Istati Uniti ta' l-Amerika tħallew jidħlu fil-port ta' Malta, xi drabi f'għadd kbir, bi ksur ċar ta' l-istatus tan-newtralità tal-Kostituzzjoni tagħna.

Bastimenti Amerikani tal-gwerra ssewwew fit-Tarzna ta' Malta minkejja li l-Kostituzzjoni ta' Malta tgħid li dan m'għandux jitħalla jiġri u l-ħaddiema tat-Tarzna sfaw mhedda li jitilfu l-impjieg jekk jirrifjutaw li jagħmlu t-tiswijiet.

iv) Artikli tal-Kostituzzjoni ta' Malta li jistgħu jinbidlu biss bil-vot favur ta' tnejn minn tlieta tad-Deputati kollha tal-Parlament qegħdin jinkisru bit-Trattat tas-Sħubija ta' Malta fl-Unjoni Ewropea għax dan jgħid li l-liġijiet, regolamenti, direttivi u deċiżjonijiet kollha ta' l-Unjoni, kif ukoll il-Kostituzzjoni ta' l-Unjoni li qiegħda tiġi miktuba, huma aqwa u fuq il-Kostituzzjoni u l-liġijiet ta' Malta bi ksur ċar tal-Kostituzzjoni tagħna li tgħid li l-Kostituzzjoni ta' Malta hija l-liġi suprema tal-pajjiż u li l-Parlament ta' Malta huwa l-ogħla organu li jista' jagħmel liġijiet għal Malta.

v) Ir-ratifika tat-Trattat tas-Sħubija ta' Malta fl-Unjoni Ewropea li saret ta' maġġoranza sempliċi fil-Parlament Malti, ma tissodisfax il-ħtieġa skond il-Kostituzzjoni ta' Malta li jkun hemm vot favur ta' tnejn minn tlieta tad-Deputati kollha tal-Parlament biex jgħaddu emendi għall-Artikli tal-Kostituzzjoni li huma 'entrenched' u lanqas il-maġġoranza tal-voti fir-Referendum u fl-Elezzjoni Ġenerali ma tiswa biex temenda l-Kostituzzjoni ta' Malta.

Għandu jkun magħruf minn kulħadd ukoll li t-Trattat tas-Sħubija ta' Malta fl-Unjoni Ewropea jmur kontra dak li jgħidu d-dikjarazzjonijiet, riżoluzzjonijiet, trattati, ftehim u konvenzjonijiet ta' l-Għaqda tal-Ġnus Magħquda. Fost dawn hemm:

1) Is-Sħubija ta’ Malta fl-UE tfisser li Malta titlef id-drittijiet tagħha fuq ħafna riżorsi naturali li skond ir-Riżoluzzjoni ta’ l-Assemblea Ġenerali ta’ l-ONU ta’ l-14 ta’ Diċembru, 1962 dwar il-“Permanent Sovereignty over Natural Resources” għandhom jintużaw għall-iżvilupp u l-ġid tal-poplu Malti.

2) L-indħil, l-isfurzar u t-theddid ta’ l-Unjoni Ewropea fuq il-poplu ta’ Malta ħalli jivvota favur sħubija fl-Unjoni Ewropea jiksru l-“International Covenant on Civil and Political Rights” u l-“International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights”, li l-Assemblea Ġenerali tal-Ġnus Magħquda addottat fis-16 ta’ Diċembru, 1966.

3) Ir-rabtiet u r-restrizzjonijiet li l-Unjoni Ewropea mponiet fuq Malta jxekklu bil-bosta d-dritt li Malta tirregola l-attivitajiet tal-barranin f’Malta u jxekklu ħafna d-dritt ta’ Malta li tagħżel liema sistemi ekonomiċi u soċjali tħaddem skond il-ħtiġijiet tal-pajjiż u dawk ir-rabtiet u restrizzjonijiet imorru kontra ċ-“Charter of Economic Rights and Duties of States” li l-Assemblea Ġenerali tal-Ġnus Magħquda addottat fit-12 ta’ Diċembru, 1974.

4) Fuq kollox, il-Ftehim ta’ Sħubija li Malta nnegozjat ma’ l-Unjoni Ewropea huwa ta’ ħsara għas-sigurtà u s-sliem tal-poplu Malti għax iħassar l-istatus ta’ newtralità u mhux ta’ ġid għall-poplu Malti billi ċaħħad lill-Gvern Malti mill-mezzi ħalli jħares u jkattar x-xogħol u l-impjiegi f‘Malta.

Minħabba dawn il-fatti u dawn ir-raġunijiet, aħna, il-Kampanja Ħelsien Nazzjonali (CNI), solennament nistqarru:

Li l-poplu Malti għandu dritt jaħdem biex jitħassar it-Trattat tas-Sħubija ta’ Malta fl-Unjoni Ewropea;

Li l-poplu Malti għandu dritt li jikseb lura l-ħelsien sħiħ, l-indipendenza u s-sovranità nazzjonali;

Li l-poplu Malti għandu d-dritt li jerġa’ jħaddan politika ta‘ newtralità attiva u ta’ koperazzjoni paċifika mal-popli kollha li bħalu jemmnu u jħaddmu l-istess politika;

Li aħna mhux se nieqfu milli nissaraw bla biża’ biex inħeġġu lill-poplu ta’ Malta u Għawdex ħalli jaħdem biex dawn l-għanijiet nazzjonali qaddisa jintlaħqu.

Bħala xiehda tar-rieda soda tagħna, aħna qegħdin nibagħtu din id-dikjarazzjoni solenni lill-Għaqda tal-Ġnus Magħquda u qegħdin nitolbu bir-rispett lis-Segretarju tagħha biex iqegħda fl-arkivji ta’ l-Għaqda u biex jikkomunika lill-Istati membri kollha.

Aħna qegħin ukoll nibagħtu din id-dikjarazzjoni solenni lill-membri kollha tal-Parlament Ewropew u lill-Istati membri kollha ta’ l-Unjoni Ewropea bit-tama li tnissel fihom indiema għall-ħsara kollha li l-ħatfa ta’ Malta min-naħa ta’ l-Unjoni Ewropea qiegħa tikkaġuna lill-poplu ta’ Malta u ta’ Għawdex.

Malta ħielsa u newtrali fl-aħħar tirbaħ!

29.03.2004

TIFSIR

Jeddijiet u Dmirijiet

Kull jedd iġorr miegħu dmir. Il-jedd ta' wieħed huwa d-dmir ta' l-ieħor. Dan japplika kemm jekk qegħdin nitkellmu dwar jeddijiet u dmirijiet ta' persuni naturali u legali, Stati, organizzazzjonijiet, u kull fejn xi ħadd jista' jgħid li għandu xi jedd.

Biex niftehmu, jekk jiena għandi jedd li ngħaddi minn passaġġ f'għalqa li m'hijiex tiegħi, dak il-jedd iġorr miegħu d-dmir tiegħi li ma nagħmilx ħsara f'dak il-passaġġ jew proprjeta' li jiena ngħaddi minnha.

Biex nieħdu eżempju ieħor, jekk jiena mpjegat għandi l-jedd li nirċievi l-ħlas tiegħi mingħand min jimpjegani, imma mal-jedd tal-ħlas jiena għandi wkoll d-dmir li nagħti l-ġurnata tax-xogħol tiegħi. Min-naħa l-oħra nistgħu ngħidu li l-jedd ta' min iħaddimni li nagħtih ix-xogħol tiegħi huwa marbut mad-dmir tiegħu li jħallasni.

Jekk nitkellmu dwar Stati, kull Stat għandu ċerti jeddijiet, imma għandu wkoll id-dmir li jużahom tajjeb u bil-għaqal biex ma jagħmilx ħsara lil Stati oħra li bħalu għandhom l-istess jeddijiet, kif ukoll dmirijiet li ma jagħmlulux ħsara.

Fil-fatt, għalkemm Stat ikun **Indipendenti, Ħieles u Sovran**, ma jistax iħalli t-territorju tiegħu jintuża biex jagħmel ħsara lil Stati oħra jew liċ-ċittadini tagħhom.

Bil-Latin, dan il-prinċipju jgħid ***"sic utero tuo ut alienum non laedas,"*** jiġifieri li tuża dak li huwa tiegħek mingħajr ma tagħmel ħsara lil ħaddieħor, għaliex jekk ma jsirx hekk ma jkunx użu, imma abbuż tal-jedd. Jew, fi kliem ieħor, il-jedd tiegħek ma tkunx qiegħed tużah imma tabbużah.

L-istess jista' jingħad għal organizzazzjonijiet, għaliex waqt li l-membri tagħhom ikollhom ċerti jeddijiet, huma għandhom id-dmir li jħarsu l-jeddijiet ta' l-organizzazzjoni li min-naħa tagħha trid tħares il-jeddijiet tagħhom.

Jekk inti membru f'każin, inti għandek ċerti jeddijiet li min m'huwiex membru m'għandux, imma inti għandek id-dmirijiet ukoll, fosthom li tħallas il-menswalita', li ma tagħmilx ħsara lil każin, u dmirijiet oħra li kull jedd li inti jkollok iġorr miegħu.

Xi jrid ikollu Pajjiż biex jissejjaħ Stat

Bil-kelma Stat wieħed jifhem pajjiż li jkollu territorju tiegħu, popolazzjoni, ikollu kontroll fuq dak kollu li jiġri fit-territorju tiegħu, u l-kapaċita' li jkollu relazzjonijiet internazzjonali ma' Stati u organizzazzjonijiet oħra.

Fi kliem ieħor, imexxi l-affarijiet tiegħu ma' Stati oħra u organizzazzjonjiet u ma jkunx suġġett għal xi ħaddieħor biex imexxi dawn ir-relazzjonijiet minfloku, f'ismu jew għalih.

Dan ma jfissirx li dawn il-karatteristiċi jridu jkunu kollha hemm jew għandu fl-istess ħin, għaliex kien hemm eżempji fl-istorja fejn Stat ma kellux xi wħud minn dawn il-karatteristiċi u xorta waħda baqa meqjus u magħruf minn Stati oħra bħala Stat Sovran.

Stat Federali

Stat Federali huwa magħmul minn diversi Stati li jingħaqdu kollha flimkien u jgħaddu ċerti jeddijiet lill-Istat Federali. Fost l-affarijiet li jgħaddu lill-Istat Federali hemm jeddijiet u kompetenzi fil-qasam jew fora internazzjonali li normalment ikunu eżerċitati jew jitmexxew minn Stati Indipendenti, Ħielsa u Sovrani.

B'hekk, wieħed jista' jargumenta li minħabba l-fatt li ċerti jeddijiet u kompetenzi li se nsemmu aktar tard jgħaddu mingħand Stat Membru għal għand l-Istat Federali, **is-Sovranita' li Stat Indipendenti, Ħieles u Sovran** normalment ikollu biex jeżerċita' dawn il-jeddijiet u kompetenzi tintilef mingħand dak l-Istat jew dawk l-Istati li jissieħbu fi **Stat Federali**.

Sovranita'

Dak li għadna kif għedna fil-paragrafi ta' qabel ifisser li l-Istati Membri ta' Stat Federali jitilfu s-sovranita' tagħhom u mhux kif jingħad li jsaħħu s-sovranita' għaliex ikunu qed jaqsmuha bejniethom.

Dan mhux biss huwa argument bażwi, imma tkun qed tgħid l-akbar kontradizzjoni jekk tgħid li qed issaħħaħ is-sovranita' tiegħek jekk inti taqsamha ma' ħaddieħor, għaliex ma tistax issaħħah jew tkabbar dak li għandek jekk inti taqsmu ma' ħaddieħor.

Fil-fatt, il-kelma sovranita' hija mnissla mill-kelma Sovran, ir-Re, il-Kap, il-Ħakkiem li l-kelma tiegħu kellha saħħa ta' liġi, anzi kienet il-liġi. Dak li kien jgħid is-Sovran, l-amar tiegħu, kien jgħodd, ħadd ma seta' jmerih u ħadd ma seta' jmur kontra tiegħu. Ħadd ma seta' jindaħallu x'jagħmel u x'jordna. Għalhekk kien jissejjaħ Sovran, li minnu hija mnissla l-kelma sovranita'.

Għaldaqstant, huwa għal din ir-raġuni li l-kelma sovranita' minnha nfisha taqta' barra għal kollox kull qasma tagħha ma ħaddieħor.

Jekk inti qed taqsamha ma' ħaddieħor mill-ewwel titlifha għaliex ifisser li inti m'intix aktar Sovran għaliex ma tistax tiddeċiedi waħdek imma tkun trid il-kunsens ta' dak li qiegħed taqsamha miegħu biex tagħmel xi ħaġa.

B'hekk, inti m'intix iktar Sovran għaliex inti tkun tiddependi minn ħaddieħor u ma tkunx tista' tagħmel li trid u li jkun jaqbillek jekk dak li qed taqsam is-sovranita' miegħu ma jkunx irid.

Inti ma tkunx tista' tiddeċiedi waħdek mingħajr ma jindaħallek ħadd bħal ma jagħmel Sovran, imma tkun tiddependi fuq il-qbil jew fuq dak li jkun iridek tagħmel ħaddieħor, anki jekk ma jkunx fl-interess tiegħek.

Din hija l-kuntradizzjoni enormi li jkun qiegħed jgħid min jgħid u jsostni l-argument bażwi li jekk taqsam is-sovranita' tiegħek ma' ħaddieħor tkun qed issaħħaħ is-sovranita' tiegħek.

Personalita' Ġuridika

Personalita' ġuridika tfisser li dik il-persuna, u b'persuna nifhmu kemm persuna naturali, jiġifieri bniedem, u kemm persuna legali, jiġifieri kumpanija, organizzazzjoni, eċċ. tkun tista' tfittex għad-drittijiet jew jeddijiet tagħha waqt li tkun tista' tiġi mfittxija minn min jidhirlu li tkun kisret id-drittijiet jew jeddijiet tiegħu

Jekk nieħdu eżempju ta' Stat, kull Stat għandu personalita' ġuridika, jiġifieri jista' jfittex persuni ġuridiċi oħra għall-jeddijiet tiegħu u jiġi mfittex għad-danni li huwa jagħmel jekk jikser il-jeddijiet ta' persuni ġuridiċi oħra.

Huwa jista' ukoll ifittex persuni ġuridiċi oħra għad-danni li huma jew iċ-ċittadini tagħhom ikunu kkawżaw liċ-ċittadini tiegħu, waqt li huwa jkun jista' jiġi mfittex għad-danni li huwa jew ċittadini tiegħu jkunu kkawżaw lil persuni ġurdiċi, Stati jew ċittadini ta' Stati oħra.

L-istess jista' jingħad għal organizzazzjonijiet li meta jkunu twaqqfu, dawk li jwaqqfuhom kellhom il-ħsieb li jagħtuhom personalita' ġuridika biex huma jkunu jistgħu jilħqu l-għanijiet tagħhom u fit-twettieq ta' dawn l-għanijiet huma jikkawżaw danni. Bl-istess mod, huma jkunu jistgħu jfittxu għad-danni lil min ikun ikkawżalhom danni.

Bħala eżempju, wieħed jista' jara fost każi oħra, il-każ[1] tal-Ġnus Magħquda meta talbet opinjoni lill-Qorti Internazzjonali tal-Ġustizzja dwar il-personalita' ġuridika tal-Ġnus Magħquda li tfittex għad-danni wara li l-Konti Folke Bernadotte li kien ir-rappreżentant tagħha fil-Lvant Nofsani kien inqatel minn terroristi Lhud f'Ġerusalemm li kienet taħt il-kontroll tal-Gvern Iżraeljan.

Il-Kostituzzjoni

Tajjeb li jingħad mill-ewwel li normalment huwa Stat li jkollu Kostituzzjoni. Il-Kostituzzjoni hija meqjusa bħala l-aqwa liġi tal-pajjiż li kull liġi oħra ta' dak l-Istat trid tkun taqbel magħha u tkun sottomessa lejha.

Dan ifisser li jekk xi liġi ma tkunx taqbel jew ikollha xi ħaġa li tkun kontra dak li hemm ipprovdut fil-Kostituzzjoni, dik il-liġi jew dik il-parti tagħha li tkun kontra jew ma tkunx taqbel mal-Kostituzzjoni ma tkunx tgħodd u ma tkunx tista' tiġi nfurżata.

Minħabba l-importanza tagħha bħala l-liġi fundamentali tal-pajjiż, fil-Kostituzzjoni wieħed normalment isib l-iktar jeddijiet fundamentali li ċ-ċittadini jkollhom u d-dmirijiet tagħhom lejn il-pajjiż, waqt li jkun fiha wkoll provvedimenti dwar ix-xorta ta' Gvern, setgħat, Qrati u dak kollu li jista' jitqies bħala l-iktar importanti għat-tmexxija tal-pajjiż f'demokrazija u b'demokrazija.

Kostituzzjoni Federali

Kostituzzjoni Federali hija l-Kostituzzjoni ta' Stat Federali, bħal ma hija l-Kostituzzjoni ta' l-Istati Uniti ta' l-Amerika u l-Ġermanja minħabba li dawn huma

[1] Reparations Case, ICJ Reports (1949)

magħmula minn Stati differenti li flimkien jiffurmaw, fl-eżempji msemmija, l-Istati Uniti ta' l-Amerika u l-Ġermanja.

Bħal ma l-Kostituzzjoni ta' xi Stat hija meqjusa bħala l-għola u l-aqwa liġi tal-pajjiż, il-Kostituzzjoni Federali hija meqjusa bħala l-għola u l-aqwa liġi ta' l-Istat Federali li torbot mhux biss lill-Istat Federali, imma anki lill-Istati Membri tiegħu.

Huwa ukoll minħabba li l-Unjoni Ewropea trid li jkollha l-Kostituzzjoni tagħha, u minħabba li huwa Stat li normalment ikollu Kostituzzjoni, kemm jekk ikun **Stat Indipendenti, Ħieles u Sovran** u kemm jekk ikun Stat Federali, li ma jibqax l-iċken dubju li l-Unjoni Ewropea trid issir Stat Federali, anzi hija diġa' Stat Federali.

L-adozzjoni tal-Kostituzzjoni tgħaqqad kollox u tikkonferma lill-Unjoni Ewropea bħala Stat Federali.

Jeddijiet u Dmirijiet Federali

Kostituzzjoni Federali tagħti wkoll jeddijiet li ċ-ċittadini ta' Stati Membri jkollhom, waqt li tagħmel ukoll **dmirijiet** li dawn ikollhom u jridu jagħmlu lejn l-Istat Federali. B'hekk, iċ-ċittadini ta' l-Istati Membri fi Stat Federali mhux biss ikollhom il-jeddijiet u d-dmirijiet lejn l-Istat tagħhom, imma anki jeddijiet u **d-dmirijiet** lejn l-Istat Federali.

Fi kliem ieħor, jekk l-Istat Federali jkun jinħtieġ u jkun jista' jiddeċiedi li jiġborhom suldati biex iħares l-interessi tiegħu, iċ-ċittadini ta' l-Istati Membri jridu bilfors imorru suldati biex iħarsu l-interessi ta' l-Istat Federali jekk l-Istat Federali jiddeċiedi hekk.

Biex nieħdu eżempju aktar prattiku, l-Istati Uniti ta' l-Amerika għandha l-Armata, il-Forza Navali u l-Forza ta' l-Ajru tagħha magħmula minn ċittadini mill-Istati Membri tagħha. L-istess jista' jingħad għall-Ġermanja u Stati Federali oħra.

Jekk l-Istati Uniti ta' l-Amerika tiddeċiedi li tattakka xi pajjiż kif ġieli għamlet, l-ebda Stat Membru milli għandha ma jista' jwaqqafha jew ma jibgħatx iċ-ċittadini tiegħu li jkunu fl-armata, fil-forza navali jew fil-forza ta' l-ajru Amerikana għaliex jgħid li mhux fl-interess tiegħu li jieħu sehem.

Lanqas ma jista' jwaqqaf lill-Gvern Federali milli jordna l-lieva jew li s-suldati riserva jmorru jiġġieldu fejn jintbagħtu mill-Gvern Federali.

Iċ-ċittadini ta' kull Stat Amerikan huma wkoll ċittadini Amerikani ta' l-Istat Federali u jridu jobdu l-ordnijiet federali ta' l-Istati Uniti ta' l-Amerika u mhux ta' l-Istat li minnu huma jkunu ġejjin.

Effetti u Supremazija ta' Kostituzzjoni Federali

Fejn ikun hemm Stat Federali u Kostituzzjoni Federali jfisser li waqt li l-Kostituzzjoni ta' kull Stat li jkunu jiffurmaw parti minn dak l-Istat Federali tkun tgħid li hija l-aqwa u l-għola liġi ta' kull Stat individwali, il-Kostituzzjoni tagħhom tkun inqas u tkun sottomessa għall-Kostituzzjoni Federali.

Fi kliem ieħor, minkejja li l-Kostituzzjoni ta' kull Stat Membru ta' l-Istat Federali tista' tibqa' tissejjaħ bħala l-aqwa u l-għola liġi ta' dak l-Istat Membru, fil-fatt la dik il-Kostituzzjoni u lanqas xi liġi oħra ta' xi Stat Membru ma hija effettivament l-aqwa u l-għola liġi għaliex ma jistax b'xi mod ikollha xi ħaġa fiha li tkun kontra jew ma taqbilx mal-Kostituzzjoni Federali.

Għaldaqstant, minkejja li fil-Kostituzzjoni ta' Stat Membru jista' jkun hemm miktub li dik hija l-Kostituzzjoni u għalhekk hija l-aqwa u l-għola liġi ta' dak l-Istat li kull liġi oħra trid tkun taqbel magħha, dik l-istess Kostituzzjoni hija inqas mill-Kostituzzjoni Federali u sottomessa lejha.

B'hekk, jekk ikun hemm nuqqas ta' qbil, hija l-Kostituzzjoni Federali li jkollha preċedenza u tkun tgħodd fuq il-Kostituzzjoni ta' Stat individwali u mhux kontra.

Biex wieħed jifhem aħjar tajjeb li nagħtu eżempju. Waqt li kull Stat ta' l-Istati Uniti ta' l-Amerika għandu l-Kostituzzjoni tiegħu, il-Kostituzzjonijiet tagħhom huma kollha suġġetti għall-Kostituzzjoni Federali ta' l-Istati Uniti ta' l-Amerika. L-istess jista' jingħad għal-liġijiet tagħhom li wkoll huma suġġetti għall-Kostituzjoni Federali u għal-liġijiet federali.

Fi kliem ieħor, jekk il-Kostituzzjoni Federali jew xi liġi federali tgħid li għandu jsir jew ma jsirx xi ħaġa, kull liġi ta' xi Stat Membru li tkun kontra jew li ma tkunx taqbel mal-Kostituzzjoni Federali jew mal-liġi federali ma tkunx tgħodd sa fejn tkun kontra jew ma tkunx taqbel magħhom.

Jeddijiet u Konsegwenzi taħt Kostituzzjoni Federali

Bħala konsegwenza li Stat ikun membru fi Stat Federali, il-jeddijiet ta' dak l-Istat Membru jiġu inqas milli kieku dak l-Istat kien **Indipendenti, Ħieles u Sovran** u ma kienx membru ta' Stat Federali. Ħalli nieħdu eżempju biex wieħed jifhem aħjar

Jekk Stat ikun **Indipendenti u Ħieles Sovran** u ma jkunx membru ta' xi Stat Federali, huwa jkollu l-jeddijiet kollha li Stat normalment ikollu. Fost dawn il-jeddijiet, wieħed isib li dak l-Istat jista' jkollu relazzjonijiet diplomatiċi ma' Stati oħra, ikun rappreżentat u jista' jiffirma trattati, konvenzjonijiet u ftehim ma' Stat oħra u organizzazzjonijiet reġjonali u internazzjonali, fosthom u bħala eżempju l-Ġnus Magħquda, ikollu jedd tal-vot f'dawn l-organizzazzjonijiet, u jeddijiet oħra li kull **Stat Indipendenti, Ħieles u Sovran** għandu skond il-liġi internazzjonali.

Barra minn hekk, kull **Stat Indipendenti, Ħieles u Sovran** għandu jedd li jagħmel liġijiet li jidhirlu xierqa għall-iggvernar tajjeb tiegħu u taċ-ċittadini tiegħu, waqt li jieħu deċiżjonijiet fl-aħjar interess tiegħu u taċ-ċittadini tiegħu mingħajr ebda ndħil minn ebda Stat ieħor u minn ħadd, dejjem b'rispett għal Stati oħra u ċ-ċittadini tagħhom.

Issa jekk neżaminaw x'jeddijiet ikollu Stat Membru fi Stat Federali, insibu li ċerti jeddijiet li normalment ikunu eżerċitati minn **Stat Indipendenti, Ħieles u Sovran** kif imsemmi hawn fuq ma jkunux jistgħu jibqgħu jiġu eżerċitati minnu, imma jibdew jiġu eżerċitati mill-Istat Federali.

Jekk nieħdu l-eżempju ta' l-Istati Uniti ta' l-Amerika, u dan jgħodd għal kull Stat Federali, minkejja li kull Stat għandu l-Kostituzzjoni u l-liġijiet partikolari tiegħu, huwa ma jistax ikollu relazzjonijiet internazzjonali, jiffirma u jirratifika trattati, konvenzjonijiet u ftehim mal-Ġnus Magħquda, ma' Stati oħra, ma' organizzazzjonijiet reġjonali u internazzjonali u lanqas ma jkollu jedd tal-vot fihom. Dawn il-jeddijiet huma riservati biss għall-Istat Federali, li fl-eżempju li qed insemmu huwa l-Istati Uniti ta' l-Amerika.

Jekk wieħed jara l-punt dwar il-liġijiet li kull **Stat Indipendenti, Ħieles u Sovran** għandu jedd li jagħmel fl-aħjar interess tiegħu u taċ-ċittadini tiegħu mingħajr ebda ndħil minn ebda Stat ieħor jew xi ħaddieħor, isib li dan il-jedd ma jistax jibqa' jiġi eżerċitat jekk dan jissieħeb fi Stat Federali.

Dan għaliex il-liġijiet kollha tiegħu ma jkunux jistgħu jsiru fl-aħjar interess tiegħu u taċ-ċittadini tiegħu, imma jridu jkunu jaqblu u ma jkunux kontra l-ebda liġi federali, jiġifieri magħmula mill-Istat Federali, anki jekk dawk il-liġijiet ma jkunux jgħoddu għalih u għaċ-ċittadini tiegħu.

Wieħed jista' jara li meta Stat isir membru fi Stat Federali, huwa mhux biss jiġi sottomess għal kull liġi u l-Kostituzzjoni ta' l-Istat Federali, imma jitlef il-jeddijiet kollha, jew għalmenu l-parti l-kbira tagħhom, li Stat normalment għandu jew ikollu skond il-liġi internazzjonali.

Bħala riżultat, jekk inħarsu lejn il-karatteristiċi msemmija aktar qabel li suppost ikollu Stat biex jitqies bħala **Stat Indipendenti, Ħieles u Sovran**, insibu li Stat li jkun sar Stat Membru fi Stat Federali ma jkollux territorju tiegħu kif kien qabel, għaliex it-territorju jibda jiġi meqjus bħala parti mill-Istat Federali.

Huwa lanqas ma jkollu popolazzjoni tiegħu, għaliex iċ-ċittadini tiegħu jibdew jiġu meqjusa wkoll u primarjament bħala ċittadini ta' l-Istat Federali; la jkollu kontroll effettiv fuq dak kollu li jiġri fit-territorju tiegħu għaliex il-kontroll ikun direttament jew indirettament mill-Istat Federali; u lanqas ma jkunu jista' jkollu relazzjonijiet internazzjonali ma' Stati jew organizzazzjonijiet oħra.

Fi kliem ieħor, dak l-Istat ikun tilef il-karatteristiċi kollha ta' Stat u lanqas ma jista', strettament, jibqa' jissejjaħ bħala Stat, għaliex il-kelma Stat minnha nfisha hija marbuta, turi jew tfisser li dak il-pajjiż huwa **Indipendenti, Ħieles u Sovran** u għandu l-karatteristiċi kollha biex bihom jkun jista' jeżerċita l-jeddijiet imsemmija iktar qabel mingħajr ebda ndħil minn ħadd.

Daqstant jibqgħu **Indipendenti, Ħielsa u Sovrani** Stati li jsiru Stati Membri fi Stat Federali bħal ma dejjem kien maħsub li tkun l-Unjoni Ewropea, li pass wara pass wara pass dejjem miexja f'din it-triq kif kien minn dejjem ippjanat mill-fundaturi tagħha li kienu federalisti, jiġifieri li jemmnu fi **Stat Federali Ewropew bħala l-Istati Uniti ta' l-Ewropa**.

Anzi jekk wieħed jara kif l-Unjoni Ewropea mxiet 'il quddiem fit-twaqqif tagħha bħala Stat Federali Ewropew u kif il-jeddijiet u s-setgħat ta' l-Istati Membri tnaqqsu u kważi spiċċaw fix-xejn malajr jinduna li jista' jingħad li l-Unjoni Ewropea diġa' hija Stat Federali.

Issa tajjeb li wara dan it-tifsir fil-qosor ta' xi affarijiet li wieħed tajjeb li jkun jafhom biex jifhem aħjar, neżaminaw dik li qiegħda tiġi proposta bħala l-Kostituzzjoni ta' l-Unjoni Ewropea.

Kif wieħed jista' jara, il-fatt li l-Unjoni Ewropea trid li jkollha Kostituzzjoni jfisser li dan huwa pass ieħor lejn it-twaqqif ta' Stat Federali bil-konsegwenzi msemmija aktar qabel u konsegwenzi oħra li joħorġu mill-istess kostituzzjoni.

Ftit Storja

Jista' jingħad li l-ewwel qbil formali dwar dokument li ġie msejjaħ bħala Abbozz tat-Trattat li jistabilixxi Kostituzzjoni għall-Ewropa kien ġie maħruġ fi Brussell fit-18 ta' Lulju 2003 mill-Konvenzjoni li kienet twaqqfet u kienet ilha tiltaqa' biex tilħaq ftehim minn fost il-ħafna opinjonijiet tar-rappreżentanti ta' l-Istati Membri u rappreżentanti oħra.

Fil-fatt, kien ingħad li dan kien Abbozz ta' **TRATTAT LI JISTABILIXXI KOSTITUZZJONI GĦALL-EWROPA** li kien adottat b'*consensus* mill-Konvenzjoni Ewropea fit-13 ta' Ġunju u fl-10 ta' Lulju 2003 u **SOTTOMESS LILL-PRESIDENT TAL-KUNSILL EWROPEW F'RUMA** mill-Konvenzjoni Ewropea

Wara li kien hemm diffikultajiet dwar dan l-Abbozz, il-partijiet reġgħu ltaqgħu din is-sena, jiġifieri l-2004 biex għamlu tibdil fih li kien aċċetabbli għalihom. Issa naraw jekk dan it-Trattat, għaliex issa m'għadux jissejjaħ Abbozz, kemm huwa aċċettabbli għalina ċ-ċittadini Maltin u Għawdxin.

Madankollu, ejja qabel naraw x'kien jingħad li kienet ir-raġuni fid-daħla jew prefazju tad-dokument li kien ippreżentat is-sena l-oħra, għaliex dan jagħti tagħrif interessanti biex wieħed jifhem aktar l-għanijiet wara din il-Kostituzzjoni li qiegħda tiġi proposta.

PREFAZJU

Għall-Partijiet I u II ta' l-abbozz tat-Trattat li jistabilixxi Kostituzzjoni għall-Ewropa sottomess lill-Kunsill Ewropew li ltaqa' f'Salonka fl-20 ta' Ġunju 2003.

PREFAZJU

Billi ġie nnutat li l-Unjoni Ewropea kienet waslet f'mument definittiv fl-eżistenza tagħha, l-Kunsill Ewropew li ltaqa' f'Laeken fl-14 u l-15 ta' Diċembru 2001 laqqa' l-Konvenzjoni Ewropea dwar il-Futur ta' l-Ewropa.

Il-Konvenzjoni ntalbet biex tabbozza proposti fuq tliet materji: kif tqarreb iċ-ċittadini lejn l-idea Ewropea u l-Istituzzjonijiet Ewropej; kif torganizza l-politika u ż-żona politika Ewropea f'Unjoni mkabbra; u kif tiżviluppa l-Unjoni bħala fattur ta' stabilità u mudell fl-ordni ġdid mondjali.

Il-Konvenzjoni identifikat ir-risposti għall-mistoqsijiet li saru fid-dikjarazzjoni ta' Laeken:

- hija tipproponi diviżjoni aħjar tal-kompetenzi ta' l-Unjoni u ta' l-Istati Membri;

- hija tirrakkomanda li jiġu nkorporati flimkien it-Trattati, u li tiġi mogħtija personalità ġuridika lill-Unjoni;

- hija tistabbilixxi s-simplifikazzjoni ta' l-istrumenti ta' azzjoni ta' l-Unjoni;

- hija tipproponi miżuri sabiex iżżid id-demokrazija, it-trasparenza u l-effiċjenza ta' l-Unjoni Ewropea, billi tiżviluppa l-kontribut tal-Parlamenti nazzjonali għal-leġittimazzjoni ta' l-idea Ewropea, billi tissimplifika l-proċess ta' teħid ta' deċiżjonijiet, u billi tagħmel il-funzjonament ta' l-istituzzjonijiet Ewropej iktar trasparenti u jinftiehem aħjar;

- hija tistabbilixxi l-miżuri meħtieġa biex ittejjeb l-istruttura u jitqawwa r-rwol ta' kull waħda mit-tliet istituzzjonijiet ta' l-Unjoni u billi jittieħed kont b'mod partikolari tal-konsegwenzi tat-tkabbir.

Id-dikjarazzjoni ta' Laeken ukoll qegħdet il-mistoqsija jekk is-simplifikazzjoni u l-organizzazzjoni mill-ġdid tat-Trattati kenitx tista' tlesti t-triq għall-adozzjoni tat-test kostituzzjonali. Il-proċeduri fil-Konvenzjoni wasslu finalment għall-abbozz ta' Trattat li jistabbilixxi Kostituzzjoni għall-Ewropa illi kiseb kunsens wiesa' fis-sessjoni plenarja tat-13 ta' Ġunju 2003.

Huwa dan it-test li jiena għandi l-privileġġ li nippreżenta llum 20 ta' Ġunju 2003 lill-Kunsill Ewropew li qed jiltaqa' f'Salonka, għan-nom tal-Konvenzjoni Ewropea, bit-tama li jikkostitwixxi il-fundament ta' trattat futur li jistabbilixxi Kostituzzjoni Ewropea.

Valéry Giscard d'Estaing
President tal-Konvenzjoni

Giuliano Amato
Viċi-President

Jean-Luc Dehaene
Viċi-President

L-Ewwel Materja

Tajjeb li jiġi nnutat li kif jingħad,
"**Il-Konvenzjoni ntalbet biex tabbozza proposti fuq tliet materji: kif tqarreb iċ-ċittadini lejn l-idea Ewropea u l-Istituzzjonijiet Ewropej**; …"

Dan ifisser li minkejja li l-Unjoni Ewropea ilha mwaqqfa permezz tad-diversi Trattati sa mill-bidu tas-snin Ħamsin tas-seklu l-ieħor, iċ-ċittadini ta' l-Istati Membri tagħha mhux biss mhumiex miġbuda lejn il-ħsieb ta' l-Unjoni Ewropea, mhux biss jaħsbu u jqisu lilhom infushom bħala ċittadini ta' l-Istati Membri, jiġifieri ta' pajjiżhom u mhux ta' l-Unjoni Ewropea, imma saħansitra lanqas iridu jkollhom x'jaqsmu ma' l-idea Ewropea, l-Unjoni Ewropea u l-istituzzjonijiet tagħha, li fl-Abbozz huma, b'arroganza, imsejħa "**Ewropej**" minflok ta' l-Unjoni Ewropea.

Kieku ma kienx hekk ma kienx ikun hemm ħtieġa li l-Konvenzjoni tabbozza proposti biex tqarreb iċ-ċittadini lejn l-idea Ewropea u l-Istituzzjonijiet Ewropej, mhux hekk?

It-Tieni Materja

Innutaw ukoll li t-tieni materja li l-Konvenzjoni kienet mitluba tabbozza proposti fuqha hija, "**kif torganizza l-politika u ż-żona politika Ewropea f'Unjoni mkabbra.**"

Wieħed jiftakar kif fid-daħla għedna li Stat Membru fi Stat Federali ma jkunx jista' jkompli jeżerċita' ċerti jeddijiet fil-qasam jew fora internazzjonali għaliex ikun għadda dawn il-jeddijiet lill-Istat Federali.

Dak li ntalbet tagħmel il-Konvenzjoni kien eżattament il-pass li jwassal biex il-politika u ż–żona politika Ewropea tiġi organizzata, jew, fi kliem ieħor, kollox jibda jsir l-istess fl-Istati Membri kollha permezz ta' l-ordnijiet politiċi mill-Istat Federali ta' l-Unjoni Ewropea, u nnutaw, li jingħad fiż-żona "**politika Ewropea f'Unjoni mkabbra**".

Dan ifisser li l-Unjoni Ewropea qiegħda tagħmel pass ieħor lejn it-twaqqif ta' Stat Federali fejn il-politika ssir waħda u l-istess għaż-żona kollha taħt il-ħakma tagħha.

Dan huwa eżatt kif isir fi Stat Federali fejn il-politika tiġi magħmula mill-**Istat Federali** u l-Istati Membri jkollhom joqgħodu għal dak li jiddeċiedi l-Istat Federali u l-istituzzjonijiet tiegħu.

Dan ifisser ukoll li l-Istati Membri ma jibqalhomx aktar il-jedd li jagħmlu l-politika tagħhom, kemm dwar affarijiet li jkollhom x'jaqsmu ma' l-affarijiet interni tagħhom kif ukoll għall-affarijiet barranin, jiġifieri ma' Stati oħra **Indipendenti, Ħielsa u Sovrani** u organizzazzjonijiet internazzjonali u reġjonali.

Qed tindunaw kif pass wara pass wara pass l-Istati Membri ta' l-Unjoni Ewropea mhux biss qegħdin jitilfu l-jeddijiet tagħhom, imma anki qegħdin jitilfu l-karatteristiċi kollha li Stat ikun meħtieġ li jkollu biex ikun meqjus bħala **Stat Indipendenti, Ħieles u Sovran?**

Ħaġa li ħadd ma jista' jħalli tgħaddi mingħajr ma jikkummenta fuqha hija li min issa 'l quddiem, kważi kull referenza għall-Unjoni Ewropea tissemma biss l-Unjoni.

Dan huwa wkoll ħsieb moħbi, għaliex jekk aktar il-quddiem tissieħeb ukoll it-Turkija, l-Unjoni Ewropea ma tkunx biss Ewropea, għaliex hija biss parti żgħira ħafna mit-Turkija li tinsab fl-Ewropa, waqt li l-kumplament tagħha jinsab fl-Asja.

Tgħid hemm il-ħsieb li tieqaf sat-Turkija? Jew hemm il-ħsieb moħbi li matul iż-żmien tkompli bit-tkabbir tagħha biex jiddaħħlu wkoll pajjiżi oħra fil-Lvant Nofsani fejn hemm ir-riservi taż-żejt u anki aktar lil hinn lejn dawk li qabel kienu kolonji tal-pajjiżi Ewropej?

Fuq kollox għalfejn l-Unjoni Ewropea trid li jkollha l-armata tagħha bil-mijiet ta' ajruplani tal-gwerra u bil-mijiet ta' bastimenti tal-gwerra?

Dawn huma rqaqat żgħar li meta tkun qiegħed taqra tibqa' għaddej mingħajr lanqas biss taħseb dwarhom, imma li jekk inti taħseb u tinnota l-affarijiet tinduna li l-mexxejja ta' l-Unjoni Ewropea diġa' qegħdin iħejju biex ma jkunx hemm kontradizzjoni fl-isem jekk aktar 'il quddiem it-Turkija tissieħeb fl-Unjoni Ewropea. Qed taraw il-makakkerija tal-mexxejja ta' l-Unjoni Ewropea?

It-Tielet Materja

It-tielet materja li l-Konvenzjoni kienet mitluba biex tabbozza proposti għaliha kienet, "**kif tiżviluppa l-Unjoni bħala fattur ta' stabilità u mudell fl-ordni ġdid mondjali.**"

Innutaw kif l-enfasi qiegħda fuq l-**Unjoni Ewropea** u mhux aktar fuq l-Istati Membri.

Hija l-Unjoni Ewropea bħala Unjoni Ewropea distinta u separata mill-Istati Membri tagħha trid tiġi żviluppata bħala fattur ta' stabilita' u mudell fl-ordni mondjali ġdid u mhux l-Istati Membri tagħha.

Dan ifisser ukoll li fl-Istati Membri kollha tant kollox ikun sar l-istess li ma jibqa' l-ebda differenza bejniethom, speċjalment fil-politika internazzjonali, naturalment bl-ordnijiet ta' l-Istat Federali ta' l-Unjoni Ewropea li mbagħad tibda titqies bħala ħaġa waħda f'kollox.

Qegħdin taraw fejn qed issir il-pressjoni, xi jrid jiġi żviluppat, u min qiegħed jingħata mportanza, jekk hijiex l-Unjoni Ewropea bħala l-Istat Federali jew inkella l-Istati Membri tagħha?

Diviżjoni tal-Kompetenzi

Jekk wieħed ikompli jara x'riżultati kien hemm mill-Konvenzjoni dwar il-Kostituzzjoni għall-Unjoni Ewropea jsib li jingħad li, **"hija tipproponi diviżjoni aħjar tal-kompetenzi ta' l-Unjoni u ta' l-Istati Membri."**

Wieħed malajr jinduna li l-Konvenzjoni dwar il-Kostituzzjoni ta' l-Unjoni Ewropea kompliet tnaqqas u taqsam il-kompetenzi bejn l-Istati Membri u l-Unjoni Ewropea.

Dan ifsser li aktar kompetenzi se jkomplu jonqsu mingħand l-Istati Membri u jmorru għand l-Unjoni Ewropea.

Tidher jew le l-mixja pass wara pass wara pass lejn it-twaqqif ta' Stat Federali ta' l-Unjoni Ewropea bħala l-Istati Uniti ta' l-Ewropa?

Inkorporazzjoni tat-Trattati

Fl-Abbozz ikompli jingħad dwar il-Konvenzjoni li, **"hija tirrakkomanda li jiġu nkorporati flimkien it-Trattati, u li tiġi mogħtija personalità ġuridika lill-Unjoni."**

Waqt li għall-ewwel parti m'hemmx għalfejn wieħed jgħaddi kummenti għaliex hemm sempliċi rakkomandazzjoni biex it-Trattati li saru fi snin differenti u ġew emendati kemm-il darba jingħaqdu flimkien, mhux l-istess jista' jingħad dwar it-tieni parti ta' din is-sentenza.

Effett tal-Personalita' Ġuridika

Waqt li qabel kien ġie argumentat mill-Qorti ta' l-Unjoni Ewopea li l-Unjoni Ewropea ma kellhiex il-personalita' ġuridika biex hija tkun tista' tiffirma l-Konvenzjoni tal-Kunsill ta' l-Ewropa dwar id-Drittijiet Fundamentali u l-Libertajiet Fundamentali tal-Bniedem, issa qiegħed jingħad li l-Unjoni Ewropea sejra tingħata personalita' ġuridika.

Personalita' ġuridika tfisser li l-Unjoni Ewropea sejra tkun meqjusa bħala entita' separata u distinta mill-Istati Membri tagħha għall-finijiet kollha tal-liġi u tkun tista' teżerċita l-jeddijiet kollha li **Stat Indipendenti, Ħieles u Sovran** normalment għandu jedd li jeżerċita.

Dan ifisser ukoll li l-Unjoni Ewropea distinta u separatament mill-Istati Membri tagħha mhux biss tista' tilħaq, tiffirma u tirratifika Ftehim, Konvenzjonijiet u Trattati ma' Stati u organizzazzjonijiet oħra, imma bħala Stat Federali tkun qed torbot lill-Istati Membri tagħha b'dak kollu li tiffirma u tirratifika.

Waqt li qabel kienet tista' tinstab l-iskuża biex l-Unjoni Ewropea ma tiffirmax xi trattati li ma kienx jaqblilha, bħal ma kienet il-Konvenzjoni msemmija, issa se jkollha jedd li tagħmel dak kollu li trid daqs li kieku kienet **Stat Indipendenti, Ħieles u Sovran.**

Qabel xorta waħda kienet torbothom, imma jekk tgħaddi l-Kostituzzjoni ma jkun hemm ebda dubju dwar il-jeddijiet tagħha bħala persuna ġuridika u r-rabta ta' l-Istati Membri f'dak kollu li tagħmel, tiffirma u tirratifika.

Dan ma jfissirx li hija se tiffirma u tkun sottomessa lejn xi Qorti barranija bħal ma hija l-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem, kif normalment huma l-Istati li jiffirmaw din il-Konvenzjoni, għaliex aktar tard naraw li hija tirriserva li jkunu l-Qrati tagħha stess li jiddeċiedu dwar allegat ksur tad-drittijiet tal-bniedem.

L-awtorizzazjoni biex l-Unjoni Ewropea tiffirma l-konvenzjoni msemmija u oħrajn huma maħsuba biss biex sempliċiment iqarrqu biċ-ċittadini ta' l-Istati Membri li normalment ma joqgħodux jidħlu f'dettalji dwar dak li jkun sar, imma jaraw biss dak li jkun jidher u li hafna drabi jkun biss superfiċjali.

Madankollu, wieħed jista' jara mingħajr l-iċken dubju l-mixja pass wara pass wara pass lejn it-twaqqif ta' Stat Federali Ewropew bħala l-Istati Uniti ta' l-Ewropa.

<u>Simplifikazzjoni ta' l-Istrumenti</u>

Jingħad ukoll dwar il-Konvenzjoni li, **"hija tistabbilixxi s-simplifikazzjoni ta' l-istrumenti ta' azzjoni ta' l-Unjoni**;"

Hawnhekk wieħed jara li kien hemm simplifikazzjoni ta' l-istrumenti ta' azzjoni ta' l-Unjoni, jiġifieri li sar aktar sempliċi biex l-Unjoni Ewropea tkun tista' tieħu azzjoni skond l-istrumenti, jiġifieri l-proċeduri li hija trid tagħmel, biex tieħu xi azzjoni.

Dan ifisser li waqt li qabel kien ikun hemm diffikultajiet minħabba li Stati Membri kellhom jedd li jwaqqfu jew itawwlu l-proċeduri biex l-Unjoni Ewropea tieħu xi azzjoni f'xi oqsma, issa dawn sejrin isiru aktar sempliċi biex l-Unjoni Ewropea tieħu d-deċiżjoni u l-azzjoni li tkun trid.

Fi kliem ieħor, naqsu l-jeddijiet ta' l-Istati Membri u kibru dawk ta' l-Unjoni Ewropea. Tidher jew le l-mixja lejn Stat Federali Ewropew bit-tnaqqis tal-jeddijiet ta' l-Istati Membri u t-teħid ta' dawn il-jeddijiet mill-Unjoni Ewropea?

<u>Demokrazija, Trasparenza u Effiċjenza</u>

Jingħad ukoll dwar il-Konvenzjoni li,
"hija tipproponi miżuri sabiex iżżid id-demokrazija, it-trasparenza u l-effiċjenza ta' l-Unjoni Ewropea, billi tiżviluppa l-kontribut tal-Parlamenti nazzjonali għall-leġittimazzjoni ta' l-idea Ewropea, billi tissimplifika l-proċess ta' teħid ta' deċiżjonijiet, u billi tagħmel il-funzjonament ta' l-istituzzjonijiet Ewropej iktar trasparenti u jinftiehem aħjar;"

M'hemmx dubju li l-Konvenzjoni stess qiegħda tammetti u tgħid li fl-Unjoni Ewropea m'hemmx, jew għallinqas m'hemmx biżżejjed demokrazija, trasparenza u effiċjenza minkejja li f'xi forma jew oħra ilha mwaqqfa iktar minn ħamsin sena sa mill-bidu tas-snin ħamsin ta' l-aħħar seklu u millennju.

Kieku ma kienx hekk ma kienx ikun hemm għalfejn tgħid li hija tipproponi miżuri biex dawn jiżdiedu, mhux hekk?

<u>Parlamenti Nazzjonali</u>

Ta' min jinnota wkoll li jingħad li jrid jiġi żviluppat il-kontribut, jew aħjar is-sehem, tal-Parlamenti nazzjonali għall-leġittimazzjoni ta' l-idea Ewropea.

Din hija ammissjoni oħra mill-aktar ċara li minkejja li għaddew aktar minn ħamsin sena ta' ħasil il-moħħ dwar l-idea Ewropea permezz ta' l-istituzzjonijiet kollha ta' l-

Unjoni Ewropea u l-organizzazzjonijiet ta' qabel, jiġifieri l-Komunita' tal-Faħam u l-Azzar, il-Komunita' Ewropea ta' l-Enerġija Atomika, il-Komunita' Ekonomika Ewropea u warajha l-Komunita' Ewropea, u issa l-Unjoni Ewropea u l-istituzzjonijiet tagħhom kollha, **f'għajnejn iċ-ċittadini ta' l-Istati Membri u ċittadini oħra Ewropej għad m'hemmx il-leġittimazzjoni u t-twemmin fl-idea Ewropea.**

Fi kliem ieħor, iċ-ċittadini ta' l-Istati Membri ma jemmnux li għandu jkun hemm l-Unjoni Ewropea bl-istituzzjonijiet tagħha li ma huma mtella minn ħadd, u li jordnaw dak kollu li għandu jsir mill-Istati Membri u ċ-ċittadini tagħhom u tagħha, kif ukoll li huma jaraw u jħossu lilhom infushom iktar ċittadini ta' pajjiżhom milli ċittadini ta' l-Unjoni Ewropea.

Tant dan huwa minnu, li issa jridu s-sehem tal-parlamenti nazzjonali biex ikomplu jaħslu l-imħuh taċ-ċittadini tagħhom biex jaċċettaw is-sottomissjoni tagħhom lejn l-Unjoni Ewropea u l-istituzzjonijiet mhux demokratiċi, mhux tasparenti, u mhux effiċjenti tagħha.

Issa biex wara aktar minn ħamsin sena m'hemmx din l-idea Ewropea jfisser li ċ-ċittadini mhux biss ma jemmnux fl-Unjoni Ewropea u ma jriduhiex, imma jqisuha bħala organizzazzjoni li tindaħal fejn m'għandhiex tindaħal. Kieku ma kienx hekk wara iktar minn ħamsin sena kienu jemmnu fiha, mhux hekk?

Bl-istess mod, m'hemmx dubju li l-istess sentenza qiegħda tgħid ċar u tond li l-funzjonament ta' l-istituzzjonijiet Ewropej, jiġifieri kif jaħdmu, la huwa trasparenti u lanqas jiftiehem.

Dan qegħdin jgħiduh huma stess u mhux qiegħed jgħidu xi ħaddieħor għalihom. Kieku ma kienx hekk ma kienux jgħidu li jridu jagħmluh aktar trasparenti u jiftiehem, mhux hekk?

Huwa ċar li huma biss il-politiċi li jpappuha tajjeb u l-kapitalisti li dejjem iridu jerdgħu demm il-ħaddiem li huma favur l-Unjoni Ewropea mhux iċ-ċittadini ta' l-Istati Membri.

<u>Titjib fl-Istruttura u Konsegwenzi tat-Tkabbir</u>

Ikompli jingħad li,
"hija tistabbilixxi l-miżuri meħtieġa biex ittejjeb l-istruttura u jitqawwa r-rwol ta' kull waħda mit-tliet istituzzjonijiet ta' l-Unjoni u billi jittieħed kont b'mod partikolari tal-konsegwenzi tat-tkabbir."

Hawnhekk hawn ammissjoni oħra li l-istrutturi ta' l-Unjoni Ewropea mhumiex strutturati tajjeb minkejja li ilhom imwaqqfa aktar minn ħamsin sena. Jista' qatt ikollok organizzazzjoni tajba u effiċjenti jekk f'aktar minn ħamsin sena l-istituzzjonijiet ma ħadux passi biex isiru tajba jew jitjiebu minħabba l-iżviluppi li kien hemm matul is-snin?

Tajjeb li tinnutaw ukoll li qiegħed jingħad li r-rwol, jiġifieri s-sehem u l-parti ta' kull istituzzjoni, jiġifieri ta' kull waħda mit-tliet istituzzjonijiet ta' l-Unjoni, għandu jitqawwa.

Fi kliem ieħor, iridu jieħdu iktar jeddijiet mingħand l-Istati Membri li min-naħa tagħhom jonqsulhom l-istess jeddijiet. Aktar 'il quddiem naraw permezz ta' l-Artiklu ta' din il-Kostituzzjoni kemm jeddijiet jingħad li se jonqsu mingħand l-Istati Membri u jmorru għand l-Unjoni Ewropea.

Qegħdin taraw kif f'kull ma jsir u jingħad tidher il-mixja pass wara pass wara pass lejn it-twaqqif ta' Stat Federali Ewropew kif kien maħsub mill-Federalisti Internazzjonali bħala wieħed mill-ewwel passi lejn Gvern Dinji minħabba li skond huma, it-twaqqif ta' Stat Federali Ewropew kellu jkun l-ewwel pass għaliex il-pajjiżi kienu għadhom mhux lesti li jaċċettaw li jkunu ggvernati minn Gvern Dinji?

<u>Nuqqas ta' Qbil</u>

Kien ingħad ukoll li,
"Il-proċeduri fil-Konvenzjoni wasslu finalment għall-abbozz ta' Trattat li jistabbilixxi Kostituzzjoni għall-Ewropa illi kiseb kunsens wiesa' fis-sessjoni plenarja tat-13 ta' Ġunju 2003."

U issa, wara li suppost kien intlaħaq qbil, instab li mhux kulħadd kien kuntent bit-test tal-Kostituzzjoni. Fil-fatt, Franza kienet ġiet akkużata li bidlet it-test li kellu jerġa' jiġi rranġat. Aktar tard, xorta baqa' nuqqas ta' qbil, u kellhom jerġgħu jsiru laqgħat biex fl-aħħar kien hemm tibdil ieħor.

Dan ma jfissirx li hemm qbil fuq dak li fiha l-Kostituzzjoni, għaliex xorta waħda għadha tiġi attakkata u hemm min ma jridx jaċċettaha. Madankollu, ħalli nkomplu naraw x'kien qiegħed jingħad fl-Abbozz tal-Kostituzzjoni ta' l-Unjoni Ewropea li sar fl-2003.

Tuċidide

Tajjeb li qabel ngħaddu aktar ‘il quddiem, nikkummentaw fuq din il-parti li tneħħiet mill-aħħar Abbozz li sar qbil fuqu għall-aħħar ta’ Ġunju 2004 qabel spiċċat il-Presidenza Irlandiża.

PREAMBOLU

Il-Kostituzzjoni tagħna tissejjaħ demokrazija għaliex il-poter ma jinstabx f'idejn minoranza iżda f’idejn l-akbar numru.

Tuċidide II, 37

Din il-kwotazzjoni ta’ Tuċidide, li kien filosofu Griek, tneħħiet wara oppożizzjoni kbira. Trid tkun vili, ma jkollokx qatra żejt f’wiċċek, u wiċċek ikun agħar mill-għatba tal-Klistanija biex waqt li l-poter jinsab għand ftit nies li lanqas huma mtella mill-ebda ċittadin ta’ l-Istati Membri, li m’humiex risponsabbli lejn l-istess ċittadini u li jiddeċiedu bl-akbar arroganza dak kollu li jridu jagħmlu l-Istati Membri u ċ-ċittadini tagħhom, tgħid li l-kostituzzjoni tiegħek hija demokrazija għaliex il-poter ma jinstabx f’idejn minoranza iżda f’idejn l-akbar numru.

Tista’ tkun vili, ma jkollokx qatra żejt f’wiċċhek u jkollok wiċċek agħar mill-għatba tal-Klistanija aktar minn hekk? Imma ħalli issa niġu għall-Kostituzzjoni kif ġiet emendata din is-sena

KONFERENZA TAR-RAPPREŻENTANTI TAL-GVERNIJIET TA' L-ISTATI MEMBRI

Brussel, is-6 ta' Awwissu 2004
(OR. fr)
KIG 87/04

Suġġett: Trattat li jistabbilixxi Kostituzzjoni għall-Ewropa

WERREJ

PREAMBOLU

PARTI I

TITOLU I	**- TIFSIR U GĦANIJIET TA' L-UNJONI**
TITOLU II	**- DRITTIJIET FUNDAMENTALI U Ċ-ĊITTADINANZA TA' L UNJONI**
TITOLU III	**- KOMPETENZI TA' L-UNJONI**
TITOLU IV	**- ISTITUZZJONIJIET U KORPI TA' L-UNJONI**
KAPITOLU I	**- IL-QAFAS ISTITUZZJONALI**
KAPITOLU II	**- L-ISTITUZZJONIJIET L-OĦRA U L-KORPI KONSULTATTIVI TA' L-UNJONI**
TITOLU V	**- EŻERĊIZZJU TAL-KOMPETENZI TA' L-UNJONI**
KAPITOLU I	**- DISPOSIZZJONIJIET KOMUNI**
KAPITOLU II	**- DISPOSIZZJONIJIET SPEĊIFIĊI**
KAPITOLU III	**- KOPERAZZJONI MSAĦĦA**
TITOLU VI	**- ĦAJJA DEMOKRATIKA TA' L-UNJONI**
TITOLU VII	**- FINANZI TA' L-UNJONI**
TITOLU VIII	**- L-UNJONI U L-ĠIRIEN TAGĦHA**
TITOLU IX	**- SĦUBIJA FL-UNJONI**
PARTI II:	**KARTA TAD-DRITTIJIET FUNDAMENTALI TA' L-UNJONI**

PREAMBOLU

TITOLU I	**- DINJITÀ**
TITOLU II	**- LIBERTAJIET**
TITOLU III	**- UGWALJANZA**
TITOLU IV	**- SOLIDARJETÀ**
TITOLU V	**- ĊITTADINANZA**
TITOLU VI	**- ĠUSTIZZJA**
TITOLU VII	**- DISPOSIZZJONIJIET ĠENERALI LI JIRREGOLAW L-INTERPRETAZZJONI U L-APPLIKAZZJONI TAL-KARTA**

PARTI III:	POLITIKA U FUNZJONAMENT TA' L-UNJONI
TITOLU I	- DISPOSIZZJONIJIET TA' APPLIKAZZJONI ĠENERALI
TITOLU II	- NON-DISKRIMINAZZJONI U ĊITTADINANZA
TITOLU III	- POLITIKA U AZZJONIJIET INTERNI
KAPITOLU I	- SUQ INTERN
Sezzjoni 1	- Stabbiliment u funzjonament tas-Suq Intern
Sezzjoni 2	- Moviment liberu ta' persuni u ta' servizzi
Subsezzjoni 1	- Ħaddiema
Subsezzjoni 2	- Liberta' ta' stabbiliment
Subsezzjoni 3	– Liberta' tal-provvista ta' servizzi
Sezzjoni 3	- Moviment liberu tal-merkanzija
Subsezzjoni 1	- Unjoni Doganali
Subsezzjoni 2	- Koperazzjoni doganali
Subsezzjoni 3	- Projbizzjoni ta' restrizzjonijiet kwantitattivi
Sezzjoni 4	- Kapital u pagamenti
Sezzjoni 5	- Regoli dwar il-kompetizzjoni
Subsezzjoni 1	- Regoli li japplikaw għal impriżi
Subsezzjoni 2	- Għajnuniet mill-Istati Membri
Sezzjoni 6	- Disposizzjonijiet fiskali
Sezzjoni 7	- Disposizzjonijiet komuni
KAPITOLU II	- POLITIKA EKONOMIKA U MONETARJA
Sezzjoni 1	- Politika ekonomika
Sezzjoni 2	- Politika monetarja
Sezzjoni 3	- Disposizzjonijiet istituzzjonali
Sezzjoni 4	- Disposizzjonijiet speċifiċi għall-Istati Membri li l-munita tagħhom hija l-euro
Sezzjoni 5	- Disposizzjonijiet transitorji
Kapitolu III	- POLITIKA F'OQSMA OĦRA
Sezzjoni 1	- Impjieg
Sezzjoni 2	- Politika soċjali
Sezzjoni 3	- Koeżjoni ekonomika, soċjali u territorjali
Sezzjoni 4	- Agrikoltura u sajd
Sezzjoni 5	- Ambjent
Sezzjoni 6	- Protezzjoni tal-konsumatur
Sezzjoni 7	- Trasport
Sezzjoni 8	- Rettikolati trans-Ewropej
Sezzjoni 9	- Riċerka u żvilupp teknoloġiku, u l-Ispazju
Sezzjoni 10	- Enerġija
KAPITOLU IV	- ŻONA TA' LIBERTA' SIGURTA' U ĠUSTIZZJA
Sezzjoni 1	- Disposizzjonijiet ġenerali
Sezzjoni 2	- Politika dwar kontrolli fuq il-fruntieri, l-asil u l-immigrazzjoni
Sezzjoni 3	- Koperazzjoni ġudizzjarja f'materji ċivili
Sezzjoni 4	- Koperazzjoni ġudizzjarja f'materji kriminali
Sezzjoni 5	- Koperazzjoni tal-pulizija

KAPITOLU V	- OQSMA FEJN L-UNJONI TISTA' TIDDEĊIEDI LI TIEĦU AZZJONI TA' SOSTENN, TA' KORDINAZZJONI JEW KUMPLIMENTARI
Sezzjoni 1	- Saħħa pubblika
Sezzjoni 2	- Industrija
Sezzjoni 3	- Kultura
Sezzjoni 4	- Turiżmu
Sezzjoni 5	- Edukazzjoni, żgħażagħ, sport u formazzjoni professjonali
Sezzjoni 6	- Protezzjoni ċivili
Sezzjoni 7	- Koperazzjoni amminstrattiva
TITOLU IV	- ASSOĊJAZZJONI TAL-PAJJIŻI U T-TERRITORJI EXTRA-EWROPEJ
TITOLU V	- AZZJONI ESTERNA TA' L-UNJONI
KAPITOLU I	- DISPOSIZZJONIJIET TA' APPLIKAZZJONI ĠENERALI
KAPITOLU II	- POLITIKA ESTERA U TA' SIGURT' KOMUNI
Sezzjoni 1	- Disposizzjonijiet komuni
Sezzjoni 2	- Politika ta' sigurta' u ta' difiża komuni
Sezzjoni 3	- Disposizzjonijiet finanzjarji
KAPITOLU III	- POLITIKA KUMMERĊJALI KOMUNI
KAPITOLU IV	- KOPERAZZJONI MA' PAJJIŻI TERZI U GĦAJNUNA UMANITARJA
Sezzjoni 1	- Koperazzjoni għall-iżvilupp
Sezzjoni 2	- Koperazzjoni ekonomika, finanzjarja u teknika ma' pajjiżi terzi
Sezzjoni 3	- Għajnuna umanitarja
KAPITOLU V	- MIŻURI RESTRITTIVI
KAPITOLU VI	- FTEHIM INTERNAZZJONALI
KAPITOLU VII	- RELAZZJONIJIET TA' L-UNJONI MA' ORGANIZZAZZJONIJIET INTERNAZZJONALI U MA' PAJJIŻI TERZI U DELEGAZZJONIJIET TA' L-UNJONI
KAPITOLU VIII	- IMPLIMENTAZZJONI TAL-KLAWŻOLA TA' SOLIDARJETÀ
TITOLU VI	- IL-FUNZJONAMENT TA' L-UNJONI
KAPITOLU I	-DISPOSIZZJONIJIET ISTITUZZJONALI
Sezzjoni 1	- L-istituzzjonijiet
Subsezzjon 1	- Il-Parlament Ewropew
Subsezzjon 2	- Il-Kunsill Ewropew

Subsezzjoni 3	**- Il-Kunsill tal-Ministri**
Subsezzjoni 4	**- Kummissjoni Ewropea**
Subsezzjoni 5	**- Il-Qorti tal-Ġustizzja ta' l-Unjoni Ewropea**
Subsezzjoni 6	**- Il-Bank Ċentrali Ewropew**
Subsezzjoni 7	**- Il-Qorti ta' l-Awdituri**
Sezzjoni 2	**- Korpi konsultattivi ta' l-Unjoni**
Subsezzjoni 1	**- Il-Kumitat tar-Reġjuni**
Subsezzjoni 2	**- Il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali**
Sezzjoni 3	**- Il-Bank Ewropew ta' l-Investiment**
Sezzjoni 4	**- Disposizzjonijiet komuni għall-istituzzjonijiet, il-korpi u l-aġenziji ta' l-Unjoni**
KAPITOLU II	**- DISPOSIZZJONIJIET FINANZJARJI**
Sezzjoni 1	**- Il-Qafas finanzjarju pluriennali**
Sezzjoni 2	**- Il-Budget annwali ta' l-Unjoni**
Sezzjoni 3	**- Implimentazzjoni tal-budget u kwittanza**
Sezzjoni 4	**- Disposizzjonijiet komuni**
Sezzjoni 5	**- Ġlieda kontra l-frodi**
Kapitolu III	**- KOPERAZZJONI MSAĦĦA**
TITOLU VII:	**DISPOSIZZJONIJIET KOMUNI**
PARTI IV:	**DISPOSIZZJONIJIET ĠENERALI U FINALI**

TRATTAT LI JISTABBILIXXI KOSTITUZZJONI GĦALL-EWROPA

PREAMBOLU

IL-MAESTA' TIEGĦU IR-RE TAL-BELĠJANI,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA ĊEKA,
IL-MAESTA' TAGĦHA R-REĠINA TAD-DANIMARKA,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA FEDERALI TAL-ĠERMANJA,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA TA' L-ESTONJA,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA ELLENIKA,
IL-MAESTA' TIEGĦU IR-RE TA' SPANJA,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA FRANĊIŻA,
IL-PRESIDENT TA' L-IRLANDA,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA TALJANA,
IL-PRESIDENT TAR REPUBBLIKA TA' ĊIPRU,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA TAL-LATVJA,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA TAL-LITWANJA,
L-ALTEZZA RJALI TIEGĦU IL-GRAN DUKA TAL-LUSSEMBURGU,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA TA' L-UNGERIJA,
IL-PRESIDENT TA' MALTA,
IL-MAESTA' TAGĦHA R-REĠINA TA' L-OLANDA,
IL-PRESIDENT FEDERALI TAR-REPUBBLIKA TA' L-AWSTRIJA,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA TAL-POLONJA,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA PORTUGIŻA,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA TAS-SLOVENJA,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA SLOVAKKA,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA TAL-FINLANDJA,
IL-GVERN TAR-RENJU TA' L-ISVEZJA,
IL-MAESTA' TAGĦHA R-REĠINA TAR-RENJU UNIT TAL-GRAN BRITTANJA U L-IRLANDA TA' FUQ,

ISPIRATI mill-patrimonju kulturali, reliġjuz u umanist ta' l-Ewropa, li minnu żviluppaw il-valuri universali tad-drittijiet tal-bniedem li ma jistgħux jiġu vjolati u lanqas aljenati, il-liberta' id-demokrazija, l-ugwaljanza, u l-prinċipju ta' l-istat tad-dritt;

BILLI JEMMNU li l-Ewropa, maqgħuda mill-ġdid wara esperjenzi koroh, bi ħsiebha tkompli ssegwi t-triq taċ-ċivilta' l-progress u l-prosperita' għall-ġid ta' l-abitanti kollha tagħha, inklużi dawk l-iktar dgħajfin u l-iktar nieqsin; li tixtieq tibqa' kontinent miftuħ għall-kultura, t-tagħlim u l-progress soċjali; u li tixtieq issaħħaħ in-natura demokratika u trasparenti tal-ħajja pubblika tagħha, u li taħdem għall-paċi, l-ġustizzja u s-solidarjeta' fid-dinja;

PERSWAŻI li l-popli ta' l-Ewropa, filwaqt li jibqgħu kburin bl-identita' u bl-istorja nazzjonali tagħhom, huma determinati li jittraxxendu d-divizjonijiet ta' qabel tagħhom, u, maqgħudin dejjem aktar, isawru destin komuni;

PERSWAŻI li, għaldaqstant "Maqgħuda fid-diversita`", l-Ewropa toffri lill-popli ta' l-Ewropa l-aħjar opportunita' fir-rispett tad-drittijiet ta' kull individwu u fl-għarfien tar-responsabbiltajiet tagħhom lejn il-ġenerazzjonijiet futuri u lejn il-pjaneta, li jsegwu l-avventura kbira li tagħmilha spazju privileġġjat ta' tama ta' l-umanita'

DETERMINATI li jkomplu x-xogħol li diġa' sar fil-qafas tat-Trattati li jistabbilixxu l-Komunitajiet Ewropej u t-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea, billi jiżguraw il kontinwita' ta' l-acquis tal-Komunita'

GRATI LEJN il-membri tal-Konvenzjoni Ewropea talli ppreparaw l-abbozz ta' din il-Kostituzzjoni għan-nom taċ-ċittadini u ta' l-Istati ta' l-Ewropa,

L-ewwel Insult lill-Malta

Ħalli neżaminaw dawn il-paragrafi wieħed wieħed, imma qabel irridu niġbdu l-attenzjoni tagħkom li waqt li dwar ħafna mir-rappreżentanti tal-pajjiżi jew aħjar Stati Membri jingħad li huma **IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA TA'**…., dwar Malta ma jingħadx **IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA TA' MALTA**, imma **IL-PRESIDENT TA' MALTA.**

Aħna nafu li hemm xi wħud li qatt ma ħamlu li Malta ssir Repubblika, imma li issa anki l-Unjoni Ewropea tirreferi sempliċiment għall-**MALTA** u mhux għar-**REPUBBLIKA TA' MALTA** juri mhux biss l-arroganza ta' dawk li qatt ma riedu li Malta ssir Repubblika li aċċettaw dan, imma anki ta' l-istess Unjoni Ewropea li b'hekk qed turi nuqqas ta' rispett u arroganza lejn ir-**REPUBBLIKA TA' MALTA**.

Dan huwa l-ewwel insult mill-Unjoni Ewropea lejn Malta u lejn iċ-ċittadini Maltin f'din il-kostituzzjoni tagħha.

Iċ-Ċivilizzazzjoni Ewropea

Fl-Abbozz tas-sena l-oħra kien ingħad li,
"Konxji li l-Ewropa hija kontinent li ġab miegħu ċ-ċivilizzazzjoni; li l-abitanti tagħha, li waslu f'mewġiet suċċessivi sa mill-ewwel żminijiet, u li progressivament żviluppaw il-valuri li huma l-bażi ta' l-umaneiżmu: l-ugwaljanza, il-libertà u rispett għar-raġuni,"

Dan il-paragrafu tneħħa mit-Trattat kif ippubblikat issa, imma tajjeb li xorta waħda nagħmlu l-mistoqsijiet tagħna fuq dan il-paragrafu.

Tajjeb li nistaqsu kif tista' tiftaħar biċ-ċivilta' jew ċivilizzazzjoni Ewropea meta fost l-affarijiet sbieħ li din iċ-ċivilta' għamlet kien hemm:

- gwerer kbar li fihom inqerdu miljuni kbar ta' nies;
- Imperi li kkolonizzaw pajjiżi oħra, serqulhom ġidhom kollu u jassru liċ-ċittadini tagħhom;
- intriċċi sigrieti bejn il-ħakkiema u renjanti tal-pajjiżi u Imperi Ewropej;
- qtil barbaru u torturi ta' nieshom stess u taċ-ċittadini tal-pajjiżi li huma ħakmu; il-qerda ta' popli sħaħ kull fejn marru; u
- t-tgħakkis u l-persekuzzjoni ta' nieshom stess li kellhom iħallu pajjiżhom u jmorru jfittxu kenn fl-Istati Uniti ta' l-Amerika u pajjiżi oħra.

Dawn huma ftit biss mill-ħniżrijiet imwettqa miċ-ċivilta' u ċivilizzazzjoni Ewropea li tant kienu qegħdin jiftaħru biha fl-Abbozz tal-Kostituzzjoni ta' l-Unjoni Ewropea.

Barra minn hekk, innutaw li jingħad li l-abitanti tagħha waslu f'mewġiet suċċessivi, jiġifieri waħda wara l-oħra, sa mill-ewwel żminijiet. Dan il-paragrafu tneħħa għaliex kien ifisser li l-Unjoni Ewropea kienet qiegħda tammetti li l-Ewropej ġew minn xi mkien ieħor u mhux għaliex kienu oriġinaw fl-Ewropa. Mhux ta' unur li l-Unjoni Ewropea tammetti li ċ-ċittadini Ewropej ġew minn xi mkien ieħor, mhux hekk?

Ispirazzjoni

Fl-Abbozz tas-sena l-oħra, kien ingħad li,
"Ispirati mill-wirt kulturali, reliġjuż u umanist ta' l-Ewropa, li minnhom ħarġu l-valuri dejjem preżenti fil-patrimonju tagħha li daħħlu fil-qalba tas-soċjetà ir-rwol ċentrali tal-persuna umana u d-drittijiet li ma jistgħux jiġu la vjolati u lanqas aljenati, u r-rispett għal-liġi,"

Issa, l-ewwel paragrafu jgħid li,
ISPIRATI mill-patrimonju kulturali, reliġjuż u umanist ta' l-Ewropa, li minnu żviluppaw il-valuri universali tad-drittijiet tal-bniedem li ma jistgħux jiġu vjolati u lanqas aljenati, il-liberta', id-demokrazija, l-ugwaljanza, u l-prinċipju ta' l-istat tad-dritt;

L-ewwel nett araw ftit l-arroganza ta' min fassal il-Kostituzzjoni, għaliex għalkemm il-patrimonju msemmi ta' l-Ewropa ta valuri li minnhom ħarġu l-valuri msemmija, dawn ma ġewx biss mill-Ewropa. Mhux biss, imma kien hemm valuri oħra li ħarġu mill-Ewropa.

Fil-fatt, kif tista' tkun ispirat mill-wirt kulturali, reliġjuż u umanist ta' l-Ewropa meta kien hemm dawk il-ġrajjiet kollha msemmija aktar 'il fuq? Mhux biss, imma tajjeb li wieħed ifakkar li kien fl-Ewropa li kien hemm l-Inkwiżizzjoni li kienet tittortura u toqtol lil min kien jiġi mixli li kien ċaħad it-tagħlim nisrani jew li kien saħħar jew kienet saħħara.

Kif tista' tkun ispirat minn dawn l-affarijiet meta tiftakar kif nies, fosthom qassisin bħal Luteru, kienu kkundannati u kien hemm min kien ittorturat u nqatel billi nħaraq ħaj għaliex kien ingħad li kien qal ereżija? Dawn ukoll kienu valuri Ewropej.

Dwar drittijiet li ma jistgħux jiġu "**la vjolati u lanqas aljenati"** tfisser li dawn id-drittijiet la jistgħu jiġu miksura u lanqas jiġi miċħuda, mibjuha jew b'xi mod ieħor ċeduti minn min għandu dawn id-drittijiet.

Esperjenzi Koroħ

Fl-Abbozz ta' qabel kien ingħad li,
"Konvinti li l-Ewropa unita mill-ġdid minn issa 'l quddiem bi ħsiebha ssegwi l-mixja taċ-ċiviltà, progress u prosperità, għall-ġid ta' l-abitanti tagħha kollha, inklużi dawk li huma l-iktar debboli u l-iktar nieqsa; billi tixtieq tibqa' kontinent miftuħ għall-kultura, għerf u progress soċjali; u billi tixtieq tagħmel iktar

demokratikament profonda u trasparenti il-ħajja pubblika tagħha, u sabiex taħdem għall-paċi, għall-ġustizzja u għas-solidarjetà fid-dinja kollha,"

Issa qiegħed jingħad li,
BILLI JEMMNU li l-Ewropa, maqgħuda mill-gdid wara esperjenzi koroh, bi ħsiebha tkompli ssegwi t-triq taċ-ċivilta' l-progress u l-prosperita' għall-ġid ta' l-abitanti kollha tagħha, inklużi dawk l-iktar dgħajfin u l-iktar nieqsin; li tixtieq tibqa' kontinent miftuh għall-kultura, t-tagħlim u l-progress soċjali; u li tixtieq issaħħah in-natura demokratika u trasparenti tal-ħajja pubblika tagħha, u li taħdem għall-paċi, l-ġustizzja u s-solidarjeta' fid-dinja;

L-ewwel nett, issa għalmenu ammettew li l-Ewropa għaddiet minn esperjenzi koroh, u kulħadd jista' jinduna kemm kellna raġun nagħmlu l-kummenti li għamilna aktar qabel.

Madankollu, hawnhekk mhux se nikkummentaw dwar li l-Ewropa hija magħquda mill-ġdid, għaliex l-esperjenza ta' mijiet u eluf ta' snin uriet li l-Ewopa tingħaqad għal xi żmien imma tant hemm differenzi bejn ir-razez u nazzjonijiet li jiffurmawha li dejjem spiċċaw reġgħu nfirdu, fil-biċċa l-kbira bi ġlied kbir. **Hekk dejjem ġara u hekk sejjer jerġa' jiġri fl-Unjoni Ewropea.**

Tinsewx li aktar qabel rajna li fl-istess daħla tal-Kostituzzjoni kien jingħad li **"l-abitanti tagħha, li waslu f'mewġiet suċċessivi sa mill-ewwel żminijiet".** Għaldaqstant dan ifisser li ma ġewx min-naħa waħda, imma minn diversi nħawi, u għalhekk għadhom differenti sa' llum.

Tagħmel x'tagħmel l-Unjoni Ewropea, tagħmel kemm tagħmel spjunaġġ fuq iċ-ċittadini ta' l-Istati Membri, meta l-qiegħa tisħon u l-poplu jqum ħadd u xejn ma jkun jista' jżommu.

Kif ħadd ma żamm lill-poplu meta għamel ir-rivoluzzjoni Franċiża u r-rivoluzzjoni Russa u ħasad l-irjus ta' dawk li kienu qegħdin jaħkmuh mingħajr ħniena kif qiegħda tagħmel l-Unjoni Ewropea. Kif se jerġa' jiġri aktar 'il quddiem

Biex nerġgħu lura għall-paragrafu, waqt li issa ammettew li l-Ewropa għaddiet minn esperjenzi koroh, min-naħa l-oħra neħħew il-biċċa fejn jingħad "**minn issa 'l quddiem**", għaliex kien ċar li huma kienu qegħdin jammettu li qabel ma kienux isegwu l-mixja taċ-ċivilta', progress u prosperita' għall-għanjijiet li jingħataw fil-paragrafu.

Jammettu xi ħaġa ġdida, imma fl-istess waqt jippruvaw inessu xi ħaġa li jkunu ammettew qabel biex jippruvaw jgħattu xturhom.

<u>Identita' Nazzjonali</u>

Il-paragrafu li jmiss kien jgħid li,
"Persważi li l-popli ta' l-Ewropa, filwaqt li jibqgħu kburin mill-identitajiet nazzjonali u mill-istorja tagħhom, huma determinati sabiex jittraxxendu d-diviżjonijiet antiki tagħhom, u, uniti aktar fil-qrib, isawru destin komuni,"

Issa jgħid li,
PERSWAŻI li l-popli ta' l-Ewropa, filwaqt li jibqgħu kburin bl-identita' u bl-istorja nazzjonali tagħhom, huma determinati li jittraxxendu d-diviżjonijiet ta' qabel tagħhom, u, maqgħudin dejjem aktar, isawru destin komuni;

L-aktar tibdila li ma l-ewwel daqqa t'għajn ma tagħtix kas tagħha hija li qabel kien jingħad "**uniti aktar fil-qrib**" waqt li issa jingħad "**magħqudin dejjem aktar**".

Dan huwa tibdil li l-ewwel darba kien ifisser li llum huma eqreb lejn xulxin, waqt li kif sar issa saret tfisser li huma dejjem sejrin jingħaqdu iżjed.

Fi kliem ieħor, qiegħed jingħad ċar u tond, għalkemm b'mod fin ħafna, li l-għaqda li hemm bħal issa dejjem trid tkompli tiżviluppa biex dejjem jingħaqdu aktar, u mhux jieqfu kif inhuma issa "**uniti aktar fil-qrib**".

Dan huwa ċar ukoll għaliex jingħad li "**magħqudin dejjem aktar, isawru destin komuni**". Għalhekk biex isawru d-destin komuni jridu jingħaqdu dejjem aktar u mhux jieqfu fl-għaqda kif inhuma issa.

Aħna nistaqsu kif jistgħu il-popli ta' l-Ewropa jibqgħu kburin mill-identitajiet nazzjonali u mill-istorja tagħhom, u hawn mhux se nerġgħu nsemmu l-istorja sewda ta' ħafna minnhom, jekk huma se jkunu biss parti minn Stat Federali Ewopew?

Niftakru li l-Istat Federali ta' l-Unjoni Ewropea mhux biss jordnalhom dak kollu li jistgħu u ma jistgħux jagħmlu, imma tinforza fuqhom bilfors mhux biss il-liġijiet u regolamenti tagħha, imma, iriduha u ma jriduhiex, ċittadinanza ta' l-Unjoni Ewropea bil-jeddijiet, imma aktar bid-dmirijiet kollha li din iġġib magħha.

Dwar il-kelma "**diviżjonijiet**", għaliha għandna l-kelma "**qasmiet**", imma din kienet forsi tidher daqsxejn kerha għaliex turi l-qasmiet li hemm bejn l-Istati ta' l-Ewropa u l-Istati Membri ta' l-Unjoni Ewropea, meta l-Unjoni Ewropea trid tgħaqqad biex iġġib taħt il-kontroll tagħha l-Istati kollha ta' l-Ewropa.

Meta wieħed jibda jara u jqis dawn id-differenzi u kif jingħad il-kliem malajr jinduna kemm trid toqgħod attent għal dak li jkun qiegħed jingħad, il-mod li jkun qiegħed jingħad, u anki dak li forsi jitħalla barra u ma jingħadx b'makakkerija mill-mexxejja federalisti ta' l-Unjoni Ewropea.

<u>Diversita'</u>

Il-paragrafu li jmiss qabel kien jgħid li,
"Konvinti li, għaldaqstant bl-unità fid-diversità taghha l-Ewropa toffrilhom l-aħjar opportunità, fir-rispett tad-drittijiet ta' kull individwu u fl-għarfien tar-responsabbiltajiet tagħhom lejn il-ġenerazzjonijiet futuri u lejn il-pjaneta, li jimxu 'l quddiem bl-avventura kbira li tagħmilha spazju privileġġjat tat-tama ta' l-umanità,

Issa sar tibdil kosmetiku li jgħid li,
PERSWAŻI li, għaldaqstant "Maqgħuda fid-diversita`", l-Ewropa toffri lill-popli ta' l-Ewropa l-aħjar opportunita' fir-rispett tad-drittijiet ta' kull individwu

u fl-għarfien tar-responsabbiltajiet tagħhom lejn il-ġenerazzjonijiet futuri u lejn il-pjaneta, li jsegwu l-avventura kbira li tagħmilha spazju privileġġjat ta' tama ta' l-umanita'

DETERMINATI li jkomplu x-xogħol li diġa' sar fil-qafas tat-Trattati li jistabbilixxu l-Komunitajiet Ewropej u t-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea, billi jiżguraw il kontinwita' ta' l-acquis tal-Komunita'

Dan il-paragrafu m'hemmx x'wieħed jgħid fuqu ħlief li l-Unjoni Ewropea qiegħda tagħmel ħilitha kollha biex timpressjoni u taħsel l-imħuh biex iċ-ċittadini jħossuhom privileġġjati li jkunu jiffurmaw parti minnha.

Dan juri li s'issa ma rnexxilhiex tagħmel dan, u huwa wkoll sinjal li huma ma jħossuhomx ċittadini ta' l-Unjoni Ewropea imma ta' pajjiżhom, kif lanqas ma jħossuhom li huma privileġġjati li huma ċittadini tagħha.

Dwar kemm il-popli Ewropej huma "**magħquda fid-diversita'**" diġa' għamilna referenza dwar il-ġlied u gwerer li dejjem kien hemm fl-Ewropa minħabba n-numru kbir ta' razez u popli differenti, u dak li ma sarx f'mijiet u eluf ta' snin mhix se jirnexxilha tagħmlu l-Unjoni Ewropea li nittamaw ma ddumx ma tisfaxxa kif sfaxxaw imperi oħra Ewropej qabilha.

Dwar l-avventura kbira tassew li hija avventura, imma fuq kif **Stati Indipendenti, Ħielsa u Sovrani** flimkien maċ-ċittadini tagħhom jitilfu **l-Indipendenza, il-Ħelsien u s-Sovranita'** tagħhom li jittieħdu mill-Unjoni Ewropea.

<u>Il-Kontinwita' ta' l-Acquis</u>

Il-paragrafu li jmiss jgħid li,
DETERMINATI li jkomplu x-xogħol li diġa' sar fil-qafas tat-Trattati li jistabbilixxu l-Komunitajiet Ewropej u t-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea, billi jiżguraw il-kontinwita' ta' l-acquis tal-Komunita'

Dan huwa paragrafu ġdid u sar biex l-Istati Membri jidhru magħquda u b'hekk jppruvaw jimpressjonaw liċ-ċittadini tagħhom, speċjalment dawk fejn sejjer isir referendum.

Dan sar ukoll biex juru li huma ma jqisux li sejrin jagħmlu xi ħaġa ġdida, imma jridu jkomplu x-xogħol li kien sar u qiegħed isir mill-Komunitajiet Ewropej u mill-Unjoni Ewropea u jkomplu jżommu fis-seħħ il-liġijiet tagħha.

<u>Arroganza</u>

L-aħħar paragrafu jgħid li,
GRATI LEJN il-membri tal-Konvenzjoni Ewropea talli ppreparaw l-abbozz ta' din il-Kostituzzjoni għan-nom taċ-ċittadini u ta' l-Istati ta' l-Ewropa,

Barra r-radd il-ħajr għall-membri tal-Konvenzjoni li ppreparaw il-Kostituzzjoni, jingħad li din ippreparawha għan-nom taċ-ċittadini u ta' l-Istati ta' l-Ewropa.

L-arroganza enormi ta' l-Unjoni Ewropea u tar-rappreżentanti tagħha terġa' tidher għaliex dawk li ħadu sehem ma ppreparawx din il-konvenzjoni f'isem l-Istati ta' l-Ewropa imma ta' l-Unjoni Ewropea u f'isem l-Unjoni Ewropea.

Dwar iċ-ċittadini, huwa tassew li kien hemm is-sehem tar-rappreżentanti ta' l-Istati Membri, imma ma ppreparawhiex f'isem iċ-ċittadini għaliex ma staqsewx liċ-ċittadini kollha ta' l-Istati Membri u ta' dawk li kienu se jsiru Membri jekk iridux li jkun hemm Kostituzzjoni għall-Unjoni Ewropea qabel ma qabdu u ppreparawha.
Li tistaqsi u tikkonsulta mar-rappreżentanti tal-gvernijiet, oppożizzjoni u organizzazzjonijiet oħra ma jfissirx li tkun staqsejt liċ-ċittadini ta' l-Istati Membri, għaliex tistaqsihom ifisser li tagħmel referendum biex juru xi jridu.

Din hija l-arroganza u n-nuqqas ta' demokrazija li dejjem imxew biha l-mexxejja federalisti arroganti u mhux demokratiċi ta' l-Unjoni Ewropea sa mit-twaqqif ta' l-ewwel Komunita' Ewropea, fejn huma jiddeċiedu dak li jridu u jiddikjaraw li huma qed jiddeċiedu f'isem iċ-ċittadini ta' l-Istati Membri.

Nomina ta' Plenipotenzjarji

Wara l-paragrafi tad-daħla jkompli jingħad li,

INNOMINAW BĦALA PLENIPOTENZJARJI TAGĦHOM:

IL-MAESTA' TIEGHU R-RE TAL-BELĠJANI,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA ĊEKA,
IL-MAESTA' TAGĦHA R-REĠINA TAD-DANIMARKA,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA FEDERALI TAL-ĠERMANJA,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA TA' L-ESTONJA,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA ELLENIKA,
IL-MAESTA' TIEGĦU IR-RE TA' SPANJA,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA FRANĊIŻA,
IL-PRESIDENT TA' L-IRLANDA,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA TALJANA,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA TA' ĊIPRU,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA TAL-LATVJA,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA TAL-LITWANJA,
L-ALTEZZA REJALI TIEGĦU L-GRAN DUKA TAL-LUSSEMBURGU,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA TA' L-UNGERIJA,
IL-PRESIDENT TA' MALTA,
IL-MAESTA' TAGĦHA R-REĠINA TA' L-OLANDA,
IL-PRESIDENT FEDERALI TAR-REPUBBLIKA TA' L-AWSTRIJA,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA TAL-POLONJA,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA PORTUGIŻA,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA TAS-SLOVENJA,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA SLOVAKKA,
IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA TAL-FINLANDJA,
IL-GVERN TAR-RENJU TA' L-ISVEZJA,
IL-MAESTA' TAGĦHA R-REĠINA TAR-RENJU UNIT TAL-GRAN BRITTANJA U L-IRLANDA TA' FUQ,

Li, wara li skambjaw il-pjeni poteri tagħhom, li kienu fil-forma tajba u dovuta, qablu kif ġej:

Insult Ieħor lil Malta

L-ewwel kumment tagħna huwa li anki f'din il-parti r-referenza hija dwar il-**PRESIDENT TA' MALTA** u mhux **IL-PRESIDENT TAR-REPUBBLIKA TA' MALTA.**

Għaldaqstant, il-kummenti li għamilna qabel dwar l-arroganza u nuqqas ta' rispett lejn ir-Repubblika ta' Malta u lejn iċ-ċittadini Maltin mill-mexxejja federalisti arroganti ta' l-Unjoni Ewropea jgħoddu hawn ukoll.

Kostituzzjoni għall-Ewropa

Biex inkomplu, hawnhekk irridu mmorru daqsxejn lura fejn fil-bidu jingħad li dan huwa Trattat li jistabilixxi Kostituzzjoni għall-Ewropa. Innotaw li ma jingħadx li dan huwa Trattat dwar Kostituzzjoni għall-Unjoni Ewropea, imma għall-Ewropa.

Dan il-fatt mhux biss juri l-arroganza ta' l-Unjoni Ewropea u ta' dawk li kienu qegħdin ifasslu dan it-Trattat jew Abbozz, imma juri wkoll il-ħsieb tal-mexxejja federalisti ta' l-Unjoni Ewropea u ta' l-Istati Membri tagħha li jkomplu jifirxu l-ħakma tagħhom fuq l-Ewropa kollha.

Barra minn hekk, il-fatt li jridu jagħmlu Kostituzzjoni jfisser li huma kienu u għadhom qed jagħmlu l-aħħar pass lejn it-twaqqif ta' **Stat Federali ta' l-Unjoni Ewropea bħala l-Istati Uniti ta' l-Ewropa**, għaliex huwa Stat li normalment ikollu Kostituzzjoni.

Wieħed ma jiskantax li dan qiegħed isir, għaliex jekk jara ftit min huma l-Istati Membri jinduna li l-maġġoranza assoluta tagħhom kienu pajjiżi li qabel kellhom l-Imperu tagħhom li tilfuh wara li l-kolonji tagħhom bdew il-ġlieda qaddisa biex jieħdu l-**Indipendenza u l-Ħelsien** minn taħt il-ħakma kolonjali u imperjalista tagħhom.

Jista' jingħad li wara li tilfu l-kolonji tagħhom, huma kellhom dak l-inċentiv biex aktar jingħaqdu flimkien biex b'mod jew ieħor jerġgħu lura għal dak li kienu qabel, jiġifieri li b'mod jew ieħor jerġgħu jaħkmu lill-ex-kolonji tagħhom, din id-darba minflok ma jkunu kull wieħed għalih, ikunu kollha magħquda fi ħdan organizzazzjoni waħda biex imexxu aħjar l-interessi imperjalisti u kolonjalisti tagħhom.

Għalkemm dan mhux bilfors ifisser okkupazzjoni fiżika tat-territorji ta' l-ex-kolonji tagħhom għaliex tista' tkun ukoll ħakma ekonomika, hawnhekk tidħol ukoll l-armata Ewropea, jew aħjar ta' l-Unjoni Ewropea, li diġa' bdiet tingħaqad.

Minkejja li għal issa għadha armata żgħira magħmula minn suldati ta' Stati membri, aktar 'il quddiem m'hemmx dubju li tkompli tikber biex issir armata tassew federali ta' Stat Federali.

Din l-armata qiegħda titwaqqaf bl-iskuża li tagħmel interventi ta' natura umanitarja u biex tinżamm il-paċi fejn ikun hemm il-ġlied. Imma jekk dan huwa l-ħsieb, kif jista'

wieħed jgħaqqad dan mal-paċi meta din l-armata trid mhux biss numru kbir ta' suldati, imma hemm il-ħsieb li jkollha **mijiet ta' ajruplani u bastimenti tal-gwerra**? Il-ħsieb wara dawn il-mijiet ta' ajruplani tal-gwerra u bastimenti tal-gwerra inħalluh għalikom, imma aktar 'il quddiem naraw x'hemm fil-Kostituzzjoni fejn l-affarijiet iktar jibdew iħassbukom.

Ħalli nibdew naraw l-Artikli tal-Kostituzzjoni, imma qabel irridu niġbdu l-attenzjoni tal-qarrejja li jekk iqabblu t-test Ingliż u dak Malti jsibu li min qaleb id-dokument bil-Malti ma kienx fidil fit-traduzzjoni.